

**DE GEESTELIJKE STRIJD EN OVERWINNING
VAN EEN OPRECHT CHRISTEN**

Achttal preken

Door

ANDREW GRAY

5^e bundel in de serie: Preken van A. Gray

INHOUD

1^e preek

"Maar die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden." Galaten 5: 24

8^e preek

"Ik ellendig mens; wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?"
Romeinen 7:24

EERSTE PREEK

"Maar die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden." Galaten 5: 24.

O, wanneer zal dat groot en uitnemend wonder in de hemel worden gezien, dat Johannes zag, (Openb. 12:1) toen hij de onzichtbare kerk aanschouwde en hen, die de hemel verwachten, aanschouwde in de gedaante van een vrouw, bekleed en versierd met de vlekkeloze en schone gerechtigheid van een gekruiste Zaligmaker? Dit wordt vertoond, daar zij bekleed was met de zon en bestuurd werd door de leer van de twaalf apostelen, zijnde de twaalf sterren die ons brengen tot de plaats waar Christus is, en ons liefelijk tot Hem zullen leiden.

Bovendien, hoe groot is het die afgod, de wereld, *onder onze voeten* te hebben, dat ons door het verheven zinnebeeld van de maan wordt voorgesteld, omdat die veel veranderingen en wisselingen ondergaat en in zeer verschillende en tegenover elkander staande standen gezien wordt. Ik geloof, dat veel Christenen, als wij ze moesten uitschilderen, wij ze moesten voorstellen met de maan *op hun hoofd*, want zij gebruiken de wereld niet als hun knecht, maar zij dienen haar als hun heer. Doding van zonde is een werk waarin vlees en bloed geen zin hebben. Het is een hard woord voor een mens, die gezonken ligt in de droesem van de natuur en nog vastzit in de oude stam. O, wat is dat voor velen een droevige Godgeleerdheid, dat, tenzij wij met Christus sterven, wij niet met Hem kunnen heersen! Wij moeten komen tot de gemeenschap van Zijn lijden en Zijn dood gelijkvormig worden, zullen wij ooit komen tot de wederopstanding der doden. Wij zouden de dingen willen scheiden, die God samengevoegd heeft; Christus willen aannemen tot gerechtigheid en zaligheid, maar niet tot Koning en tot heiligmaking.

Indien het voor de wijze Salomo een bewijs was, dat de vrouw, die het voor de verdeling van het kind opnam, niet de ware moeder was, dan mag men ook veronderstellen, dat zij, die geen gehele Christus willen aannemen, maar Hem verdeeld willen hebben, niet dezulken zijn, die tevoren verordineerd zijn tot aanneming tot kinderen. Wij geloven, dat er velen zijn, die Christus' rok liever hebben dan Zijn genaden, en als zij die najagen, dan is het hun meer te doen om de versierende, dan om de zaligmakende genade.

Naar mijn gedachte jaagt een geveinsde voornamelijk de volgende drie genaden na: *de genade des gebeds; de genade van kennis; en de genade van nederigheid*. Wat de laatste van deze drie betreft, kunnen we zeggen, dat een geveinsde zich kan voordien alsof hij dit bezit, maar dat hij altijd in zijn gemoed enige overtuiging omdraagt, hoe weinig hij er van heeft. Het is een geveinsde onmogelijk van zichzelf te denken, dat hij een nul is. Dat wij het eens zover konden brengen in de christelijkheid, om heilig vergeetachtigheid te zijn in hetgeen wij gekregen hebben en een geheiligd geheugen van onze onvolmaaktheid te bezitten, zodat

de eerste, als het ware, in het zand geschreven en de laatste in de vlezen tafelen van onze harten gegraveerd waren en voortdurend werden aangetekend. Wij geloven, dat er in deze dagen niet zoveel van ons blad, maar wel van onze vrucht verwelkt en verdort.

Is niet de mens zo dierlijk en onwetend geworden, dat hij tot de dieren des velds gestuurd worden, om van hen te leren wat zijn plicht is? Salomo spreekt over vier dieren op aarde, die klein en zeer wijs zijn, (Spr. 30:24-28) waarvan wij een geestelijke lering kunnen trekken.

1^e. De mieren, die ons de genade van Gods voorzienigheid en van de christelijke omzichtigheid kunnen leren om onze goede gelegenheid aan te grijpen en onze tijd waar te nemen, daarin, dat zij, hoewel zij een onsterk volk zijn, evenwel in de zomer haar spijs bereiden. Wij moesten dan ook tegen onze geestelijke vijanden strijden zolang het dag is, want de nacht komt, wanneer niemand strijden kan. Wat tijdig gedaan wordt, ontvangt daardoor veel luister en volmaaktheid, want alles is schoon op zijn tijd.

2^e. De konijnen, die ons de genade van verloochening kunnen leren, niet op onze eigen kracht te vertrouwen in benauwde dagen, maar de toevlucht te nemen tot Hem, die de *Sterkte der steenrotsen* is, wanneer 'het blazen der tirannen als een vloed tegen een wand is'. Zij zijn immers een machteloos volk, nochtans maken ze hun huis in een rots. Godloochening en afgoderij zijn zonder twijfel de twee voornaamste beletsels van doding van zonde. Te veel vertrouwen op onszelf is afgoderij en te veel wantrouwen aan God is onze godloochening.

3^e. De sprinkhanen, kunnen ons de waardige genade van *eenheid* leren, want 'hoewel zij geen koning hebben, nochtans gaan zij uit, zich verdelende in hopen'.

4^e. De spinnenkop die in de paleizen des konings komt, kan ons de genade van geestelijk gezindheid leren en van het grijpen naar die verheven en uitnemende dingen Gods. O, meer gemeenzaam om te gaan met de hemel en meer te bedenken de dingen, die boven zijn, zou ons doen walgen van de lagere bronnen; zij zouden ons als de wateren van Mara zijn.

In de woorden van onze tekst worden veel kostelijke dingen voorgesteld betreffende *de doding van zonde*, een dierbare en zeer belangrijke genade, waarover wij voorgenomen hebben nu te spreken.

- Het *oneindig voordeel* van deze genade wordt ons voorgehouden, namelijk, dat zij een Goddelijk getuigenis geeft aan hen, die haar beoefenen, *dat zij deel aan Christus hebben en dat zij van Christus zijn*. Dit is het hoogste waartoe een Christen verheven wordt, zoals uit de tekst blijkt, dat hij er uit kan opmaken dat zijn naam in de oude en kostbare kronieken des hemels geschreven is. Ons weinig heilig worstelen met onze verdorvenheden is zonder twijfel een oorzaak, dat wij het bewustzijn van onze vrede met God zo dikwijls moeten missen.

- Dan wordt er ons in voorgesteld de *uitgebreide natuur van doding van zonde*, dat een Christen het vlees, dat is *de erfzonde*, behoort te doden. Dit wordt *vlees* genoemd, vanwege de ellendige band van vriendschap en genegenheid, die tussen ons en onze begeerlijkheden bestaat, waarom er geschreven staat: "Niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat." O, wat zijn er onzichtbare banden van vereniging tussen ons en onze begeerlijkheden! Maar zij wordt óók *vlees* genoemd, omdat de zonde de gehele mens besmet heeft, zodat er van de voetzool af tot het hoofd toe niets is, dat niet onrein is. Ook wordt de erfzonde *vlees* genoemd, omdat wij, zolang wij in deze sterfelijke tabernakel wonen, deze jammerlijke en ellendige metgezel bij ons moeten hebben. Er is een onveranderlijk en onherroepelijk besluit des hemels, dat wij, zolang wij minderjarig zijn, niet van deze slechte metgezel zullen worden verlost.
- Bovendien zegt de tekst, dat een Christen *zijn bewegingen* moet doden, namelijk zijn heersende begeerlijkheden, waaraan onze genegenheden zo verknocht zijn en die onze ziel zo achterna gaan, maar óók zijn begeerlijkheden, welke als eerste bewegingen en *opwellingen* van de verdorvenheid binnen in ons zijn. Dit houdt ook in, het vermijden van de eerste schaduw en van de schijn des kwaads. "Komt niet op het pad der goddelozen en treedt niet op den weg der bozen. Verwerpt dien, ga er niet door; wijk ertan, en ga voorbij." (Spr. 4:14, 15) Onze doding van zonde moet zowel onze onzichtbare als onze zichtbare afgoden ten doel hebben.
- In de tekst wordt vervolgens voorgesteld *de bezwaren en moeiten* die aan dit werk verbonden zijn, onder de benaming *kruisigen*, omdat dit een van de pijnlijkste doden is. Ik houd het er voor, dat velen een aard hebben als een man, die in het gras lag te rollen, en uitriep: "Och, ik wou dat dit mijn zwaarste werk was!" Aan dit kruisigen is ongetwijfeld meer moeite verbonden, dan wij menen. Wanneer wij zonde dodende Christenen willen zijn, moeten wij niet op het bed van zorgeloosheid liggen; wij moeten als vorsten worstelen met God, totdat wij overwinnen.
- De *langdurigheid van dit werk* wordt ook aangewezen onder het begrip van *kruisigen*. Het is een langzame dood. Strijden en overwinnen is gewoonlijk niet het werk van één dag. Die hoogdravende uitspraak van Caesar is hier niet van kracht: "Ik kwam, ik zag, ik overwon." Wij moeten al dodende en met onze verdorvenheden worstelende sterven. Zelfs wanneer onze voet binnen de grenzen der eeuwigheid is, moeten wij nog die klacht uitzuchten: "Ik ellendig mens! wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?"
- Het woord '*kruisigen*' geeft ons ook de *verstrekkende natuur van doding van zonde* te kennen, dat een Christen zich met niets minder behoort tevreden te stellen, dan met de dood van al zijn begeerlijkheden. O, wij moesten ons met een plechtige eed en gelofte verbinden, niet tevreden te zijn voordat wij onze heersende begeerlijkheid het leven benomen hebben. Wij moeten onze afgod geen kwartier geven, ook niet op de meest aannemelijke en schoonschijnende voorwaarden van onderwerping, want indien u dat doet, -

al zal ik dat woord niet gebruiken, dat de profeet tot Achab sprak, *dat uw ziel in de plaats van zijn ziel zal zijn*, - nochtans ben ik er zeker van, dat die verbintenis zal worden verbroken, en dat het wellicht niet zonder grote smart zal gebeuren.

- Eindelijk wijst de tekst ook de zekerheid van de overwinning aan, in de woorden: *"zij hebben gekruist."* Het staat hier in de voltooid verleden tijd, alsof het al vervuld en voorbij was. Nu, dit maakt dat wij ons verheugen met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde, dat ons eenmaal een nieuw overwinningslied in onze mond zal gegeven worden.

Voordat wij over een van deze zaken spreken, zullen wij iets zeggen over enkele dingen die tevoren moeten gekend worden. Wij zullen er niet lang bij stilstaan, om de natuur van doding van zonde aan te wijzen. Het is, naar mijn gedachte, *een heilige hoedanigheid van de onsterfelijke ziel, welke voortvloeit uit de invloed en uit de kracht van de dood van Christus, waardoor de kracht der zonde en haar heerschappij weggenomen is, zodat wij niet geheel, noch met onze volle toestemming onszelf onderwerpen aan het ijzeren juk van onze ongerechtigheid.*

Wij zullen ons ook niet lang ophouden, om te bewijzen, dat het onze plicht is hierin veel werkzaam te zijn. Zowel Kol. 3:5: "Doodt dan uw leden, die op de aarde zijn," als 1 Petrus 2:15, 16 en 2 Kor. 7:1 zeggen dit duidelijk. Het behoort ons groot voornemen en doel te zijn al die dingen ten onder te brengen, welke Jezus Christus tegenstaan. Het is het edel voorrecht van die jongelingen in Joh. 2:13 en 14 vermeld, dat zij *den Boze* overwonnen, en enigmate de satan onder hun voeten verpletterd hebben.

I

Wij zullen eerst een weinig spreken, of een Christen opnieuw in de zonde kan vallen, die hij eenmaal gedood heeft, waarvan hij zich bekeerd en waarvoor hij vergeving ontvangen heeft. Zover ons bekend is, wordt in de Schrift geen duidelijk geval gemeld, dat ooit een van de erfgenamen des levens in die zonde is gevallen, die hij eenmaal gedood en waarover hij oprecht berouw gehad heeft. Nochtans durven wij gerust beweren, dat het niet onbestaanbaar is met de staat van genade. Wij geloven dat dit duidelijk is, niet alleen uit Gods Namen, maar ook uit Zijn beloften en geboden. Getuigt niet die Naam: *dat Hij onze afkeringen genezen en onze breuken helen zal*, en die Naam: *dat Hij menigvuldig vergeeft*, (Jes. 55:7; Hos. 14: 5) dat het vallen van een heilige in een gedode zonde, hem niet buiten hoop stelt, maar dat hij mag vertrouwen, dat hij niet zal sterven maar leven en de werken des Heeren vertellen? Hoewel God misschien tot hem zal spreken, wat Absalom tot Husai zei: *"Is dit uw weldadigheid aan uw vriend?"* Getuigen Zijn beloften dit ook niet: *"Ik zal uw afkeringen genezen?"* (Jer. 3: 22) En getuigen het niet Zijn geboden, (Jer. 3:1, 12, 14, 22) hoe dikwijls het afkerig Israël vermaand wordt weder te keren? En zullen niet Zijn ingewanden rommelen over een losbandige koe? Kunnen wij dit niet verwachten van Hem,

Die ons dat gebod heeft gegeven, onze broeder zeventig maal zevenmaal te vergeven, als hij terugkeert en het hem leed is?

Om u echter nog bovendien aan te zetten u er voor te hoeden, dat u die zonde zou doen, welke gedood was en waarvan gij u bekeerd had, zullen wij de volgende zaken voorstellen.

1°. Zulke zonden zal ons hart verstompen en verharden, zodat onze afkeringen ons zullen straffen; zij zullen niet alleen onze zonde, maar ook onze straf worden. Zullen wij tot dwaasheid terugkeren, wanneer God van vrede tot ons gesproken heeft?

2°. Dit soort afvalligheid doet een Christen het besef en de troostrijke verzekering van zijn deel aan Christus verliezen, zodat het hem soms de fundamenten zal doen opgraven. O, 'die afkerig van hart is, zal van zijn wegen verzadigd worden'; hij zal in de duisternis wandelen en geen licht hebben. Het is moeilijk voor een Christen zijn handen bezig te houden, wanneer hij op deze wijze zijn voeten verloren heeft.

3°. Zo iemand zal gewoonlijk meer vrijheid geven en de vrije teugel laten aan zijn verdorvenheden, voor welke het een soort jubeljaar en een jaar van vrijlating is. Dit wordt in Jer. 5:6 samengevoegd: "want hun overtredingen zijn vermenigvuldigd, hun overtredingen zijn machtig veel geworden." Moet niet de natuur en de verzwarende omstandigheden van de zonde, u haar doen schuwen? Is het geen zondigen tegen licht? Is het geen zondigen tegen God, nadat Hij u tweemaal verschenen is? Moest u niet over uzelf klagen: *"Indien het een vijand geweest was, o Heere, die zo gehandeld heeft, Gij mocht het gedragen hebben, maar dat het iemand is, die Gij verwaardigd hebt gemeenzaam met U om te gaan, die met U heimelijk in zoetigheid geraadpleegd heeft, dat die de verzenen tegen U verheven heeft; dat is ongetwijfeld een ongerechtigheid van de ergste soort."* Laat mij alleen nog dit zeggen, dat op het beeld van de godvrezende Juda gestempeld staat, dat, na zijn eerste val met Thamar, *hij haar niet meer bekende.* (Gen. 38:26) Het zou u ongetwijfeld tot voordeel strekken, die raad ter harte te nemen: *"Die meent te staan, zie toe dat hij niet valle."*

II

Wij zullen u ten tweede, enkele dingen voorhouden, waaraan u uw vordering in de doding van zonde kunt kennen. Velen bedriegen zich, veronderstellende dat hun begeerlijkheden waarlijk gedood zijn, terwijl zij maar slapen, en menen dat zij waarlijk uitgeworpen zijn, terwijl zij maar voor een tijd zijn uitgegaan. Dat zijn zij, die 'rein zijn in hun ogen zijn, maar van hun drek niet gewassen'. Voordat wij hierover iets zeggen, verzoek ik u de volgende zaken te overwegen.

1°. Dat er een groei van bladeren kan zijn, waar niet veel vruchten groeien; een overvloedige mate van belijdenis en toch veel onvruchtbaarheid in de praktijk. Er zijn sommigen bij wie hun blad niet verwelkt, hoewel hun

vrucht verdroogt. Zij maken veel schoonschijnende vertoningen, maar kunnen niet zeggen, dat de wortel der zaak in hen gevonden wordt. Het kan ook voorkomen, dat er veel werkelijke groei in de vrucht is, maar niet veel in de wortel, zodat wij onze takken uitspreiden, maar niet onze wortelen uitslaan als op Libanon. Wij groeien soms meer in gebed, en kennis, en blijdschap in de Heilige Geest, dan in doding van zonde en in nederigheid, hoewel er een belofte is voor de groei van beide. (Hoséa 14: 6, 7)

2e. U moet weten dat er een heilige noodzakelijkheid is, dat een Christen in al de genaden van de Geest enigermate groeit en zelfs in de grijze ouderdom nog vruchten draagt; en dat er een vordering is in de doding van zonde en een opklimming in gelijkvormigheid met God, totdat wij Hem zullen gelijk zijn. Wij geloven dat er werkelijk enkele droevige tussenpozen of onderbrekingen voorkomen, waarin wij bijna vergeten, dat wij van onze vorige zonden gereinigd zijn. Echter, de mogelijkheid van de gedurige groei blijkt hieruit, dat Christus het Hoofd van de gelovigen is en zij de leden zijn. De apostel gebruikt tweemaal dit voorbeeld, om de groei van een Christen uit te drukken (Efeze 4:15, 16; Kol. 2:10) Aangezien Christus het Hoofd is en wij de leden zijn, moeten wij groeien, totdat er een heilige gelijkvormigheid en gelijkenis tussen ons en ons Hoofd is. Zijn wij ook niet tevoren tot dit heilig en heerlijk einde verordineerd? (Rom. 7:29). Moeten wij onszelf niet reinigen en trachten onze vlekken weg te wassen door het dierbaar bloed der besprenging, opdat wij heilig mogen zijn, gelijk Hij Die ons geroepen heeft, heilig is? Het is bovendien een van de doeleinden van die volheid, welke in Christus ons dierbaar Hoofd is, ons te volmaken (Kol. 2:9, 10) Gelijk Zijn volheid tot onze groei is, zo ook is onze groei tot vervulling van Zijn volheid (Efeze 1:23). Het verborgen lichaam van Christus zal niet volkomen zijn, voordat al Zijn leden zijn opgegroeid 'tot de mate der grootte der volheid van Christus'. Daarom is er zo'n onzichtbare knoop, vereniging en bovennatuurlijke betrekking tussen hem en Christus, dat een Christen moet groeien. Indien de eerste trekken en onafgewerkte lijnen van het beeld van Christus eenmaal op de ziel gegraveerd zijn, zal Hij het tot volmaaktheid brengen, aangezien dit Zijn adellijk voorrecht is, dat Zijn werk volmaakt is.

Ook dit getuigt van een noodzakelijkheid, dat een Christen in de doding van zonde en in al de genaden des Geestes moet groeien, dat de trouw van al de *Personen der gezegende Drie-eenheid* er toe verbonden en verpand zijn. Het is duidelijk, dat de *Eerste Persoon* der gezegende Drie-eenheid er toe verpand is, wat blijkt uit Psalm 92:15, 16: 'In den grijze ouderdom zullen zij nog vruchten dragen; zij zullen vet en groen zijn, om te verkondigen, dat de Heere recht en getrouw is.' Dit heeft naar mijn gedachte betrekking op de belofte, door de Vader aan de Zoon gedaan, in die oude en eeuwige onderhandeling, waarvan wij lezen in Jes. 53:10. "En het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand gelukkiglijk voortgaan."

En heeft niet de *getrouwheid des Zoons* zich verpand? Is Hem niet dit gebod van de Vader gegeven, "dat al wat Hij Hem gegeven heeft, Hij daaruit niet verlieze, maar hetzelfde opwekken ten uitersten dage?" (Joh. 6:39, 40) Zodat Christus verantwoordelijk is voor hetgeen Hem werd opgedragen, dat Hij allen, die Hem van de Vader gegeven zijn, moet vertegenwoordigen. Daarin ligt tevens opgesloten, dat zij in de genade zullen groeien en bekwaam gemaakt worden, om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht.

En is niet de *getrouwheid van de Derde Persoon in de gezegende Drie-eenheid* eveneens hiertoe verbonden, omdat het Zijn voorname werk is, het door Christus verworvene toe te passen? Alsook om ons de gehele raad Gods te openbaren, alle dingen bekend te maken, die wij noodzakelijk moeten kennen, en ons in alle waarheid te leiden. (Joh. 16:13) En als dit Zijn voorname werk is, zal Hij het dan niet volmaakt uitvoeren? Al die grote werken, die aan de Heilige Geest werden opgedragen om die te doen, hebben die liefelijke en kostelijke uitslag: *Groei in de genade*.

3e. U moet weten, dat er sommige genaden van de Geest zijn, over welke groei wij niet kunnen oordelen, voordat er enige tijd overheen gegaan is. Genade is niet als het gras op het veld, dat in één nacht groeit en in één nacht verdort. Het is een verkeerde gewoonte van velen, dat zij naar hun groei gaan onderzoeken, voordat zij recht aan het groeien zijn. Wij zouden u liever aanraden alles te doen om op te wassen, dan uw groei na te speuren. Toch is het wel de plicht van een Christen opmerkzaam te zijn, hetgeen blijkt uit Hoogl. 7:12: "Laat ons vroeg ons opmaken naar de wijnbergen, laat ons zien of de wijnstok bloeit, de jonge druifjes zich open doen, de granaatappelbomen uitbotten." Dit lezen wij ook in Psalm 63:9, waar David niet alleen acht slaat op zijn navolgen van God, maar ook, dat zijn ziel *de Heere achteraan kleefde*. Als wij in deze zaak op een tekst mogen zinspelen, dan zouden wij zeggen: "Zo dan oordeelt niets voor de tijd." Laat eerst uw genade groeien, voordat u over haar groei oordeelt.

Ten 4^e willen wij nog zeggen, dat de groei in de genade en de vruchten van de Geest een verborgenheid is, die meer waargenomen wordt door het geloof, dan door het verstand. Wij moeten groeien door het geloof. Door het geloof zullen wij het best kunnen onderscheiden, voornamelijk in een tijd van verlating als wij onder een wolk verkeren en Christus bittere dingen tegen ons schrijft. Wel geloven wij, dat, wanneer wij op de knieën getroeteld worden, en onze beker van Goddelijke vertroosting overloopt en Hij ons een tafel toericht in de woestijn, onze groei dan waarneembaar is voor ons bewustzijn.

Wat het punt zelf betreft, dat wij voorstelden, zullen wij u de volgende kenmerken geven, waaraan u uw vordering in de doding van zonde kunt afmeten

1. Zij die daarin opwassen, wordt vergund hun namen te lezen in die oude en dierbare getuigenissen des hemels en mogen weten, dat zij op Zijn hart gegraveerd waren, voordat de hoeksteen der wereld gelegd werd. Dit blijkt duidelijk uit Openb. 2:17 en 2 Tim. 4:8. De reden hiervan is deze, dat God hun, die als vorsten met hun begeerlijkheden worstelen en de hitte des daags verdragen, een gezicht geeft van de kroon der eeuwige gelukzaligheid, opdat zij de goede strijd des geloofs mogen volhouden en tot het einde toe volharden en de kroon des levens ontvangen. Ook is er nog deze reden, dat zij veel werkzaam zijn in de beoefening van de twee belangrijke hoofdgeden van de Geest: *het geloof en het gebed*. Hierdoor wordt veel hemelse gemeenzaamheid en gemeenschap met God verkregen en zo neemt het geloof toe, naarmate de gemeenschap met God vermeerderd.

2. Een tweede kenmerk is, dat onze begeerlijkheden niet zoveel macht hebben, om ons te storen in de heilige plichten, zoals het bidden, luisteren en mediteren. Als u de onreine dingen uit hun bezit verdreven hebt, en u die plichten met veel meer heilige kalmte en bedaardheid kunt waarnemen, dat is een goed teken. Waar dit gemist wordt, is het een bewijs van geen vordering in de doding van zonde, zoals duidelijk blijkt uit Jer. 23:11 en Ezech. 33:31. "Want zij maken liefkozingen met hun mond, maar hun hart wandelt hun gierigheid na."

Naar mijn gedachte is de oefening van heilige plichten een kenmerk van vordering in het stuk van doding van zonde om de twee volgende redenen:

1^e. Een Christen, die dikwijls overwinnaar is in deze gezegende strijd, is ook dikwijls onder de ontzaglijke indrukken van de majesteit en heiligheid Gods, waardoor die zondige opwellingen en werkingen van zijn hart zeer afnemen. Vanwege Gods verschrikking kan hij niet dulden, dat hij evenals een zot met zijn gedachten in het einde der aarde zou zijn; want zo iemand heeft macht over zijn geest en heerst er over, zodat hij niet is als een opengebroken stad zonder muren. O het is zo groot voor een mens, al zijn gedachten gevangen te leiden tot de gehoorzaamheid van Christus, niets te hebben, dat zich verheft tegen de kennis en uitnemendheid van Jezus Christus! En laat ik er dit in het voorbijgaan bijzeggen, het een droevig en onredelijk kwaad is, dat wij een vertoning maken alsof Christus bij ons inwoont, dat wij hem met onze mond belijden en Hem schijnen lief te hebben, maar dat wij tegelijk afgoden herbergen in ons hart, in die heerlijke en voortreffelijke woning, die bewaard moest worden voor die Hoge Gast, die onsterfelijke *Koning der ere*, die het Licht is van het Hogerhuis.

3. Een derde kenmerk van groei is, dat men veel bezig is in het verhogen en verheerlijken van Jezus Christus en in het aanheffen van die moeilijke toon van Zijn lof. Dit was een bewijs van Paulus groei in de doding van zonde. (Rom. 7:25; 1 Kor. 15:56-58) O, wanneer men dat edele goed, de dodende

en vergevende genade, waarlijk gesmaakt heeft, dan zal de ziel Christus zonder weerga hoogachten. Dat zal ons onder een zuivere aandrang brengen, Zijn lof uit te spreken en Hem te verhogen. Er zijn twee bijzondere tijden, waarin een Christen tot een heilige verlegenheid gebracht wordt in het vermelden van Zijn lof en hij gedrongen wordt uit te roepen: "De lofzang is in stilheid tot U." (Psalm 65:2) Of, dat Zijn lof niet in woorden is uit te drukken.

- Er is een tijd, waarin hij, als het ware, wordt opgetrokken tot in de derde hemel en zeer heerlijke openbaringen van God ontvangt. Dan wordt hij gedrongen uit te roepen: "*Verhef uzelf, o Heere!*" Dan worden zijn gedachten van God zó hoog, dat hij geen woorden kan vinden, om Zijn waardij uit te drukken. Wij geloven, dat het werkelijk moeilijk, indien niet onmogelijk is, om te kunnen overdrijven in het prijzen van Hem.
  - Een tweede tijd is die, waarin een Christen in staat is om de vijand voor de poort te weerstaan en zijn geestelijke vijanden enigermate te overwinnen. Dan is het bij hem: "Wie kan Hem verhogen, Die oneindig ver verhoogd is boven mijn lof en prijs?" Soms wordt hij tot een geestelijke stand en hemelse gestalte gebracht, dat hij zijn gedachten over Christus niet in woorden kan brengen, dat, hoewel zijn hart een goede rede kan opgeven van de Koning, nochtans zijn tong niet als de pen van een vaardig schrijver worden kan.
4. Een vierde kenmerk van de wasdom van een Christen is, dat hij meer geestelijke ontdekkingen en inzicht in zijn verdorvenheid krijgt en dat hij er meer tegen worstelt. Let op deze twee volgende zaken:
- Dat ik in dit kenmerk voornamelijk ontdekking van onzichtbare- en boezemzonden, en de strijd daartegen, op het oog heb.
  - Dat elke overwinning over onze begeerlijkheden onze afkeer van de zonde moest vermeederen en ons moest doen ijveren, totdat wij eenmaal een volkomen overwinning zullen behalen en onze strijd hebben geëindigd.
5. Een vijfde kenmerk van onze voortgang in de doding van zonde is, dat de gedachten aan onze vorige begeerlijkheden en afgoden niet opnieuw begeerte opwekt naar de genieting van die dingen, maar eerder droefheid wekt, dat het ooit ons lot was onder de heerschappij van zulke begeerlijkheden en afgoden te zijn. O, wat zijn er veel bij wie de herinnering aan hun begeerlijkheden hun vorige genegenheden gaande maakt! (Ezech. 33:19, 21) Dit getuigt, dat wij ze krachtig liefhebben, wanneer de afbeelding van onze afgoden, onze genegenheden zo inwint en doet ontvlammen. O, dat wij nog met zo'n toegenegen blik op onze oude zonden kunnen zien, getuigt niet van groei in de doding van zonde!

6. Nog een kenmerk van onze groei is, dat wij hoge en verheven gedachten van Christus en Zijn woord hebben, want de uitzuivering van onze ziel zal ons als nieuwgeboren kinderkens zeer begerig maken naar de redelijke onvervalste melk van het Woord. Ik ben verzekerd, dat iemands geestelijke kennis van Christus hoger stijgt, naarmate hij voorspoedig is in die geestelijke strijd. Zo iemand zoekt naar de evangelische en hemelse bekwaamheid, om al zijn genegenheden te vestigen op die dierbare en uitnemende Persoon, Jezus Christus. O, slechts één gezicht van Jezus Christus, in Zijn weergaloze en alles te bovengaande schoonheid en die heilige harmonie en overeenstemming te beschouwen van alle geestelijke genaden, die in Hem zijn, - zou ons dat niet aanzetten, om al onze afgoden weg te werpen voor de mollen en vleermuizen? Zouden ze hun schone tint en beeltenis niet verliezen? O dat de eeuwigheid aanbrak, om de oneindige Majesteit te beschouwen, die in Hem is, liefelijk overeenstemmende met Zijn beminnelijkheid! In Hem is zowel een majestueuze nederigheid, als een nederige majesteit. Te mogen zien op Zijn oneindige hoogheid, zowel als op Zijn weergaloze, neerbuigende minzaamheid, op Zijn volstreckte soevereiniteit zowel als op Zijn onvergelykelijke nederigheid - ja, als wij daartoe mochten komen, dat zou ons doen uitroepen: "*Wie zou U niet liefhebben, o Koning der natiën?*"

Wij zullen tenslotte nog spreken over de dingen die bewijzen zijn en getuigenis geven van onze zielsvereniging en verbintenis aan onze afgoden, om daardoor aangezet te worden, ze te doden.

1^e. Dat wij onze afgoden liefkozen nadat wij er dikwijls van overtuigd zijn, dat zij ons schadelijk zijn, en nadat wij licht gekregen hebben, wat hun ware aard en natuur is, maar wij ze toch op onze knieën troetelen. In Jer. 50:38 wordt dit uitgedrukt in de woorden: "Zij razen naar de schrikkelijke afgoden"; zij jagen ze waanzinnig na. Dit getuigt ongetwijfeld van een zeer onverloochende gestalte en dat men vervuld is met liefde tot zijn afgoden.

2e. *Dat wij onze afgoden liefkozen, op geringe verzoeken, zoals dat vermeld wordt in 2 Sam. 12:2, 3, van Davids zonde met Bathséba.* Er zijn sommige verleidingen om onze genegenheden over te halen en andere om onze goedkeuring in te winnen. Als wij zondigen, zonder dat wij er een groot voordeel in zien, of er een bijzonder genot of vermaak in genieten, is een bewijs dat wij zeer sterk aan onze begerlijkheden verbonden zijn.

3^e. *De zielsvereniging met onze afgoden blijkt hieruit, dat wij er zoveel inspanning en moeite voor overhebben, om onze begerlijkheid te bevredigen.* Wij kunnen in Prediker 2 zien, wat inspanning Salomo zich getroostte en hoeveel arbeid het hem kostte, toen hij genoeg en vleselijk genot tot zijn afgod stelde. *Geloofst vrij, dat het gemakkelijker is, uw begerlijkheden te doden, dan ze te bevredigen, want dat is*

onmogelijk werk! Onze afgoden hebben twee dochters, die steeds roepen: "Geeft, geeft." Onze afgoden zijn als het graf, de gesloten baarmoeder, de aarde, die van water niet verzadigd wordt en het vuur, die nooit zeggen "Het is genoeg." Onze afgoden hebben twee bedienden *ongeduld* en *virigheid*. Wij zullen er alles aan wagen, om onze begeerlijkheden te voldoen. Maar als wij ons doel niet kunnen bereiken, zullen wij opwaarts zien en op onze Koning vloeken, volgens Jesaja 8:21.

4e. Een ander bewijs van zielsvereniging met onze afgoden is, dat wij ze liefkozen na de overtuiging van bedreigingen die uitgesproken zijn tegen hen die zulke zonden koesteren. De zonde met opgeheven hand te begaan, is waarlijk een spelen met de rechtvaardigheid Gods, of liever, Hem uit te dagen in de waan dat wij buiten het bereik van Zijn rechtvaardigheid en macht zijn.

5e. Onze liefde tot de afgoden blijkt ook daaruit, wanneer wij de overtuigingen zoeken te smoren, die strekken tot de ontdekking van de ware aard der zonde en om de plichten aan te dringen, waardoor de doding van zonde bevorderd wordt. Is het niet zeker, dat wij dan onze overtuigingen in de geboorte smoren en dat zij als een misdraacht zullen zijn? Liefde tot onze afgoden doodt onze overtuigingen en het doden van onze overtuigingen is de moeder van onze liefde tot de afgoden.

6^e. Eindelijk getuigt ook dit van onze zielsvereniging met onze afgoden, dat wij zo *benauwd* of *bedroefd* zijn, wanneer wij de genieting van onze afgoden moeten missen. Dan zijn wij geneigd uit te roepen: "Het is ons beter te sterven, dan te leven." Wanneer onze afgoden van ons genomen en in het graf gelegd zijn, zullen onze levende begeerlijkheden dikwijls gaan klagen op het graf van onze begraven afgoden, uitroepende: "Och mijn heer!"

Nu dan, daar er zulke onzichtbare en ellendige knopen zijn, waardoor wij aan onze afgoden verbonden worden, moesten wij trachten al die knopen los te maken en onze zielen verbonden te krijgen aan Hem door die twee kostelijke gouden ketenen: *geloof* en *liefde*. En zo moeten we proberen onze harten te stellen tot een *Bethel*, een huis Gods, een tempel des Heiligen Geestes, en niet tot een *Beth Aven*, een huis der afgoden en een kooi voor alle onrein gevogelte, opdat onze ziel een woning mag zijn voor de eeuwige Geest en Hij een volkomen macht over ons moge hebben en een beslissende stem in Zijn leiding met ons naar de hemel.

TWEEDE PREEK

"Maar die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden." Galaten 5: 24.

Doding van zonde is een kostelijke plicht, die een mens wordt voorgeschreven, niet alleen krachtens de *wet der natuur*, maar ook door de koninklijke en voortreffelijke *wet der genade*. Leert de wet en de rede van de mens, ons niet duidelijk dat het beter is te doden dan gedood te worden? Het is zeker, als een Christen zijn ongerechtigheden niet ten onderbrengt, zal de ongerechtigheid zijn ondergang bewerken. Eén van beiden, óf wij zullen een overwinningslied zingen over onze begeerlijkheden, óf onze begeerlijkheden zullen een lied van overwinning over ons aanheffen. Wordt ons dit niet geboden door de *koninklijke wet der vrijheid en der genade*, aangezien zij verlangt, dat wij onze leden die op aarde zijn zullen kruisigen en dat wij streven naar een heilige gelijkvormigheid aan het beeld van de Onzienlijke God? Wij geloven echter, dat er mensen zijn, die, als zij zich een weinig willen afzonderen, om de onzichtbare werking van de *verborgenheid der ongerechtigheid* in zich na te speuren, - zowel als de diepe listen van de satan en al de vreemde heren, behalve Christus, die over hen heersen, - gedrongen zouden worden van harte in te stemmen met de waarheid: *"dat het lichter is, dat een kemel gaat door het oog van een naald, dan dat zulke ongedode Christenen als velen onder ons zijn, in het koninkrijk Gods ingaan."*

Het is beter, dat wij in het klaaghuys verblijven, dan in het huis der maaltijden. Wij mogen van de meeste natuurlijke blijdschap, die onder ons is, wel zeggen: *"Zo'n lachen is onzinnig, en zulke vreugde, wat maakt die?"* Wij mochten wel verlangen naar een eenzaam hutje in de wildernis, om ons daar af te zonderen en onze zeventig jaren door te brengen in bitterheid van onze ziel, en het dan een wonderlijke goedertierenheid achten indien wij verwachting of hoop mogen hebben voor ons levenseinde.

Het is buiten alle tegenspraak, dat het gewone en algemene kwaad van onze tijd is, dat Christenen zo weinig werk maken van *die kostelijke genade van doding van zonde*. Mij dunkt, dat wij het vrij wat ruimer durven nemen in onze weg naar de hemel, dan die wolk van getuigen, die ons is voorgegaan. Dit is zeker, dat indien iemand uit de dood opstond en werd toegestaan, om een toelichting te schrijven over de nadelen die verbonden zijn aan het voldoen van de begeerlijkheden des vleses, hij dan in het licht zou stellen, wat een verbazend nadeel en oneindig verlies zij zullen lijden, die daarin bezig zijn. Zo ook, wanneer iemand van Boven kwam en hem vergund werd over de voordelen te schrijven, die verbonden zijn aan het kruisigen van het vlees met zijn bewegingen en begeerlijkheden, met wat een hoge lof zou hij spreken over hen, die in een geringe, maar nuttige doding van zonde geoefend zijn! Geloof mij, dit is zeker, dat het gemakkelijker is uw begeerlijkheden te doden, dan ze te verzadigen. Naar mijn bevattning brengt iemand, die zijn kostelijke tijd besteedt

met het voldoen aan zijn begeerlijkheden, de tijd door met teleurstelling van de volgende drie dingen:

- Het ongeduld van zijn begeerlijkheden, die blijft roepen: Geef! Geef!
- Het onvermogen en de zwakheid van de middelen die hij heeft, om zijn begeerlijkheden volkomen te bevredigen.
- De overtuiging van de onmogelijkheid, om aan de onvoldane begeerten en de eindeloze begeerlijkheden van de zonde te voldoen. Angst en smart leven altijd bij een mens, die niet bezig is het vlees met de bewegingen en begeerlijkheden te kruisigen. Indien wij mogen zinspelen op de woorden van Jer. 48:10: "Vervloekt is, die zijn zwaard van het bloed onthoudt", dan is hij zeker vervloekt, die niet tracht de zeven gruwelen van zijn hart te kruisigen en ten onder te brengen. Die evenals 'Zébulon en Naftali zijn ziel versmaadt ter dood, op de hoogten des velds', alleen opdat zijn begeerlijkheden mogen uitroepen: "De bitterheid des doods is geweken", en hij die niet voor het aangezicht des Heeren poogt in stukken te houwen. Ik beschouw het werk van doding van zonde als het aangenaamste werk van een Christen, al is het niet in zijn natuur, dan toch in zijn vruchten en gevolgen.

Nu, voordat wij iets zullen zeggen over die dingen waarover wij de vorige keer beloofden te handelen, willen wij een weinig spreken over: *wat de reden is, dat de beloften en goede voornemens van Christenen, om de een of andere heersende begeerlijkheid los te laten, dikwijls verdwijnen zonder iets te hebben uitgewerkt.*

- Al de koorden van goede voornemens, waarmee zij zich binden, zijn maar als touw en vlas voor het vuur van verzoeking. Zo komt het dat zij wel veel dingen besluiten, maar die niet uitvoeren. Wij geloven, dat dit kwaad zo dikwijls bij Gods volk voorkomt, dat zij soms tot het vaste besluit komen om niets meer te besluiten. Zij laten de plicht om een goed besluit te nemen los, omdat er zo weinig terecht komt van de uitvoering of de daad. Wij geloven, dat dit hierdoor komt, dat zij óf geen besluit nemen, ziende op de kracht van de Middelaar, óf, indien zij iets voornemen met het oog op Zijn kracht, dat zij niet werkzaam zijn, om er gebruik van te maken in het ten onderbrengen van de een of andere ongerechtigheid. Dit was zeker de reden, dat de voornemens van Petrus verijdeld werden en dat er niets van terecht kwam. Hierop wijst Jes. 40:30, 31 waar geschreven staat: "De jongen zullen moede en mat worden en de jongelingen zullen gewisselijk vallen." De grootste natuurlijke bekwaamheden, die de mensen in staat kunnen stellen, om te lopen en niet moe te worden, ja, de meest belovende voornemens op zichzelf genomen, zullen falen en tot niet worden, "maar die de Heere verwachten zullen de kracht vernieuwen," namelijk zij, die verloochend zijn aan hun eigen kracht. Naar mijn gedachte zijn er in de christelijke godsdienst deze twee grote verborgenheden:
  1. Iets voor te nemen, maar toch overtuigd zijn, dat wij uit onszelf niet bekwaam zijn één goede gedachte te denken, en

2. Wat nog iets meer verborgen is, te geloven, dat de kracht van Christus, door het geloof aangegrepen, zo krachtdadig is tot kruisiging van een begerlijkheid, alsof het onze eigen kracht en voortreffelijkheid ware. Ongetwijfeld, als iemand maar eens deze kemel van de christelijke godsdienst heeft doorgezwolgen, behoeft hij zich niet meer moeilijk te maken om de geringste mug uit te zuigen.

Wij willen alleen nog dit zeggen: pas er voorop, dat u niets voorneemt waarbij u uzelf met anderen vergelijkt, want zulke voornemens lopen meestal op niets uit. Wij zien dat in Petrus: "Al werden zij ook allen aan u geërgerd, ik zal nimmermeer geërgerd worden." Wees positief in uw goede voornemens, maar wacht u voor vergelijkingen.

- Het wordt ook wel hierdoor veroorzaakt, dat het besluit om deze of gene begerlijkheid te doden, meer voortvloeit uit het licht dan uit de genegenheid. Als een Christen zich afzondert om te bidden, dat een begerlijkheid gedood moge worden, zal zijn licht soms meer bidden dan zijn genegenheid. Ja, het zal soms gebeuren, dat, wanneer licht en oordeel bidden om de doding van een afgod, de genegenheid als het ware zich verzet tegen de verhoring van zijn gebed, en (in zekere zin) zegt: *Heere, dood die begerlijkheid niet!* Dit was, dunkt mij, het geval met die mannen in Ezech. 14:4, 5 genoemd, die kwamen om de Heere te vragen maar hun drekgoden in hun hart hadden opgericht. Wij kunnen onze afgoden wel uit onze gedachten zetten maar ze toch in ons hart houden, wanneer wij komen om hun doding te vragen. Laat mij u dit nog zeggen: wanneer u een besluit begint te nemen, tracht dan om onder een heilige indruk te verkeren van de zondigheid van uw begeerten. Wij geloven dat de gewone tijd van de goede voornemens van een Christen is, wanneer hij gezegend is met de dauw des hemels en het hem vergund wordt iets van die liefelijkheid te smaken. Het voornemen van een Christen is dikwijls meer overeenkomstig zijn tegenwoordige gestalte, dan in overeenstemming met wat waarschijnlijk binnenkort zijn gestalte zal worden. Dat is de reden, dat Christenen, die uitgebreid zijn in hun voornemens, dikwijls beperkt en gebrekkig zijn in de uitvoering.
- Een van de redenen kan zijn dat hij zich te veel aan traagheid overgeeft, en aan die ellendige afgod van zelfgenoegzaamheid. De mensen doen schone beloften maar voldoen niet aan hun geloften. Dit wordt duidelijk aangewezen in Spr. 13:4: "De ziel des luiaards is begerig, doch er is niet." En in Spr. 21: 25: "De begeerte des luiaards zal hem doden, want (dit is de reden) zijn handen weigeren te werken." Dit is zeker, als een Christen niet vlijtig is kan hij nooit een verloochend mens zijn. Doding van zonde wordt niet met gemak verkregen, wij moeten met smart in arbeid zijn en de weeën van de nieuwe geboorte doormaken, voordat Christus een gestalte in ons zal krijgen.

- Tenslotte is er nog deze oorzaak, dat de Christenen geen heilig en verheven doel voor ogen hebben in het doden van hun begeerlijkheden. Werkelijk, wij geloven, dat dit gewoonlijk de oorzaak is van hetgeen veel voorkomt onder Gods volk, dat wij met het doden van onze begeerlijkheden iets op het oog hebben, waarop wij kunnen roemen, dat wij de vermelding van onze gerechtigheid, ja die alleen, bedoelen! Of dat wij dit vleselijk doel in onze plichtsbetrachting voor ogen hebben, om een naam te hebben onder de levenden in Jeruzalem. In de hoop dat onze inwendige ongerechtigheid, die in ons binnenste geschreven staat, ook niet op onze voorhoofden te lezen is. Ik geloof zeker dat de naam waar Judas over schrijft in het 12e vers van zijn zendbrief, op veel belijders in deze eeuw mag gegraveerd worden: "*Tweemaal verstorven.*" Dat wil zeggen, dat zij niet alleen geestelijk dood zijn, maar dat zij, door de bedriegerij der zonde, zelfs de naam van te leven, die zij tevoren hadden, verloren hebben, zodat die vergaan en verdwenen is. Ik ben ervan overtuigd, dat, waren wij elkaar bekend, zoals wij bekend zijn bij Hem, *Die zeven ogen heeft, welke de ganse aarde doorlopen*, wij ons ongetwijfeld zouden verwonderen over de verwaandheid van onze hoop en over het belachelijke van onze ingebeelde sterkte.

De zaak waarover wij naar aanleiding van onze tekstwoorden willen handelen, is deze: *welke de voordelen zijn, die voor een Christen verbonden zijn aan het doden van zijn begeerlijkheden en daaraan, dat hij voortdurend in deze nuttige strijd gewikkeld is.*

1 Zoals wij de vorige keer verklaard hebben, is dit een voordeel van een zonedodend Christen, dat hij gewoonlijk onder de indruk leeft van zijn deel aan God en dat hij mag lezen dat zijn naam geschreven staat in het boek des levens. Dit blijkt uit Openb. 2:17, waar geschreven staat: "Die overwint," die op weg is om te overwinnen, "Ik zal hem geven een witten keursteen, en op den keursteen een nieuwen naam geschreven, welke niemand kent, dan die hem ontvangt." Eveneens uit Openb. 2:11, "Die overwint, zal van den tweeden dood niet beschadigd worden." Alsook uit 2 Tim. 4:8: "Voorts is mij weggelegd, de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere in dien dag geven zal", waar die twee liefelijk samengevoegd en aan elkander verbonden worden. Het kan ook niet anders zijn, of een zonedodend Christen moet iemand zijn, die onder de heilige indruk van zijn deel aan God leeft. Niet alleen omdat iemand die niet bezig is om zijn begeerlijkheden te doden, als het ware, zijn hoop verduistert en zijn bewijzen verdonkert, maar ook omdat elke onderbreking daarvan, als het ware een streep haalt door het afschrift van onze vrede met God. Daardoor wordt in vervolg van tijd, dat kostelijk afschrift van vrede onleesbaar voor ons.

Laat mij dit zeggen, dat een Christen, die het geloof van zijn deel aan Christus kan vasthouden zonder doding van zonde, reden heeft om de oprechtheid van zijn verzekering te verdenken. Doding van zonde en verzekering leven en sterven samen, die zijn samen zwak of sterk. Dit kan ook niet anders, omdat God

gewoonlijk een verloochend Christen beloont met het bewustzijn van zijn vrede. God verklaart hem de eeuwige voornemens van Zijn hart en de verborgenheid van Zijn raad en toont hem, dat zijn naam in de hemelen geschreven is, opdat hij niet bezwijkt in de dag van tegenspoed, waaruit dan zou blijken dat zijn kracht nog klein is. Hebt u nooit ondervonden wat het is, wanneer u ernstig bezig was in het doden van zonde, u die voortreffelijke en dierbare hoop mocht aanschouwen?

2 Een tweede voordeel, dat een Christen geniet uit het voortdurend ingewikkeld zijn in deze gezegende strijd, is, dat de doding van zonde een genade is, die al de genaden van de Geest werkzaam houdt. Het is een hoofdtrad, dat al de kleine raderen in beweging brengt. De doding van zonde is, als ik dat zo eens mag uitdrukken, die genade, waarin al de genaden van de Geest tot één verenigd zijn en één heilige daad uitwerken.

- Het geloof wordt door een zonedodend Christen niet alleen geoefend, doordat hij zijn wapenrusting uit Christus haalt, die zijn Hoofd is, maar ook dat het een wapentuig is ter verdediging, - waarom het een schild des geloofs genoemd wordt, - waarmee hij al de vurige pijlen van den Boze zal kunnen uitblussen. Deze strijd kan met niet veel voordeel gevoerd worden, indien het geloof niet te velde trekt.
- Zo is ook de genade van hoop in een verloochend Christen werkzaam, want het is haar werk in deze gezegende strijd, de kroon van onsterfelijke heerlijkheid in haar rechterhand te houden, waarop deze spreuk gegraveerd is: "Wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden en de kroon des levens ontvangen." Dit is de grote bemoediging voor een Christen is in deze strijd.
- Eveneens wordt de genade van waakzaamheid geoefend in deze strijd. Wij zouden waakzaamheid de schildwacht van een Christen kunnen noemen, die op de wachttorens staat en hem inlicht omtrent de bewegingen van zijn vijand. De waakzaamheid waarschuwt ons, zodra de verdorvenheid zich begint te roeren.
- De genade van liefde wordt in deze heerlijke strijd ook veel geoefend. Wanneer een Christen die Goddelijke en onnaspeurlijke ontferming van Jezus Christus beschouwt, waarmee Hij Zijn liefde betoont, hem ondersteunende en schragende in zijn moeilijkheden, dan wordt de liefde in hem brandende en levendig, 'hoewel de schutters op hem schieten en hem smartelijk wonden, nochtans blijft zijn boog in stijgheid'.
- Tenslotte, de genade van gebed wordt in deze gezegende strijd ook zeer geoefend. Wanneer het geloof begint te sterven en de hoop de moed begint te verliezen; wanneer de waakzaamheid dreigt in slaap te vallen en de liefde begint te kwijnen en te verkoelen, dan snelt het gebed als een vliegende cherub tot de Overste Leidsman der zaligheid en begeert van Hem, dat Hij hem helpe in de dag van benauwdheid. Het gebed is de liefelijke bode van een Christen tussen de hemel en de aarde. Het gebed blijft met Christus op de berg, wanneer het geloof en de waakzaamheid zich op het slagveld bevinden met onze verdorvenheden en de begeerlijkheden, die in ons zijn.

Laat mij dit in het voorbijgaan nog zeggen: ik weet niet of een Christen, Jezus Christus het meest verschuldigd is voor de rechtvaardigmaking, of voor de heiligmaking? Maar mij dunkt, dat het beter is die beide samen te voegen, dan ze met elkander te vergelijken.

3 *Een derde voordeel dat een Christen trekt uit het werk van doding van zonde is dit, dat meestal veel hemelse troost en nauwe omgang en gemeenschap met God hem ten deel valt.* Zo'n Christen wordt vergund de honing uit de Rotssteen te proeven en verzadigd te worden met het vette der tarwe. Wilt u weten wat de reden is, dat u zoveel dagen niet in de hemel bent geweest? Het is deze, dat u al sinds zoveel dagen niet strijdende was. Dit staat duidelijk te lezen in Openb. 2:17, waar de zonedodende Christen de belofte wordt geschonken, dat "hem zal gegeven worden te eten van het Manna, dat verborgen is" namelijk de zoetheid van Jezus Christus. Ook in Rom. 8:13: "Indien gij door den Geest de werkingen des lichaams doodt, zo zult gij leven," en in Rom. 7:24 vergeleken met vers 25, waar de worstelende Paulus een lied van eeuwige lof in de mond wordt gelegd. Wilt u weten wie het is, die een van de liederen Sions mag zingen, terwijl hij in een vreemd land is? Dat is een zelfverloochende Christen, want onder het najagen en vervolgen van zijn vijanden mag hij zijn vinger uitsteken en van de honing proeven, waardoor zijn ogen verlicht worden. In deze tijd hebben velen het over doding van zonde, maar het is niet die trap van ware vordering in de genade die bestaat in een kennen en overtuigd worden van zonde en in een treuren daarover. Maar dit is hun doding van zonde: dat men het zover brengt, dat men dood is voor het gevoel en de overtuiging van zonde. Wij zullen geen ander oordeel uitspreken over zulke Antinomiaanse doding dan dit, dat het in feite doding van Godzaligheid is; het is een kruisiging van bekering en heiligheid; het is een doden van de nieuwe mens in een Christen. En daar tegenover, het is een verlevendiging van de oude mens in zijn begeerlijkheden en bewegingen. Deze zogenaamde doding is niets anders dan de satan, zich veranderende in een Engel des lichts. Dit is een deel van het nieuwe Evangelie, dat in deze tijd zoveel gepredikt wordt. Dat moeten wij nooit geloven, al zou het ons door een Engel uit de hemel worden verkondigd. Dit is geen nieuw licht, maar oude duisternis bedekt met de sluier van een glanzend licht. O, wees ijverig om veel onder de indruk te verkeren van de bitterheid van de zonde, opdat u veel mag smaken van de vertroosting van de Heilige Geest.

4 *Een vierde voordeel, dat een voortdurend geestelijk strijden voor een Christen afwerpt, is, dat hij heldere en zuivere ontdekkingen krijgt, niet alleen van de bedrieglijkheid van zijn hart, maar ook van de arglistigheid van de verdorvenheid en de zonde, die hem aanvallen.* Een zonedodend Christen is een zeer ervaren mens. De worstelende Paulus (Rom. 7) had zulke duidelijke ontdekkingen van zichzelf, dat hij zei: "Ik zie een wet in mijn leden, welke strijdt tegen de wet mijns gemoeds en mij gevangen neemt onder de wet der zonde, die in mijn leden is." Er vloeit ongetwijfeld voor een Christen veel kostelijk voordeel uit de ontdekking van de

bedrieglijkheid van zijn hart en van zijn inwendige ongerechtigheid, want daardoor wordt de genade van nederigheid vermeerderd. Daardoor zal hij, als hij zich als in een spiegel beschouwt, uitroepen: "*Wee mij, want ik verga.*"

Ik denk, dat het in zekere zin voor een Christen geoorloofd is veel de Godgeleerdheid van Petrus te beoefenen, die hem deed zeggen: "*Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens.*" (Lukas 5:8) Niet dat zijn argument goed was, maar het drukte de hoge beseffen uit die hij had van de heiligheid Gods en de lage gedachte die hij van zichzelf had. Zo iemand wordt ook zeer verloochend aan eigen kracht en gaat daarom tot Hem in Wie zijn sterkte is. Zo'n Christen zal veel op de wacht staan. De listen van de satan zijn hem niet onbekend en dat maakt hem voortdurend wakende, opdat hij niet in de strikken des duivels valle.

5 *Een vijfde voordeel, dat voor een Christen voortvloeit uit de oefening van doding van zonde, is, dat hij daardoor veel gelijkvormigheid met God bereikt en een deelgenoot gemaakt wordt van de Goddelijke natuur van die onzienlijke Majesteit.* Dit blijkt duidelijk uit de belofte in Openbaring 3 van de bekleeding met witte klederen, hetwelk ten dele reeds aan een Christen wordt vervuld, terwijl hij nog in dit tranendal verkeert. Zeker, dit is het kort begrip, de liefelijke inhoud van al de voordelen van een Christen: de majesteit Gods gelijkvormig gemaakt te worden. Dit is geen gelijkvormigheid aan Hem voor één dag, maar zo'n verloochend Christen behoudt de heilige lijnen en de geestelijke merktekenen van Gods dierbaar beeld standvastig in zich, zoals beloofd wordt in Openbaring 3:12: "Die overwint, Ik zal hem maken tot een pilaar in den tempel Mijns Gods en hij zal niet meer daaruit gaan." Deze belofte van duurzame overwinning wordt zeker ten dele aan een Christen vervuld, terwijl hij nog hier beneden is. Wat zou een Christen meer kunnen begeren dan dit: het beeld van de onzienlijke God deelachtig te mogen zijn en Hem gelijkvormig gemaakt te worden?

6 *Tenslotte geniet een Christen nog dit voordeel uit zijn gedurig werkzaam zijn in dit nodig werk van doding van zonde, dat het zijn afkeer van en haat tegen de zonde zeer vermeerderd.* Wilt u weten wie onder de indruk van de gruwelijke aard van de zonde leeft? Het is een verloochend christen. Ik denk, dat de Christenen in hun praktijk die bedrieglijke onderscheiding van *doodzonden* en *vergeeflijke zonden*, welke de roomsen stellen, maar al te veel erkennen en aanprijzen. Sommige zonden komen hun vergeeflijk voor en zij geven zich de vrijheid die te begaan en te doen. Dit blijkt duidelijk hieruit, dat een Christen, als hij niet teer leeft, zonder veel bezwaar zulke dingen doet, die niet bestaanbaar zijn met de oefening van zijn genade. Hij kan hierin toegeven omdat hij gelooft dat zo'n begeerlijkheid van de oude mens bestaan kan met de levende en geestelijke natuur van zijn genade.

Wanneer wij echter oprecht redeneren, zouden wij veeleer aangezet worden ons van de zonde te onthouden, ook wegens de nadelen, die aan het najagen van onze begeerlijkheden verbonden zijn.

Wij zullen verder nog wat handelen over de nadelen welke voor een Christen ontstaan uit de onderbreking van deze geestelijke strijd en uit zijn verslapping in dit werk van doding van zonde.

1 *Indien aan velen deze vraag werd gesteld: wanneer hebt u voor het laatst enkele uren afgezonderd om uw zonden te doden? Dan zouden zij verlegen staan, niet wetende wanneer zij voor het laatst in deze nuttige strijd werkzaam waren. Laat ik u dit alleen zeggen, dat hij, die het werk van doding van zonde enige weken aaneen kan nalaten, wel mag denken, of niet de genade in hem ligt te kreunen als een dodelijk verwonde, of anders, dat hij reden heeft te vrezen, dat hij in het geheel niet is wedergeboren tot een levende hoop. Er is geen vrijstelling noch ontslag in deze strijd, maar wij moeten zolang strijden totdat wij de voet zetten binnen de plaats van eeuwige verlustiging.*

2 *Een tweede nadeel, dat aan het afbreken van deze strijd is verbonden, is dit, dat zo iemand zich veel hardheid en onboetvaardigheid van hart op zijn hals haalt. Dit blijkt duidelijk in David, die, toen hij deze oorlog enige tijd onderbrak een brief kon schrijven, om de Godvrezende Uria te doden, zonder dat er iets gemeld wordt van het slaan van zijn hart. Dat is zeker altijd het gevolg voor iemand, die geen werk maakt van de doding van zonde, dat zijn hart in het binnenste van hem besterft en hij als een steen wordt. Een zonedodend Christen behoudt zijn heilige ijver, hij haat de rok die van het vlees bevekt is. Wilt u weten wat de oorsprong en de opkomst van de verharding van hart in deze tijd is? Het is dit, dat de Christenen geen werk maken van de doding van zonde. Het Evangelie is nu bijna zesduizend jaren gepreekt en ik denk, dat het te vrezen is, dat ongelooft en verharding van hart nooit zulke algemene kwalen zijn geweest als in deze tijd. Wij denken de hemel slapende te gewinnen en dit is een van de redenen dat wij ons zo weinig inlaten met dit gezegend werk.*

3 *Een derde nadeel, dat voor een Christen verbonden is aan de onderbreking van deze strijd, is dit, dat gewoonlijk zijn begeerlijkheden zeer krachtig en levendig in hem worden. De zonde zal meer kracht verzamelen uit één dag stilstand van de doding van zonde, dan u door veel dagen worstelen weer zult kunnen overwinnen. Dit is de sluwe behendigheit van de zonde, dat zij met veel gemak in een paar uur haar kracht weer kan herstellen. Indien u niet standvastig bent in deze strijd, zult u zeker niet veel overwinningsliederen over uw begeerlijkheden zingen. Hoelang is het geleden, dat u Gode een Eben-Haëzer hebt opgericht, dat u kon zeggen: "Tot hertoe heeft mij de Heere geholpen?" Wanneer hebt u zegetekenen en gedenkstenen van uw overwinning opgericht? Ik geloof, dat de Christenen van deze eeuw op hun weg naar de hemel minder en geringere zegetekenen van hun overwinning achterlaten, dan ooit iemand, die voor hen geweest is.*

4 *Een vierde nadeel, dat een Christen ondervindt, die in deze strijd niet volstandig is, is, dat hij gewoonlijk niet meer kan zien, hoe hij moet terugkeren om eens te overwinnen.* Een Christen die dit werk van doding van zonde onderbreekt, strijdt om zo te spreken een twijfelachtige strijd; hij kan niet vaststellen of die in zijn voordeel zal aflopen, of niet. Hij mist de zekerheid die Paulus uitdrukt in 2 Tim. 4:8, waar hij in zielsangst strijdende, (zoals het woord betekent) de overtuiging uitspreekt, dat hem de kroon der rechtvaardigheid is weggelegd, welke het gepaste loon is voor een overwinnend christen. Geloof mij, ik zou niet weten wat meer christelijke vrede en vertroosting zou verschaffen, dan dat men kan geloven, dat men eens alle vijanden onder zijn voeten leggen kan en tot een voetbank van zijn voeten zetten zal.

5 *Een vijfde nadeel, dat de onderbreking van het werk van doding van zonde oplevert, is, dat zo iemand gewoonlijk, wanneer hij de eerste en tweede poort des doods doorgaat en rekenschap moet afleggen van zijn rentmeesterschap, de zekerheid van zijn deel aan God mist.* Wilt u de reden weten, waarom de Christenen met zo weinig helder en verzekerd geloof sterven? Het is, omdat zij niet veel werk gemaakt hebben van de doding van zonde. De overtuiging van het gebrek in deze plicht en het besef van de eeuwigheid en het naderend oordeel, zijn droevig gezelschap voor elkaar. Ik houd het ervoor, dat behalve de rechtvaardigmaking en het geloof in Jezus Christus, de voornaamste troost voor een Christen als hij op de grens tussen de tijd en de eeuwigheid staat, de doding van zijn zonde is. Daaruit zal hij de meeste vrede genieten. O, wat een vertroosting genoot de oude Paulus, toen hij die woorden sprak in het gezicht van zijn naderende ontbinding: "Ik heb den goeden strijd gestreden!" Ik betwijfel, of Paulus wel ooit een loflied op hoger toon zal hebben gezongen, dan toen hij dat lied zong: "Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop voleindigd, ik heb het geloof behouden." Paulus' hart was half verrukt, wanneer hij hierover dacht, dat al zijn begeerlijkheden zouden sterven en dood aan zijn voeten liggen.

6 *Tenslotte is er voor een Christen, die deze strijd onderbreekt, nog dit nadeel aan verbonden, dat God hem gewoonlijk de werking van andere genaden ontnemt, ja, dat hem bovendien ook de oefening van zijn gaven wordt onthouden.* Deze twee verliezen zijn aan het afbreken van deze strijd verbonden. Een van de ergste slagen, die een Christen kan overkomen, is wel deze, dat zijn *genaden* verwelken maar zijn *gaven* groen blijven, want dat zal zeker een kussen onder de oksels zijn, dat ons de zonde onbevreesd doet najagen. Hierop wordt heimelijk gezinspeeld in Pred. 2:2, 9. Onder de dingen, die Salomo zijn afgoden deed nawandelen, was ook dit, dat "zijn wijsheid hem bijbleef." Hij was nog even wijs als tevoren. Wanneer iemands gaven krachtig zijn en zijn genaden niet, dan mag hij wel gaan neerzitten, en zijn stem opheffen, en zeven dagen en zeven nachten wenen!

Wij zullen het voor ditmaal hierbij laten. Alleen zullen wij er nog een enkel woord aan toevoegen tot troost van hen, die enigermate ernstig zijn in het

voeren van deze strijd en toch geen merkbaar voordeel behalen over hun begerlijkheden, die de hele nacht door gewerkt maar niets gevangen hebben. Naar mijn gedachte heeft God, als Hij een teer Christen met zo'n lot bedeeft, er drie heerlijke doeleinden mee:

1. *Dat hij voortdurend aan de troon der genade mag gebonden blijven.* De Heere doorwondt ons, in zekere zin, aan onze voeten, opdat wij niet ver van Zijn troon zullen afdwalen. Dit is zeker, indien ons werk van doding der zonde altijd naar onze zin ging, wij de Heere niet zo zouden nodig hebben. En wel hierom, omdat wij niet zozeer door onze liefde, maar door onze nood gedrongen worden tot God de toevlucht te nemen. Een Christen zal zeker zesmaal tot God zijn gebed opzenden uit nood, tegen tweemaal uit liefde en vermaak.
2. *Dat zijn geloof geoefend en beproefd mag worden, of hij zal geloven en op de Heere betrouwen, niettegenstaande hij geen vordering ziet in de doding van zonde.* Ik geloof, dat onze weinige vordering in de doding van zonde een steun is voor ons ongelooft. Dit is zeker, dat God dit met de Zijnen ten doel heeft, dat Hij hun genade wil beproeven, of zij zullen geloven en hopen tegen hoop.
3. *De Heere doet dit omdat Hij weet, dat een Christen meer voordeel kan trekken uit zijn geringe vordering in de doding van zonde, dan uit zijn grote voorspoed in dat werk.* Geloof mij, het is zeker, dat het moeilijker is zijn vordering in de genade goed te dragen, dan dat hij zo weinig vordering en vooruitgang maakt. Dit vindt voornamelijk zijn reden hierin, dat hoogmoed en aanmatiging uit deze dierbare wortel der genade dikwijls gelegenheid nemen om uit te spruiten en te bloeien. Wanneer de *begeerlijkheid der ogen en des vleses* bij hem gaat afnemen, schijnt de *grootsheid des levens* toe te nemen; als de ene minder schijnt te worden, wordt de andere meerder en verheft zich.

Wij willen u, die niet weet wat deze oefening van het gebed en de doding van zonde is, - en zijn er niet velen hier, die zelfs geen verandering in hun leven kennen? - alleen deze vraag stellen: bent u nooit onder de indruk van de schuld der zonde geweest? Weet u wat het is, onder de indruk daarvan uw bed te doornatten met uw tranen? En wat David spreekt in Psalm 32:3: "Toen ik zweeg, werden mijne beenderen verouderd, in mijn brullen den gansen dag." Dat woord 'brullen' zegt ons niet alleen, dat een Christen soms meer klaagt dan een beest brult, maar ook, dat in zo'n toestand het open veld geschikter plaats voor hem is, dan de afzondering in zijn stilste vertrek. David was gedwongen te brullen als een beest, wanneer zijn beenderen, die als de pilaren van een huis zijn, binnen in hem verouderden en verteerden.

Zeker, de dag nadert wanneer u, die niet weet wat het is, één begeerlijkheid te kruisigen, door Christus zult gekruisigd worden op het kruis van eeuwige pijn. Ja, dat Hij u zal treden in de wijnpersbak van de gramschap des Allerhoogsten; wanneer Hij de scherpe pijlen van Zijn toorn op u zal loslaten.

U, die de zonde niet wilt loslaten, de zonde zal eens uw eeuwige metgezel zijn. Heeft Christus u zo dikwijls genodigd uw begeerlijkheden te verlaten en hebt u Hem zo dikwijls een weigerend antwoord gegeven, dit vonnis zal over u worden uitgesproken: *"U geschiede gelijk gij wilt; hij is vergezeld met de afgoden, laat hem varen."* Gewis, wanneer Christus ophoudt een Bestraffer te zijn, dan is een mens in een droevige en hopeloze staat!

O, dat u deze goede strijd des geloofs eens mocht strijden! Bij velen van u is de zondesmaak nog in u gebleven, en uw reuk is niet veranderd. Zijn hier niet velen, die niet weten wat het is, één uur door te brengen met verborgen worstelingen om hun begeerlijkheden te bestrijden? De sterkgewapende bewaart het huis en alles is bij hen in rust en vrede. Er is geen uitgaan ten strijde noch ingaan door de poorten van hun stad. Vrede eist in dat huis alles voor zich; en die alles verdragen, heersen daarbinnen. O, vervloekt is die vrede, die in eeuwige oorlog met God zal eindigen!

Weet u wat de bezigheid en de toestand is van hen, die met eeuwige ketenen gebonden zijn? Wij kunnen het niet beter voorstellen, dan zo: *Oneindige rechtvaardigheid en oneindige almacht worstelende en vermorzende een eindig en zondig mens.* Nu eens komt de stamper van oneindige toorn op het ene en dan weer op een ander deel van zijn lichaam. Zij leven een eindeloos leven des doods en brengen hun dagen door in een stervend leven. Zij zullen eeuwig sterven en tocht nooit kunnen sterven. Zijn er geen onder u, die zodanig aan uw afgoden verknocht zijn, dat, al kwam 'de rijke man' uit de hel, om u deze tekst te prediken: *"kruisigt uw begeerlijkheden,"* hun oren zouden toestoppen voor zo'n dierbare vermaning? U mag de zonde onder uw tong verbergen, maar wees er zeker van, dat zij tenslotte in uw buik zal zijn als adderenvergif en drakenvenijn.

Maar u, die deze heerlijke strijd zijt begonnen, willen wij deze raad geven: "Staat dan in de vrijheid, met welke ons Christus vrijgemaakt heeft en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen." De zonde is een juk, dat noch wij, noch onze vaders hebben kunnen dragen. Wij wensen, dat u deze raad wilt overdenken. Wees ijverig om zodanig bezig te zijn in de plicht van doding der zonde, alsof u de zaligheid uit de werken moest verkrijgen! Tracht bovendien zó verloochend te zijn aan die dingen en zo'n geringe gedachte van uzelf te hebben, alsof u verplicht was alles te doen maar alsof u in het geheel nog niets gedaan had. Probeer zó te werken alsof u een wettisch mens was en iemand, die begeert goede werken voor te staan, maar met verloochening van alles, want u hebt de toevlucht genomen tot die zalige hoop, die u werd voorgesteld. Christus staat aan het eind van de loopbaan van een verloochend Christen, met een kroon in Zijn rechterhand en Hij begeert van ons, dat wij zullen volharden tot het einde, opdat wij die onverderfelijke kroon zullen ontvangen. Eén dag bij die dierbare Christus zal een oneindige beloning zijn voor al onze moeite. En hoe meer u bent bezig geweest in het werk van doding van zonde, hoe liefelijker en verrukkelijker de hemel u zal zijn.

DERDE PREEK

"Maar die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden." Galaten 5: 24.

Zó erg is de algemene dwaasheid en verharding van hart, die de belijders van deze tijd heeft bevangen, dat het merendeel van ons, al kwam Christus Zelf van de hemel en Hij zou ons een volledige lijst van onze ongerechtigheden voorlezen en de boeken tonen waarin onze afdwalingen zijn geschreven, men niet veel droefheid en smart zou betonen. Het is ongetwijfeld lichter, dat een kemel gaat door het oog van een naald, dan dat zulke dwaze Christenen als wij ingaan in het koninkrijk Gods.

Het is een van de verborgenheden van Zijn *overwinnende genade*, dat Hij die twee dierbare stokken Liefelijkheid en Samenbinders onder ons niet heeft verbroken; dat Hij het verbond Zijns vredes niet heeft verbroken en dat Hij niet ophoudt zo'n nauwe betrekking tussen Hem en ons te onderhouden.

Het is ook een verborgenheid van Zijn *liefde*, dat wij niet tot eeuwige gedenktekenen van Zijn rechtvaardigheid zijn gesteld, met deze spreuk op ons gegraveerd: "Zie, deze hebben God niet tot hun Toevlucht gesteld." God is heerlijk in al Zijn heilige eigenschappen, maar in niet één meer dan in de lijdzaamheid die Hij over ons uitoefent. Hij verdonkert enigszins de heerlijkheid van Zijn rechtvaardigheid en bedekt Zijn vlekkeloze heiligheid met een sluier, opdat de uitoefening van Zijn lijdzaamheid en verdraagzaamheid des te heerlijker zou uitblinken.

Ik wil slechts deze vraag tot uw beschaming voorstellen: *is niet de doding van zonde in onze praktijk een verborgenheid?* Kunt u zó bedrogen worden, dat u meent met Christus te heersen, hoewel uw begeerlijkheden over u heersen zolang u hier leeft? U weet toch wel, dat de doding van zonde een nuttige bezigheid is, waarin u behoort werkzaam te zijn? Ik houd het er voor, dat er alleen dit onderscheid is tussen het zondigen tegen licht en tussen de onvergeeflijke zonde tegen de Heilige Geest, dat het zondigen tegen licht en beter weten, een zonde is tegen het algemene werk van de Geest op *uw verstand*, maar dat de zonde tegen de Heilige Geest een zonde is tegen het algemene werk van de Geest op *de genegenheden*. Deze twee grenzen ongetwijfeld dicht aan elkaar. De eerstgenoemde is de eerste trede van de trap, waarlangs wij tot de laatstgenoemde opklimmen. *Het is een getrouw woord*, zegt de Apostel, *indien wij met Christus sterven, zullen wij ook met Hem heersen*, en zo mogen wij ook zeggen: "Dit is een getrouw woord, dat indien wij niet met Hem sterven en Hem niet gelijkvormig zijn in Zijn lijden, wij Hem ook niet gelijkvormig kunnen worden in de kracht van Zijn opstanding."

U bent allen gewillig Christus aan te nemen als een Rechtvaardigmaker en een Zaligmaker, maar onwillig Hem aan te nemen als een Heiligmaker en een Vorst.

Weet dit echter, dat deze giften van het vlekkeloos Lam zo liefelijk aan elkander verbonden zijn, dat zij, als Zijn rok zonder naad, niet gedeeld kunnen worden. Tenzij dus al de giften van Jezus Christus ons door het Goddelijk lot ten deel vallen, kunnen wij er part noch deel aan hebben.

Deze doding van zonde is het kort begrip van de christelijke godsdienst. Een Christen, die dit hoort, mag zeker wel verbaasd staan en zich schamen over zijn dwaasheid, dat hij niet bedenkt, dat aan Christus deel te hebben samen gaat met een zekere mate van doding van zonde. Ik geloof echter, dat er velen zijn, die zich de naam van Christenen aanmatigen, die niet weten wat het is zich in doding van zonde te oefenen.

Voor ik overga tot de behandeling van hetgeen ik voornamelijk op het oog heb, zal ik op de genade van doding van zonde, door de volgende zaken bij u aandringen:

1. Dit kan u aanzetten tot de plicht van de doding van begeerlijkheden, dat het onmogelijk voor iemand is zijn begeerlijkheden te bevredigen, al stelt hij al zijn ijver te werk, om ze te voldoen. Daarom moest u van dat bedrog overtuigd en ontgoocheld worden, dat u volkomen voldaan zou kunnen worden indien al uw begeerten vervuld werden. Dat dit niet zo is wordt ons duidelijk voorgehouden in Psalm 78:29, 30, waar staat, dat Hij hun lust toebracht, dat zij kregen wat hun hart begeerde, terwijl de volgende woorden luiden: "zij waren nog niet vervreemd van hun lust." Laat een gierigaard zich wijs maken, dat zijn begeerlijkheid verzadigd zal wezen, wanneer hij zoveel duizenden zal bezitten, maar Job weerlegt dit: "Als zijn genoegzaamheid zal vol zijn, zal hem bange zijn." (Job 20:22) Het is gemakkelijker uw begeerlijkheden te doden dan ze te voldoen.
2. Hoewel u de zonde onder uw tong verbergt en zij u zoet is, weet nochtans, dat de dag nadert waarin zij in uw ingewand als gal van adderen en als venijn van draken zal worden. Wees er zeker van, dat de zonden die u één ogenblik vermaak verschaffen, niet waard zijn vergeleken te worden bij dat eeuwig gewicht van ondragelijke ellende dat zij over u brengen. O, wat zal het een vreselijk gezicht zijn, te zien, dat een levend God Zich eeuwig in het strijdperk begeeft met een arm zondig schepsel, dat Almacht en Gerechtigheid de strijd zullen aanbinden tegen het stof van Zijn voeten!
3. Dit wil ik nog zeggen: als u niet voortdurend bezig bent met dit kostelijk werk van doding van zonde zal u veel gemeenschap met Christus moeten missen, die u anders kon genieten. Die smaak heeft in de zoetheid van de zonde, kan de zoetheid des hemels niet smaken, wat duidelijk blijkt uit Rom. 8:13. *Die de werkingen des lichaams doden*, wordt de belofte gedaan, *dat zij zullen leven*. Ik wil nog dit in het voorbijgaan opmerken, dat het volgens mij een moeilijk te beslissen vraag is, of het voordeliger voor iemand is, die

onder een heersende lust verkeert, dat *de voorwerpen* waaruit ze voedsel trekt worden weggenomen, of dat die gelaten worden om zich ermee te voeden. Wanneer bijvoorbeeld iemand met die ellendige lust van hoogmoed bezet is, is het zeer de vraag, of het gemis van gelegenheid, om die lust uit te oefenen en voedsel te geven, beter is dan die te hebben. Toen de trotse Achitófel *de voorwerpen* miste waaruit zijn hoogmoed voedsel trok, ging hij heen en verworg zichzelf. Maar wanneer zij gelaten worden, o, wat een heimmelijke afgoderij en wat een roekeloze godverloochening begaan wij in de binnenkamer van ons hart en in onze gebede binnenkamers! Doodt meer, of u zult minder bidden.

Waar wij voornamelijk over zouden handelen is het tweede punt, dat wij ten opzichte van de doding van zonde hebben voorgesteld uit onze tekstwoorden, namelijk de *uitgestrektheid van doding van zonde*. Zij kruisigden niet alleen hun heersende *lusten*, die hier bewegingen (of: genegenheden, volgens de Engelse vertaling) worden genoemd, - omdat deze afgoden aan elkander verbonden zijn door de hartstocht van liefde, - maar zij zochten ook de *eerste beweging en gelegenheid* van de verdorvenheid te doden. Deze worden in de tekst 'begeerlijkheden' genoemd.

Nu, inzonderheid moet iemand, die de eerste opwelling van zijn begeerlijkheden doodt, de *erfzonde* doden, die hier *het vlees* genoemd wordt, welke naam haar dikwijls in de Schrift wordt gegeven. Echter, dit is voor velen, indien niet voor allen, een onbekende zaak is. Wij beschouwen de erfzonde maar als een Zoar, (een kleinigheid). Het is werkelijk moeilijk aan de schuld van onze erfzonde te worden overtuigd en die in haar oorspronkelijke kleuren te bezien. In ons spreken over het werk van doding van erfzonde, zullen wij er niet lang bij stilstaan om u te overtuigen, dat het de plicht van een Christen is werkzaam te zijn in het kruisigen hiervan. Dit blijkt immers duidelijk uit Kol. 3:5, waar geboden wordt onze leden te doden. Dit blijkt ook uit de praktijk van Paulus, (Rom. 7:24) "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?" Er ligt een sterke nadruk op het woordje 'mij', alsof Paulus wil zeggen: "Indien oneindige genade haar grenzen kan hebben, dan is ongetwijfeld de zondige Paulus, de grens die er voor vastgesteld is."

I.

Om dit zo duidelijk mogelijk te behandelen, zullen wij eerst een weinig spreken, wat de erfzonde is.

Wij geloven, dat de erfzonde ten eerste bestaat in de toerekening van Adams zonde aan ons. Aangezien Adam ons vertegenwoordigde, was zijn vallen ons vallen en zijn staan was ons staan.

Maar vervolgens is de erfzonde ook een gemis van oorspronkelijke gerechtigheid. (De erfsmet) De mens, die nu niet meer voortgebracht wordt naar het edel patroon en het heilig voorbeeld van God, draagt nog wel het beeld van Gods wijsheid en macht, maar

toen hij in de oorspronkelijke staat was, droeg hij ook een afdruk van de heiligheid Gods.

De erfzonde bestaat dus in een neiging om alle zonde te doen en in een ongeschiktheid en onbekwaamheid om enig goed te doen. Zo zijn wij allen van nature.

Het eerste deel van de erfzonde wordt ons duidelijk beschreven in Rom. 5:12, 14 en het andere kan in veel teksten gevonden worden, maar ligt in dit ene woord besloten: "Wij zijn dood door de misdaden en de zonden." (Ef. 2:1) Een mens kan niets meer voortbrengen van enig geestelijk goed, dan iemand die van alle leven verstoken is.

II

In de tweede plaats zullen wij een weinig spreken over de voordelen, die de overtuiging van zijn erfzonde voor een Christen oplevert. Het is zeker, dat men niet zo licht overtuigd wordt van de oorspronkelijke verdorvenheid, dan van de een of andere dadelijke overtreding waarin men valt.

- De reden hiervan vloeit deels hieruit, dat een Christen niet zoveel aandacht schenkt aan de schuld van zijn erfzonde, hoewel er meer schuld in ligt dan in twintig, ja, in honderd dadelijke overtredingen.
- Het vloeit ook hieruit voort, dat men niet overtuigd is, welke invloed de erfzonde op al de uitbrekende ongerechtigheid uitoefent. Zij is als een vruchtbare baarmoeder, die nooit onvruchtbaar is maar altijd tweelingen baart. Zij is een wortel, die dagelijks alsem en gal voortbrengt.
- Het vloeit ook hieruit voort, dat wij menen, dat de erfzonde ónze zonde niet is, en dat wij niet zo schuldig zijn, dan wanneer wij persoonlijk de vervloekte vrucht gegeten hadden.

1. Wat het voordeel betreft van overtuigd te zijn van de oorspronkelijke verdorvenheid, naar onze mening is dit het eerste voordeel, dat het onmogelijk is, dat iemand hoge gedachten kan hebben van de liefde van Jezus Christus en van de aanbidding van genade, als hij niet overtuigd is van de erfzonde. Wilt u de reden weten, waarom Christus zo weinig bij u geacht is? Het is deze, dat u niet overtuigd bent van uw oorspronkelijke verdorvenheid. Dit wordt enigszins aangewezen in Romeinen 5:6, 7 en 8, waar de apostel de liefde van Christus verheft. Om die liefde van Christus te prijzen, Die voor ons gestorven is, wijst hij ons op de erfzonde, dat wij toen nog zondaren waren en krachteloos. O, wat een verborgenheid is de neerbuigende genade van Christus voor een zondaar, die de erfzonde gelooft! Het is, als het ware, het fundament waarop al onze verwachting verrijst en de grond waaruit zij ontspringt. Er wordt ook iets van aangeduid in Rom. 7:24 vergeleken met vers 25, waar Paulus, wanneer hij de vrije genade begint te prijzen, zijn lied tot de hoogste toon verheft, omdat hij overtuigd was dat hij een *lichaam der zonde* omdroeg. Laat mij alleen dit nog zeggen: als u die Goddelijke les wilt leren, om Christus zeer hoog te achten, bestudeert dan veel uw erfzonde.

2. *Een tweede voordeel, dat een Christen geniet uit de overtuiging van zijn erfzonde is, dat daardoor de almacht der genade in het doden van verdorvenheid veel lof ontvangt.* Wanneer schatte Paulus de almacht der genade van Christus het hoogst? Was het niet, toen hij moest uitroepen: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?" Hierop ziet ongetwijfeld ook Efeze 2:1 waar de levendmakende kracht van de genade wordt geprezen ten opzichte van de persoon, waarin zij werkt: "Daar gij dood waart door de misdaden en de zonden."

3. *Een derde voordeel uit de overtuiging van deze zonde voortvloeiende is, dat het een korte weg is, om een Christen nederig te houden onder de hoogste vorderingen in de doding van zonde, of onder de hoogste genietingen van gemeenschap en omgang met God.* Weet u hoe het komt, dat wij zo licht opgeblazen worden, wanneer het ons maar enigszins voorspoedig gaat, of wanneer wij maar een weinig gemeenzaam met Christus mogen omgaan? Het is, omdat wij zo weinig met ernst denken over de oorspronkelijke verdorvenheid, die in ons woont. Daarom zou ik de Christenen onder hun hoogste genietingen en vorderingen in de genade deze raad willen geven, dat zij gedurig zich neerzetten, om ernstig te overdenken wat zij van nature zijn; dat uw vader een Amoriet en uw moeder een Hethietische was; opdat 'de rotssteen waaruit gij gehouwen zijt' u nederigheid moge preken. Dat is duidelijk uit Rom. 7:24 waar Paulus, onder overtuiging van erfzonde, zich een *ellendig mens* noemt, en uit vers 5 en 6 van dat hoofdstuk, waar hij getuigt, dat hij, toen hij maar eenmaal aan zijn erfzonde ontdekt was, in zijn schatting gestorven is. Als wij dit meer overdachten en beter verstonden zou 'de wind der woestijn ons niet op zijn vleugelen wegvoeren, totdat ons wezen als versmolten is'.

4. *Een vierde voordeel is dit, dat het de Christen onder de diepste indrukken houdt van de schande der zonde.* Ik geloof dat dit een van de grootste verborgenheden van de christelijke godsdienst is, onze zielen voortdurend onder indrukken van de schande der zonde te houden, wat naar mijn gedachte onmogelijk te bereiken is zonder een grondige overtuiging van de oorspronkelijke verdorvenheid. Dit wordt enigszins aangewezen in Rom. 7:13, waar Paulus getuigt, dat, toen het gebod gekomen was en hem de erfzonde ontdekte, *de zonde bovenmate zondig werd*. De reden waarom de ontdekking van erfzonde hierop zo'n invloed heeft is, dat wij gewoonlijk menen, dat de werkingen van zonde niet uit onszelf voortkomen, maar uit die *verleider der broederen*. Dit weerlegt Jacobus uitvoerig: "Maar een iegelijk wordt verzocht als hij van zijn eigen begeerlijkheid afgetrokken en verlokt wordt."

5. *Een vijfde voordeel is, dat het een uitnemende weg is om een Christen in een waakzame en vrezende gestalte te houden.* Wanneer Hazaël overtuigd geweest

was van zijn erfzonde zou zo'n taal niet uit zijn mond gehoord zijn: "Ben ik een hond, dat ik deze zaak doen zoude?" (Engelse vertaling) Maar omdat hij er vreemd van was deed zijn hoogmoed hem meer van zichzelf denken dan hij was. Daarom, wanneer iemand overtuigd is van zijn geneigdheid tot zonde en van zijn gemis aan gelijkvormigheid met God, is hij overreed dat hij op zijn wachttorens moet staan, wil hij niet verstrikt worden. Dit wordt duidelijk aangewezen in Kor. 9:27, waar Paulus van zichzelf zegt: "Ik bedwing mijn lichaam en breng het tot dienstbaarheid." Hij voegt er de reden aan toe: omdat hij met een heilige jaloersheid over zichzelf bevangen was en een heilige achterdocht koesterde, of hij in zijn hoop niet beschaamd zou uitkomen. Ik weet niets, dat een Christen meer over zijn hart zal doen waken dan dit, dat hij dat gebroed van ongerechtigheid ziet, dat in hem werkt en dat hij het oog heeft op die vruchtbare moeder van ongerechtigheid, die nooit onvruchtbaar verklaard is en dat nooit zal worden zolang de zonde in zijn binnenste zal wonen.

6. *Een zesde voordeel is dit, dat het hem Christus zeer hoog zal doen achten en dat het de genade van liefde zeer krachtig in hem zal doen branden.* O, wanneer onze blik maar op deze twee dingen gevestigd is: 1^e op de vlekkeloze heiligheid van Christus, op de volstreekte reinheid van dat dierbaar Lam; en dan 2^e weer afdaalt om die verborgenheid van inwendige ongerechtigheid na te speuren, dan is het geen wonder, dat een Christen soms de Godgeleerdheid van Petrus gebruikt en uitroept: "Ga uit van mij, want ik ben een zondig mens." Maar wanneer hij volledig voordeel uit zijn strijd trekt, zal zijn ziel in vervoering raken en in een heilige verrukking van liefde jegens die Heilige en onovertroffen Majesteit.

7. *Tenslotte is er voor een Christen nog dit voordeel aan verbonden, als hij van zijn erfzonde overtuigd is, dat het een heilig wantrouwen aan zijn eigen sterkte in hem wekt en hem veel gebruik doet maken van de sterkte van Hem, wiens Naam Heere is.* Wat is de reden, dat de Christenen het eerste gebod overtreden, door zozeer op hun eigen sterkte te vertrouwen en niet Zijn gerechtigheid te vermelden door Zijn sterkte aan te grijpen, ja, de Zijne alleen? Het is deze, dat zij niet onder voortdurende indrukken verkeren van de *oorspronkelijke verdorvenheid*. Het is, dunkt mij, een grote verborgenheid voor het verstand van de mens, en niet mindere voor hun praktijk, om die te doden. Wat deed Paulus zo uitroepen, in de ontkenning van eigen bekwaamheid in de strijd? (Rom. 7:18, 23 en 24) Was het niet de overtuiging van de erfzonde, die in hem was?

Wij wensen verder de noodzakelijkheid van de doding van de erfzonde nog wat krachtiger bij u aan te dringen. De volgende zaken zullen de noodzaak daarvan aanwijzen.

1. Alle doding van zonde is vergeefs en als een slaan in de lucht, wanneer niet de oorspronkelijke verdorvenheid wordt gedood. Wat is al uw doding van

zonde zonder dit? Het is als 't ware maar een afsnoeien van de takken terwijl de wortel gaaf blijft. Het is een afdammen van de beken terwijl de fontein blijft vloeien. Die doding van zonde zal ongetwijfeld geen vrucht afwerpen. De moeder moet gedood worden waaruit de zonde haar leven ontvangt. Alleen willen wij nog in het voorbijgaan zeggen, dat naar onze mening, - wij geven die voor een betere - de erfzonde niet zozeer moet en kan gedood worden in het *lichaam*, maar dat dit in de *leden* moet geschieden. Wij moeten onszelf beijveren dit en dat deel van de erfzonde te doden, enkele levende begeerlijkheden die in ons zijn, maar onder het overige moeten wij zuchten. Het is naar mijn gedachte zwaar werk het gehele lichaam der erfzonde onder handen te nemen en tot het onderwerp van doding te maken, of daarover te weeklagen.

2. De noodzakelijkheid van de doding van erfzonde blijkt ook hieruit, dat het een onbetwistbaar feit is, dat zo iemand een Christen is, die werk maakt van de doding van de erfzonde. Het is naar mijn gedachte onmogelijk, dat een geveinsde het zover kan brengen, dat hij met alle ernst bezig is tot de wezenlijke doding van zijn oorspronkelijke verdorvenheid. Het was de praktijk van die twee heilige mannen, de apostel Paulus (Rom. 7:24) en David (Psalm 51:5), om hun weklacht op te heffen over de inwonende ongerechtigheid. De reden waarom het een onbetwistbaar kenmerk en bewijs van een Christen is, is niet alleen dat iemand, die werkzaam is om de erfzonde te doden het meest aan zichzelf ontdekt is, maar ook, dat hij enige ontdekkingen heeft van de heiligheid en vlekkeloosheid van God. Het is zeer moeilijk, indien mogelijk, bij *het licht der natuur* van erfzonde overtuigd te worden. Het is voor ons de vraag of het kan, hetgeen ook de apostel Paulus schijnt te kennen te geven, als hij zegt: "Ik had de begeerlijkheid niet geweten zonde te zijn, indien de wet niet zeide: "Gij zult niet begeren." (Rom. 7:7)
3. Dit vertoont ook de noodzakelijkheid van de doding van de oorspronkelijke verdorvenheid, dat alle plichten die een Christen doet ten zeerste bevekt en besmet zijn, tenzij hij de doding van deze zonde betracht. Dit was een paradox, een schijnbare tegenstrijdigheid, voor de apostel Jacobus (hoofdstuk 3:11). "Welt ook een fontein uit een zelfde ader het zoet en het bitter?" Zolang de fontein van verdorvenheid niet is weggenomen is het waarschijnlijk dat al de plichten die wij doen ten zeerste bevekt zijn. Wanneer de slagen om de zonde te doden niet gericht worden tegen de erfzonde, zullen zijn plichten niet met aangenaamheid opgaan op het altaar.
4. Het is ook noodzakelijk, omdat de zonde krachtig strijd voert tegen de genade Gods in een christen. Wilt u weten waarom de genade zo in u kwijnt? Het wordt veroorzaakt door de kracht van de erfzonde. De tegenstand van de erfzonde tegen de voortgang van genade is meer

onzichtbaar maar de tegenstand van de dadelijke verdorvenheid tegen de werkingen van genade is meer zichtbaar en in het ooglopend. Dit is echter zeker, dat de erfzonde een Christen in zijn wandel het meest verstrikt en veroorzaakt dat hij niet 'opkomt uit deze woestijn, als rookpilaren'. In Rom. 7:23 en Gal. 5:17 wordt ons duidelijk geleerd, dat de Geest strijdt tegen het vlees, en het vlees tegen de Geest, en dat deze twee tegen elkander staan.

Wij zullen, nu handelende over de doding van de erfzonde, verder aanwijzen hoe een Christen overtuigd en onder geestelijke indrukken van de erfzonde gebracht kan worden. Indien hij zich in de drie volgende dingen oefent, zal hij, naar onze mening, tot enige geestelijke overtuiging van deze zonde komen.

- Ten eerste. Laat hij veel werkzaam zijn in *zelfonderzoek*, en wanneer hij tot zichzelf inkeert zal hij de onzichtbare bewegingen van ongerechtigheid zelfs zien tot elke zonde die onder de heidenen genoemd wordt. Wie is zo'n groot vreemdeling van zijn hart, die niet soms, als hij er acht op wil geven, de roeringen van bijna onbekende zonden ziet? Dit verkondigt de Christen luide, dat er een bron en fontein in hem is, die bittere wateren zal uitvloeien, tenzij zij genadig worden ingehouden.
- Ten tweede. Laat hij zich beijveren, om de *geestelijkheid van de wet* te leren kennen. Dat is de weg waarlangs ook Paulus tot overtuiging van erfzonde is gekomen (Rom. 7). Het is de korte weg, waardoor men de heiligheid van God kan aanschouwen, Die een gebod voorschrijft, niet alleen om af te staan van het doen van zonde, maar ook om de eerste bewegingen en begeerten van de zonde tegen te staan.
- Tenslotte. Een Christen moet veel *bidden om de Geest*, Die de wereld overtuigt van zonde. Opdat die grote *Overtuiger der wereld* u diepe overtuigingen mocht geven van hetgeen u uit uzelf niet weet. Dat zou u doen neerzitten om te weeklagen *in bitterheid van geest*.

Wij zullen voor ditmaal onze rede afbreken. Alleen wil ik dit nog zeggen tot degenen, die deze heilige strijd tegen hun verdorvenheden voeren, dat zij niet al te moedeloos moeten worden, al zien zij zo weinig overwinning. U moet weten, dat u de zonde moet omdragen zolang u leeft. Wij mogen, op de woorden uit Daniël 7:12 zinspelende, tot u zeggen: "Dat de heerschappij uwer zonden zal worden weggenomen, hoewel verlenging van het leven haar is gegeven tot tijd en stonde toe."

Wij willen dit zeggen tot bemoediging van u, wiens verdorvenheid dikwijls krachtig binnen u werkt, dat de satan zich gewoonlijk het meest roert en het krachtigst werkt, wanneer hij op het punt staat te vertrekken. Zoals men opgemerkt heeft, dat de laatste polsslag van een stervende nog éven krachtig kan zijn, zo ook kan de laatste roering van de verdorvenheid, wanneer zij binnenkort zal worden uitgeworpen, het allerhevigst zijn.

Wij zullen u de reden eens zeggen, waarom de Christenen er zo weinig met verlangen naar uitzien, dat de dag nadert, wanneer zij over hun verdorvenheden de overhand zullen krijgen en dat zij de satan onder hun voeten zullen vertreden, en waarom dan ook 'de voeten dergenen, die zulke goede boodschappen verkondigen, nu niet lieflijk zijn op de bergen'.

- Dit komt naar mijn mening, omdat de Christenen niet ernstig in deze strijd zijn gewikkeld. Het is toch zeker, dat, als u elke dag zou strijden, de hoop van overwinning en van een gezegende uitslag als een goede tijding uit een ver land en als koud water op een vermoeide ziel zou zijn. Al werd uw hoop uitgesteld totdat uw hart ziek van liefde was, dan zou de vervulling van uw begeerten des te lieflijker voor uw ziel zijn.
- Het kan ook hieruit voortkomen, dat deze waarheid niet echt geloofd wordt, dat aan deze strijd een einde zal komen, dat hij maar een bepaalde tijd zal duren. Als u maar zover kon komen, om deze waarheid te verzegelen, dat eens die overwinningstaal in de hemel zal worden gehoord: *"Spreek naar het hart van Jeruzalem, want haar strijd is voleindigd,"* om eens op die woorden te zinspelen.
- Of, indien een Christen ernstig strijd voert tegen zijn begeerlijkheden en hij enigmate deze waarheid gelooft, dan vloeit het voort uit gemis van het helder geloof van zijn deel aan Christus en van de verzekering van zijn vrede met God. Zolang een Christen over zijn eeuwige rust betwist wordt, kan hij niet zozeer met verheuging aangedaan worden onder de verkondiging van de blijde tijding, dat er een tijd voor deze strijd bepaald is; en dat de tweede dood geen macht zal hebben over hen, die deel hebben in de eerste opstanding.

O, stelt u voor wat een zalige dag dat zal zijn, wanneer uw voeten zullen staan binnen de poorten van het Nieuwe Jeruzalem, wanneer u die twee kostelijke en eeuwige zegetekenen van uw overwinning zult ontvangen: een kroon op uw hoofd, van oneindig meer waarde dan alle stoffelijke kronen en een palmtak in uw handen! Het is naar mijn gedachte onmogelijk te bepalen wat blijdschap hieruit voor een Christen zal vloeien, wanneer hij ziet, dat hij de satan onder zijn voeten vertreden en zijn kop vermorzeld heeft, die hem zo dikwijls 'de verzenen heeft vermorzeld'.

Maar wat hen betreft, die vreemdelingen zijn van deze geestelijke strijd, en dat zijn toch de meesten onder ons, wees hiervan verzekerd, dat binnen zestig en minder jaar, God met u een eeuwige strijd zal aanbinden, waarin geen wapenstilstand, noch enige onderbreking zijn zal. Het is beter tegen uw begeerlijkheden, dan tegen de levende en eeuwige God te strijden, wanneer Hij Zich als uw tegenpartij en vijand zal bekendmaken. 'De mens werd eens recht gemaakt, maar hij heeft veel vonden gezocht', en onder al die vervloekte

uitvluchten was ook deze: "*Hoe er een eeuwige scheiding kan worden gemaakt tussen hem en de levende God.*"

Had niet Hij, wiens Naam Bedachtzaamheid is, (Engelse vert. van Spr. 8:12 is: *Ik, Wijsheid woon bij de Bedachtzaamheid en ontdek de kennis van vernuftige vonden*) de kennis van veel vernuftige uitvluchten ontdekt en die kostelijke *vinding* gedaan, om zondaren met God te verzoenen, wij zouden een Magor-Missabib, *schrik van rondom* geweest zijn.

O, dat u eens overreed kon worden, met uw begeerlijkheden te worstelen, om de hitte des daags en de koude des nachts te verduren in de strijd tegen de zonde! Weet dit, dat de zonde niet uitvaart dan door bidden en vasten; zó nauw is ze aan ons verbonden. Het is lichter voor een kemel door het oog van een naald te gaan, dan voor velen onder ons de verdorvenheden te doden.

Wat wij nog te zeggen hebben, zullen wij in dit ene woord samenvatten. Wees er zeker van, dat de dag nadert en dichtbij is, waarin onze gezegende Heere Jezus zal komen met Zijn tienduizenden heiligen. Wat, o zondaren die geen doding van zonde kent, als dit de dag eens was, waarin u die witte troon op de wolken zag gevestigd worden en dat u, zonder uitstel van dagen, een dagvaarding werd overhandigd om voor Zijn rechterstoel te verschijnen? Wat zult u antwoorden op uw bestraffing? Zou niet stilzwijgen en schuldbekentenis uw verdediging zijn? Ongetwijfeld zal er een eeuwige vloek worden uitgesproken over hen, die zich niet oefenen in het kostelijk werk van Godsvrucht: "*het vlees te kruisigen met zijn bewegingen en begeerlijkheden.*" Er hangt een *wet des doods* boven uw hoofd en er is een *wet der zonde* in uw hart, en die beide wetten zult u eeuwig onderhevig maken, tenzij de wet van *de Geest des levens* u vrijmaakt.

VIERDE PREEK

"Maar die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden." Galaten 5: 24.

Het werk van een Christen, in wie Christus als de Hoop der heerlijkheid woont, is een zeer verheven werk. Zoals het uit een geestelijk beginsel en tot geestelijke doeleinden wordt gedaan, gebeurt het ook volgens een geestelijke regel.

De wandel van een Christen is uit het geloof en in de liefde tot Jezus Christus, als het *geestelijk beginsel*. Ja, meer nog, zijn levensbeginsel is uit de Geest van Christus Die in zijn ziel woont zodat hij door Zijn kracht leeft door het geloof en door de liefde. De Geest is in hem als een *primum mobile*, zoals een hoofdtrad de andere raderen beweegt.

Hij werkt ook tot een *geestelijk doel*, waarvan het voornaamste is de heerlijkheid van God en daaraan ondergeschikt zijn zaligheid en voordeel. Hij is niet als Efraim een uitgeledigde wijnstok, die alleen vrucht voor zichzelf brengt, maar het is zijn doel, dat Christus *alles* en hij *niets* zal zijn. Hoewel het een mens van nature eigen is zichzelf te vergoden, zichzelf tot de eerste Alfa van zijn handelingen en tot de laatste Omega van zijn verrichtingen te maken.

En zo geschiedt het volgens een *geestelijke regel*, want het is overeenkomstig het dierbaar woord des levens, dat volmaakt is en de mensen tot de volmaaktheid leidt.

Maar dit is een weklage en zal tot een weklacht worden, dat wij er van houden onszelf zoveel vrijheid te geven en het zo ruim nemen op onze weg en wandel naar de hemel. Velen zijn zeer bevreesd voor, en vol klachten over het verlies van hun burgerlijke vrijheid en dat zij in hun eigen land door vreemdelingen worden gevangen gehouden. Maar er is een gevangenschap en dienstbaarheid, waarover minder geklaagd wordt en die toch veel ondraaglijker is, namelijk: *de dienstbaarheid onder de zonde en ongerechtigheid*. Die zo erg is, dat, al zouden wij tot de uiterste grens van ons leven, zeventig of tachtig jaar, in deze gevangenschap doorbrengen en er in sterven, wij toch niet zouden uitroepen: *'Wend onze gevangenis, gelijk waterstromen in het zuiden'*. Zijn er niet velen onder ons, die net zo tevreden onder de banden van hun zonden en de boeien van hun ongerechtigheden liggen alsof het ketenen van goud en versierselen van fijn goud waren? Doding van zonde is een verborgenheid in onze praktijk. Wat voor Saul een paradox, een schijnbare tegenstrijdigheid was, dat iemand zijn vijand zou vinden en hem nochtans laten leven, (zoals hij van David sprak) wordt dikwijls in deze tijd gedaan, als wij niet ijverig zijn *het vlees met zijn bewegingen en begeerlijkheden te kruisigen*.

Ik denk, dat de Christenen van onze tijd, wanneer zij naar binnen keren en die ongedode verdorvenheden zien, wel gedrongen moeten worden uit te roepen, dat al hun hoop hierin bestaat: *dat een levende hond beter is dan een dode leeuw*. En

dat hun vertrouwen niet verder gaat dan dat zij nog aan deze zijde van de eeuwigheid zijn. Wij zijn gaarne singulier in mening, maar haten singulier te zijn in praktijk, hoewel het ene ongetwijfeld veel prijzenswaardiger is dan het andere.

Mochten wij niet begeren twee maanden tot de bergen te gaan, om onze maagdom te bewenen, dat wij niet uitgehuwelijkt zijn aan die Dierbare en Voortreffelijke Jezus Christus, en dat wij niet geprobeerd hebben Zijn gezegend en dierbaar beeld gelijkvormig te worden?

Wij geloven, dat velen dit iedere dag wel als een verborgenheid mogen beschouwen, dat zij nog niet tot een eeuwig gedenkteken van de rechtvaardigheid en gramschap Gods gesteld zijn. Ja, dat hun hart nog niet vervuld is met iets van de godgeleerdheid van Kain: *Al die mij vindt, zal mij doodslaan!*

Wij willen hiermee alleen zeggen, dat u evenzeer bezig moest zijn met de doding van uw *onzichtbare* begeerlijkheden, als met de doding van uw *zichtbare* zonden en ongerechtigheden.

De vorige keer dat wij over deze woorden spraken, zeiden wij u, dat het tweede punt, van de *doding van zonde*, haar *uitgestrektheid* was. Een Christen moet dus niet alleen de *oorspronkelijke verdorvenheid* doden, maar ook zijn heersende begeerlijkheden en de eerste opwelling en gelegenheid van de zonde.

Over de doding van de erfzonde hebben wij iets gezegd en zullen daarop niet verder aandringen. Wij willen alleen nog zeggen, dat wij een conclusie hebben opgemaakt, dat de erfzonde niet in haar *gehele lichaam*, maar alleen in haar *leden* gedood kan worden. De grond voor deze stelling is naar ons gevoelen: dat het onmogelijk is de erfzonde in haar *lichaam* of *wezen* aan te tasten, volgens hetgeen geschreven is in Jer. 17:9: "*Arglistig is het hart meer dan enig ding, ja dodelijk is het; wie zal het kennen?*" Het ligt boven het bereik van enig mens de bedrieglijkheid van zijn hart te bevatten of te doorgronden. Het is een verborgenheid, die nooit ontvouwd is en zolang wij in de tijd zijn, nooit ontsloten zal worden. Een Christen, die overtuigd is van zijn erfzonde, dat het broedsel en het zaad van elke denkbare verdorvenheid in hem is, zal veel bezig zijn met het verheerlijken van wederhoudende genade Gods en zal een loflied maken op de onnaspeurlijke genade van Christus, Die hem verlost heeft. Ik geloof, dat het om die reden is, waarom Christenen, evenals David, zoveel behoefte hebben aan vergevende genade. Wij mogen de erfzonde *Gad* noemen, (in een andere zin dan de Schrift) want achter haar aan komt *een hoop*, namelijk een hoop ondeugden. Zij is die vruchtbare baarmoeder, die altijd tweelingen baart.

Mij dunkt, dat zij, die de naam van Christenen dragen veel bezig behoren te zijn in het ernstig overdenken van de erfzonde. Het is een onbegrijpelijk dat velen van u zó vergenoegd uw weg kunt bewandelen naar de hemel, althans naar de zaligheid die u uzelf voorstelt en meent de uwe te zijn. Kan zo'n bedrog u

bevangen, dat u met gejuich zult maaien, die nooit met tranen gezaaid hebt? Dat u met schoven zult terugkomen, die het kostbaar zaad nooit gedragen hebt? Wij menen langs die korte ladder van vermetelheid ten hemel op te klimmen. Dit wil ik ermee zeggen, en ik hoop dat u het overweegt, ik vrees dat velen onder ons jammerlijk en ellendig in hun hoop zullen teleurgesteld worden en eens gedwongen worden hun vertrouwen weg te werpen. Wij scheiden de dingen, die God samengevoegd heeft. Of, wij jagen naar heiligheid zonder rechtvaardigmaking, óf, wij jagen naar rechtvaardigmaking zonder heiligheid.

Wij zullen in het spreken over *de doding van heersende begeerlijkheden*, - die hier *bewegingen of genegenheden* genoemd worden, omdat de geest van een Christen, en van iedereen, er zo sterk aan gehecht is, - er niet zozeer bij stilstaan om u te bewijzen, dat het eens ieders plicht is, zijn heersende begeerlijkheden te doden. Dat staat duidelijk genoeg beschreven in Matth. 17: 8, 9, dat wij "*ons rechteroog, indien het ons ergert moeten uitrukken.*" Dat wil zeggen, al zou een begeerlijkheid ons zo lief zijn als ons rechteroog, wij die moeten uitrukken, als zij ons benadeelt of ergert. Ook wordt ons in Markus 9:44 en 47, en in Kol. 3:5 geboden onze ongeregelde lusten te doden.

Wij zullen er ook niet lang bij stilstaan, om *het onderscheid* aan te tonen in de heersende begeerlijkheden, *dat sommige meer zuiver en verfijnd zijn*, die gewoonlijk onder de dekmantel van deugden doorgaan. Zo vertoont zich *hoogmoed*, als die in zijn werking met *voorzichtigheid* samengaat, onder een dekmantel van *edelmoedigheid*. Zo is het ook met *hoogheid van geest* en *verkwisting*; wanneer zij zich niet in het vleselijke en beestachtige uitleven, gaan ze door voor *verloochend te zijn aan de wereld*. Satan probeert in zijn verzoeking tot de uitleving van deze heersende begeerlijkheden niet alleen onze genegenheden, maar ook ons licht en ons inzicht in te winnen.

Andere heersende begeerlijkheden zijn *meer grof*, zodat haar zondigheid dadelijk in het oog loopt. Om de mensen te verzoeken tot het uitvoeren van deze lusten, werkt de satan hoofdzakelijk om de genegenheden op te wekken, waardoor ook in zoverre het inzicht wordt ingewonnen, dat het een mens aanzet om te beraden en te overdenken, hoe zulke begeerlijkheden het best kunnen uitgevoerd en vervuld worden. O, het verstand van een mens zal listige ongerechtigheid smeden en de genegenheden en het hart zullen met de grootste zorgvuldigheid en naarstigheid de plannen die het verstand gesmeed heeft, uitvoeren!

I.

Wij zullen nu, ten eerste, hierover handelen, welke nadelen er voor een Christen aan verbonden zijn, als hij er niet ernstig werk van maakt zijn heersende begeerlijkheden te doden en te kruisigen, maar ze gelegenheid en vergunning geeft om te leven.

1. *Het eerste nadeel is naar mijn gedachte dit, dat een Christen die niet veel werk maakt van de doding van zonde, daardoor de dierbare omgang en hemelse gemeenzaamheid, die hij met God zou kunnen genieten, zeer verhindert. Het toegeven aan de koning van onze begeerlijkheden, om er als vriend mee te leven, maakt dat woord waar, dat in een andere betekenis voorkomt, "dat een beledigd broeder moeilijker in te nemen is, dan een sterk kasteel." (Engelse vert. van Spr. 18:19). Dit blijkt ook uit Ezech. 14:5, waar geschreven staat: "Dewijl zij allen door hun drekgoden van Mij vervreemd zijn." Zo ook in het 7^e vers: "Want ieder man uit het huis Israëls en uit den vreemdeling, die in Israël verkeert, die zich van achter Mij afscheidt, en zet zijn drekgoden op in zijn hart; (...) Ik ben de Heere, hem zal geantwoord worden door Mij." Zich van God afscheiden en afgoden in zijn hart oprichten, zijn twee onafscheidelijke vrienden. Die beide worden ook samengevoegd in Ezech. 44:10 en in Jes. 59:2: "Uw ongerechtigheden maken een scheiding tussen ulieden, en tussen uw God." Een Christen, die naar zijn mening veel liefelijkheid en genot in God vindt zonder de doding van zonde te beoefenen, heeft veel reden om onderzoek te doen naar de echtheid van zijn genietingen. Dit is zeker, dat het koesteren van heersende begeerlijkheden de omgang met God zeer veel in de weg staat, omdat daardoor zijn naarstigheid, ijver en vurigheid in de plichten - waardoor gemeenschap met God wordt verkregen, - uitermate worden verzwakt. In sommige mensen hebben de heersende begeerlijkheden zoveel voordeel behaald, dat zij het bidden bijna zonder overtuiging kunnen nalaten, of indien zij er van overtuigd worden, zullen die zeer spoedig verdwijnen. Bovendien, als een heersende lust krachtig werkt, verliest een Christen veel van de indrukken der liefelijkheid van de gemeenschap met Christus. O, wat kan Christus lang in de hemel vertoeven, eer wij Hem gaan bezoeken! Wij denken, dat wij gelukkig kunnen zijn buiten Hem, maar dat is maar een ingebeeld bedrog van onze leugenachtige begeerlijkheden.*

2. *Een tweede nadeel, dat voor een Christen volgt als hij geen moeite doet om zijn heersende begeerlijkheden te kruisigen, is dit, dat hij geen antwoord op zijn gebed ontvangt en dat God hem zijn begeerte onthoudt. Wij zien dit in Ezech. 20:31, waar de Heere zegt: "Zijt gij verontreinigd aan al uw drekgoden tot op dezen dag toe, en zou Ik van u gevraagd worden, o huis Israëls? Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere Heere, zo Ik van u gevraagd worde!" Dit was de Godgeleerdheid van die blinde man in Johannes 9:31: "God hoort de zondaars niet." David zegt in Psalm 66:18: "Had ik naar ongerechtigheid met mijn hart gezien, de Heere zou niet gehoord hebben." Ook Jes. 59:2 spreekt zeer duidelijk, dat hun ongerechtigheden de oorzaken zijn dat Hij hen niet wil horen. O, er zijn in de hemel besluiten vastgelegd tegen veel belijders van dit geslacht dat zij wel zouden bidden, maar geen gehoor vinden, dat ze zouden schreeuwen, maar geen toegang krijgen. Het is beslist geen wonder, dat de gebeden die wij tot God opzenden, niet verhoord worden, terwijl wij*

onze heersende zonden aan de hand houden. Wij bidden tot God met zo'n onverschilligheid en vormelijkheid, dat wij van onze gebeden bij wijze van spreken, een compliment maken waarmee wij God 's morgens begroeten en Hem 's avonds vaarwel zeggen! Veel van onze gebeden dienen nergens anders toe. Daarom weigert Hij ons te antwoorden. Ik wil u dit nog zeggen: laat uw hart eerst de woorden spreken, die u in het gebed wilt uitspreken en laat dan uw woorden uw hart verklaren, zodat uw hart opstelt wat de inhoud van uw gebed is.

3. *Een derde nadeel voor een Christen, als hij geen moeite doet om zijn heersende begeerlijkheden te kruisigen, is dit, dat het zijn gang naar de hemel zeer hindert.* Hoever bent u gevorderd in zo'n groot aantal dagen of jaren? De gang van de Christenen is in deze tijd een teruggang; zij gaan achteruit, zij gaan niet van kracht tot kracht. O, dat wij dat gebod mochten gehoorzamen: "Laat ons afleggen allen last, en de zonde die ons lichtelijk omringt, en laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is." (Hebr. 12: 1) Meer doding van zonde zou onze harten meer naar de hemel doen uitgaan dan nu het geval is.
4. *Een vierde nadeel, dat er voor een Christen aan verbonden is, als hij geen moeite doet om zijn heersende begeerlijkheden te kruisigen, is dit: wanneer een heersende begeerlijkheid niet gedood wordt, dan zal elke verdorvenheid die in u is, in de dag der beproeving gemakkelijk te voorschijn komen.* De Heere wreekt zich dikwijls aan degenen, die het werk van doding van zonde niet willen behartigen, dat Hij hun ongerechtigheden met leesbare letters op hun voorhoofd schrijft, zodat ieder die voorbijgaat het kan lezen. Als de Christenen dit meer geloofden, dat God getergd kan worden om hun ongedode lusten met grote letters op hun voorhoofd te schrijven, zouden zij zich in de doding ervan meer oefenen. In Ezech. 16:36 vergeleken met vers 37 wordt hun liefkozen van de afgoden met deze vloek bedreigd: "Ik zal voor hen uw naaktheid ontdekken, dat ze uw ganse naaktheid zien zullen."
5. *Een vijfde nadeel, dat er aan verbonden is, is dit: op de dag waarin men door het dal der schaduwen des doods zal gaan en de lange en eindeloze eeuwigheid in het aangezicht moet zien, zal een heersende ongedode begeerlijkheid slecht gezelschap zijn.* Die zal een storm in de consciëntie verwekken die niet gemakkelijk tot bedaren gebracht kan worden. Er zijn niet veel Christenen onder ons die bereid zijn voor de eeuwigheid. Wij leven ook niet alsof wij deze dag moesten sterven. Indien u met vrede de eerste en tweede poort des doods wilt doorgaan, maakt dan werk van de doding van uw begeerlijkheden. Anders zal bij het zingen van dat triomflied: "Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning?" uw ziel niet vervuld zijn met Goddelijke troost en onuitsprekelijke vreugde.

6. Tenslotte heeft zo iemand nog dit nadeel te wachten, dat hij al zijn verrichtingen bederft, zodat, als het ware, zijn heiligste en uitnemendste plichten het stempel dragen, dat hij ze met onreine handen heeft aangeraakt. Wanneer een Christen een heersende begeerlijkheid heeft, bidden zijn gaven meer dan zijn genaden, en hij zal meer de goedkeuring van mensen, dan de lof van God zoeken. Als een Christen niet werkzaam is om zijn begeerlijkheden te doden heeft hij meer op met de versierselen, dan met het wezen van de Christelijke godsdienst. Naar mijn gedachte zijn wij de levensorganen en de kern van het christendom vrijwel kwijt geraakt en verloren. Er zijn nog enkele beenderen over, die meer een beeld en een geraamte van een Christen vertonen dan een oprecht Christen. Zo iemand zal het ook niet zo nauw nemen met het gehoorzamen aan het gebod des geloofs, en dat brengt veel verharding en onboetvaardigheid van hart over hem. O, onze harten worden dikwijls door het bedrog van zonde, in ons als een steen en wij zijn in de handen van onze ongerechtigheden overgeleverd.

II.

Nu, sprekend over de doding van heersende zonden, zullen wij, ten tweede, handelen over de sluwe listen en het dodelijk bedrog wat de satan aanwendt als hij de mensen verzoekt tot het bedrijven van hun heersende begeerlijkheden. Wij hebben zesduizend jaar achter ons om te zien dat hij een leugenaar en een moordenaar is van den beginne. En toch geloven wij de vleierijen van de zonde, alsof onze ongerechtigheden met een goede naam bekend staan en zulke goede bedoeling hebben alsof nog nooit iemand erdoor bedrogen is. Wij geloven, dat de listigheid van de satan uit de volgende dingen blijkt:

1. Zijn listigheid blijkt hierin, dat hij gewoonlijk een mens aanzet en verzoekt tot het bedrijven van zijn heersende begeerlijkheid, wanneer hij in een zorgeloze en hoogmoedige gestalte is. Als Christus afwezig is, dan doet hij zijn aanvallen. Dit wordt duidelijk aangewezen in Lukas 22:31, waar Christus tot Petrus zegt: "De satan heeft ulieden zeer begeerd om te ziften als de tarwe." In Matth. 26:33, ziet u de gestalte van Petrus, dat hij in een hoge mate vermetel was: "Al werden zij ook allen aan u geërgerd, ik zal nimmermeer geërgerd worden." Wij zien dit ook duidelijk in David, die, toen hij van zijn bed opstond en op het dak van zijn huis ging wandelen, verzocht werd tot de zonde van onreinheid. (2 Sam. 11:2) Satan ziet oplettend uit naar de geschikteste tijd om zijn kans waar te nemen, in het bijzonder wanneer wij het meest geneigd zijn de verzoeken aan te grijpen en het minst geschikt om die te weerstaan. Daarom moet een Christen proberen te waken en op zijn wachttorens staan.
2. Zijn listigheid blijkt hieruit, dat hij gewoonlijk een voordeel voorspiegelt, dat de omhelzing van de een of andere begeerlijkheid zou opleveren, en daarbij onze genegenheid prikkelt met het genot dat ze ons kan verschaffen, maar

hij maakt geen melding van het nadeel en de oneindige schade, die ze ons zal toebrengen. Dit is duidelijk te zien in zijn eerste verzoeking van onze eerste vader, als hij zegt: *'Ten dage als gij van de verboden vrucht eet, zult gij als God wezen'*, maar hij zegt er niet bij, dat hij dan *een zondaar* zal zijn. Het blijkt ook zeer duidelijk uit Matth. 4:8, waar wij lezen, dat de satan die Heilige en Vlekkeloze Zaligmaker al de koninkrijken van de wereld met hun heerlijkheid toont en belooft Hem die te geven. Hij toont Hem wel de heerlijkheid van de koninkrijken van de wereld, maar niet de kwelling en het verdriet, die ongetwijfeld méér zijn dan het eerste. De haak waarmee hij ons probeert te vangen is vernist met het aas van een *ingebeelde godgeleerdheid*, met korte genoegens en met voorbijgaande ijdelheden. O, dat wij wijs en voorzichtig waren als de slangen, om de diepten van satan te kennen, opdat wij niet door zijn verlokkingen verstrikt en gevangen werden!

3. Het blijkt ook hieruit, dat hij gewoonlijk zijn best doet, om de schande van de zonde te vergoelijken, zodat een Christen ze maar als een Zoar (een kleinigheid) zal aanmerken. Of hij probeert te bewijzen, dat een zeker soort zonde samen kan gaan met ware genade van God. Wanneer een Christen maar eenmaal zover gebracht is, dat hij gaat redeneren, of de genade Gods samen kan gaan met het toegeven aan zijn begeerlijkheid, dan is zijn val nabij. Dan zegt hij: "In deze zaak vergeve de Heere uw knecht, wanneer mijn heer in het huis van Rimmon gaan zal, om zich daar neer te buigen en hij op mijn hand leunen zal, en ik mij alzo zal neerbuigen." Hij veroorlooft zich dan de vrijheid om die ongerechtigheid te doen.
4. Zijn listigheid blijkt ook hieruit, dat hij dikwijls de verzoeken tot het doen van uw heersende begeerlijkheden zal inhouden en de voorwerpen van verzoeken zal onttrekken, opdat u uw waakzaamheid mocht verliezen. Of, wat nog meer voorkomt, dat de begeerlijkheid *het leven* zoekt weg te nemen, als het voorwerp aan de begeerlijkheid onthouden wordt. Dit is zeker, dat de lust dikwijls het meest aangroeit, wanneer de minste verzoeken erop aanvallen. De afwezigheid van onze afgoden, vermeerdert onze liefde ernaar. Een wellustige Ammon, zal dag aan dag magerder worden, wanneer hij het voorwerp mist, waar hij op aast.
5. Zijn listigheid blijkt ook zeer duidelijk hieruit, dat hij de mensen gewoonlijk verzoekt tot die zonden, die aanleiding geven en de weg banen tot het opvolgen van hun heersende lusten. Hij zal iemand, die tot onreinheid geneigd is, verzoeken tot hoogmoed, luiheid en zatheid van brood. Iemand, die genegen is tot hoogmoed, zal hij eerst tot een kleine zelfverheffing verzoeken, om zo langzamerhand op te klimmen. Hij zal eerst de buitenkant van de ziel aanvallen, om zo tot de genegenheden door te dringen. Hij probeert het verbond dat wij met onze ogen hebben gemaakt, te verbreken,

om ons te brengen tot het breken van het verbond, dat wij met ons hart hebben gemaakt.

6. Tenslotte blijkt zijn listigheid ook nog hierin, dat hij gewoonlijk de mensen zal verzoeken tot het uitwerken van hun heersende begeerlijkheid, onder een dekmantel van deugd of iets dat prijzenswaardig is. Zo zal hij iemand tot gierigheid verzoeken, onder voorwendsel dat hij dan in staat is de armen liefdadigheid te bewijzen en nuttig te zijn aan hen, die gebrek hebben. Hij zal een mens tot zonde verzoeken, op die grond, dat de genade Gods dan te helderder zal uitblinken in ze te vergeven. Hij verzocht Christus tot hoogmoed onder de dekmantel van geloof. "Indien gij Gods Zoon zijt, werp Uzelven nederwaarts." (Matth. 4:6) De grond, die hij daarvoor aanvoert is: "Want daar is geschreven, dat Hij Zijn Engelen van U bevelen zal, en dat zij U op de handen zullen nemen." Zo verzoekt hij er velen tot ongeloof onder de dekmantel van nederigheid, en van zuiver inzicht in de kennis van God.

III.

Het derde waarover wij willen spreken is, u enkele kenmerken te geven, of u de doding van uw heersende begeerlijkheden bereikt hebt, of niet, en of u terecht een overwinningslied over haar hebt gezongen. Omdat wij er al eerder iets van hebben gezegd, zullen wij er niet lang bij stilstaan. Ik zal u alleen de volgende drie dingen opnoemen

1. *Een Christen, die met genoeg kan terugzien op begeerlijkheden, die hij meent gedood te zijn, zonder dat hij er bedroefd over is, heeft de oprechtheid van de doding van zonde verdacht te houden. O, iemand, die over zijn heersende begeerlijkheid, die hij meent gedood te hebben, kan nadenken, zonder behoefte te voelen zich met as te bedekken en een zak om zijn lenden te doen, mag wel uitroepen: "Ontferm u mijner!"*
2. *Een tweede kenmerk, dat uw heersende begeerlijkheid niet gedood is, kunt u hieruit weten indien u niet ernstig en zorgvuldig bent om alles te schuwen wat tot het doen van die zonde kan leiden. Indien u het gebod niet gehoorzaamt: "Onthoudt u van alle schijn des kwaads," (1 Thess. 5:21) dan mag u de echtheid van de doding van zonde in twijfel trekken. Het is een voortreffelijke praktijk dat men onder evenveel indruk van de begeerlijkheden en zonden leeft als die gedood zijn, dan wanneer zij krachtig in u werken en leven.*
3. *Het derde kenmerk dat uw begeerlijkheid niet gedood is, blijkt hieruit: als iemands lusten ontvlammen, wanneer zich gepaste en geschikte gelegenheden voordoen, om een zonde te bedrijven, en hij ze poogt te doen, dan heeft hij de echtheid van de doding van zijn zonde te betwijfelen. Ik weet, dat de voornaamste drijfveer waardoor velen weerhouden worden van het uitwerken van hun heersende begeerlijkheid, niet het besef van de heiligheid Gods is, maar het gemis van geheimhouding. O, als wij maar wisten, dat het niet openbaar zou worden, wij zouden niet treuren over die zonden, die wij in het verborgen begaan! Ook zouden wij er niet veel werk van maken, het doen van die dingen tegen*

te staan, waar onze lusten ons naar toe leiden. Het was zeker een loffelijke gezegde van iemand, die tot de zonde van onreinheid verzocht werd, haar toestemming gaf aan hem die haar verzocht, op voorwaarde dat hij haar op een plaats zou brengen waar zij niet gezien konden worden. Hij probeerde hieraan te voldoen en bracht haar tot de meest afgezonderde, eenzame plaats, die maar denkbaar was. Daarop stelde zij zeer Godvruchtig deze vraag: "*Kan God ons hier ook niet zien?*" Deze woorden hadden die uitwerking op hem dat hij afliet van zulke ellendige en vleselijke lusten na te jagen. O, het besef van de alwetendheid Gods moest ons veel bezig houden in het kruisigen van onze heersende begeerlijkheid!

Wij zullen hiermede voor ditmaal eindigen, alleen zullen wij nog een enkel woord spreken tot hen, die schuldig staan aan de zonde van gierigheid, die niet alleen een overheersende, maar ook een *algemene begeerlijkheid* is. De zonde is een *algemeen koning*, zowel over de machtigste vorst, als over de geringste bedelaar. Wij zien het zó, dat gierigheid een van de voornaamste prinsen is, die onder deze machtige vorst regeert en veel onderdanen heeft. Wij willen u alleen enkele dingen voorstellen, die u tot hulp kunnen zijn om zo'n begeerlijkheid en afgod te doden.

- Overpeins veel de nadelen, die deze afgod gierigheid vergezellen. Paulus noemt in 1 Tim. 6:9, 10 vier nadelen op die aan die zonde verbonden zijn.
  1. Dat ze de mensen van het geloof doen afdwalen.
  2. Dat ze hen doen verzinken in verderf en ondergang.
  3. Dat ze een wortel is van alle kwaad.
  4. Dat ze hen met vele smarten doorsteekt.
- Aan hen, die de wereld tot hun God hebben, wil ik alleen dit ter overweging geven, omdat dit nog de meeste invloed op zodanigen heeft: *Wees er zeker van, dat de gierigheid uw leven zal verkorten*. Dit blijkt duidelijk uit Jacobus 5:3, waar als een eigenschap van deze zonde wordt genoemd, *dat zij uw vlees als een vuur zal verteren*. Het is niet een ongevoelig afnemen van uw leven, maar het zal zeer gevoelig afbreken en u in het midden van uw dagen naar uw lang en eeuwig huis brengen.
- Ook is er dit nadeel aan verbonden, dat het een zonde is, waardoor wij rechtstreeks het eerste gebod overtreden: "*Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.*" Nu, in Kol. 3:5, staat geschreven: "En de gierigheid, welke is afgodendienst." Wat zijn die dingen die u najaagt anders, dan wit en geel stof en glinsterend leem? De uitnemendheid van die dingen bestaat volgens de mensen daarin dat zij zo *zeldzaam* zijn, veel meer dan in enige innerlijke en wezenlijke waarde en voortreffelijkheid. Getuigt dit niet hoe leeg de wereld is, daar er rijkdommen zijn, die veracht worden zodra er overvloed van is? Dat Salomo het zilver in Jeruzalem zo overvloedig maakte als stenen, is niet alleen een bewijs van de veelheid van die dingen in zijn dagen, maar het geeft ook te kennen, dat *overvloed* ze waardeloos maakt en wij ze daarom gaan minachten. Salomo zegt dan ook: 'Zult gij uw ogen laten vliegen op

hetgeen dat niets is? Want rijkdommen zullen zich gewisselijk vleugelen maken, gelijk een arend, die naar de hemel vliegt'. (Spr. 23:5) Eens zal de wereld u verlaten, of u zult de wereld verlaten.

Onze wens is, dat u ernstig mocht voornemen uw begeerlijkheden te doden en dat u in dat werk op Christus moogt zien. Christus heeft de verdoemende macht van de zonde gedood en ons de Geest van doding van zonde beloofd, waardoor wij de heerschappij over de zonde kunnen krijgen.

Een Christen behoort zodanig in afhankelijkheid van de Geest en Christus werkzaam te zijn, alsof hij zuiver lijdelijk en een instrument in Zijn hand is. Maar aan de andere kant behoort hij ten opzichte van zijn werkzaamheid en pogingen zodanig werkzaam te zijn, alsof hij onafhankelijk van Hem en uit zichzelf werkzaam is. Bovendien, ten opzichte van zijn zelfverloochening, behoort hij zo werkzaam te zijn, alsof hij in het geheel niet werkte maar de Geest alleen in hem werkte, zodat hij gedurig, na alles wat hij heeft gedaan, moet uitroepen, *dat hij maar een onnutte dienstknecht is.*

O, dat u uzelf wilde laten overreden deze dingen ernstig te overwegen, en dat u de balans mag opmaken, dat, tenzij u de ondergang van uw ongerechtigheden zult zien, de ongerechtigheid zekerlijk uw ondergang zal zijn. U weet niet hoe lang het zal duren, dat dit besluit in de hemel over u zal worden vastgesteld: *"Zij zijn met de afgoden vergezeld, laat hen varen."*

Laat mij er nog alleen dat woord uit de eerste zendbrief van Johannes, hoofdstuk 5:21 bijvoegen: "Kinderkens, bewaart uzelf van de afgoden." Amen.

VIJFDE PREEK

"Maar die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden." Galaten 5: 24.

Het is een onveranderlijk en onwrikbaar besluit des hemels, dat niet kan worden herroepen, dat *de bezoldiging der zonde de dood is!* Wat een mens zaait, zal hij ook maaien. Wij geloven echter, dat er velen zijn met zoveel zelfbedrog vervuld, dat al doen zij 'de dronkene tot de dorstige' (hun lust verzadigen) en al proeven zij dagelijks van de verboden vrucht, zij nochtans wandelingen zullen krijgen onder hen die in Gods huis staan. Zij menen dat de zuivere en onbevleete godsdienst kan samengaan met het gemis van *doding van zonde*.

Wij zijn echter van mening, dat de godsdienst zonder doding van zonde niets anders is dan doding van de godsdienst en een opnieuw kruisigen van Christus. Zijn niet velen aanwezig, die, 'in plaats van in arbeid te zijn opdat Christus een gestalte in hen krije', in arbeid zijn om ongerechtigheid te baren, opdat het beeld van de oude mens volkomen in hen worde gevormd?

Nu, u moet dit weten - en wij wensen dat het op de vlezen tafel van uw hart met een ijzeren griffel en met de punt van een diamant geschreven ware, - dat er twee rechterstoelen zijn, waarop God zit om te richten. Er is *een rechterstoel der gerechtigheid*, waar geen andere vonnissen worden geveld dan van zuivere, onvermengde toorn, zonder enige matiging of inmenging van barmhartigheid. Voor deze rechterstoel moeten eenmaal alle mensen verschijnen en dat vreselijk vonnis ontvangen, van eeuwige afscheiding van de Majesteit des Heeren. En indien u goed handelt zult u *Amen* zeggen op de billijkheid van dat vonnis.

Weet dit echter tot uw vertroosting, dat dit niet Zijn laatste woord is. Dit gerechtshof is maar ondergeschikt, er is *een hoger gerechtshof* waarop wij ons mogen beroepen, waar dat vonnis liefelijk kan herroepen of ingetrokken worden. Is dat niet een diepe verborgenheid van de oneindige liefde Gods, dat genade rechtvaardig verklaart, die God veroordeeld heeft, en dat nochtans de rechtvaardigheid Gods geen schade lijdt? De liefde toch moest liefelijk de uitspraken van gerechtigheid terugbrengen en ze wettig nul en van geen waarde verklaren. *Dit is de wet der liefde*. Is het geen verborgenheid van oneindige liefde, dat wat voor de mens een gruwel is, namelijk, "de goddeloze rechtvaardigen", dat het liefde en rechtvaardigheid in God is, om "*de goddeloze te rechtvaardigen?*" Is dit geen wonder, dat hoewel *er geen verdoemenis is voor degenen, die in Christus Jezus zijn*, er nochtans veel in hen is dat verdoemelijk is, en dat de Goddelijke liefde zo'n afzondering wilde stellen, om een scheiding te maken tussen veel dingen die verdoemelijk zijn en tussen de verdoemenis zelf? Gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Zijns troons, nochtans gaan goedertierenheid en waarheid voor Zijn aangezicht henen. En deze komen het dichtst bij zondaren, om de weg voor hen te banen, dat zij met de gerechtigheid kunnen onderhandelen.

Wij wensen dat u zult weten, dat, in de doding van zonde en het overwinnen van verzoeken, waarover wij nu reeds enkele keren gesproken hebben, dezelfde kracht aan een Christen wordt meegedeeld, welke in Christus gewrocht werd in Zijn overwinning van de overheden en machten. (Ef. 1:19, 20) Wanneer een Christen ziet op de levende en sterke verdorvenheden, die in hem werken, zal hij soms met grote vrees worden bevangen, evenals de knecht van Elisa, die daardoor uitriep: "Ach, mijnheer, wat zullen wij doen?" Indien onze ogen maar geopend waren, zouden wij zien, dat die vóór ons zijn, meer zijn dan die tégen ons zijn. Oefen veel van die moed en dapperheid van Nehemia, - als wij daarop in deze geloofsstrijd mogen zinspelen, - die antwoordde: "Zou een man als ik, vlieden?" Houdt echter de middenweg tussen ontmoediging en angstig ongelooft. U, die werkelijk in deze heilige strijd zijt ingewikkeld, wil ik de raad geven, die Achab Benhadad gaf: "Die zich aangordt, beroeme zich niet als die zich losmaakt." (1 Kon. 20:11) Laat een vertrouwend geloof gemengd zijn met heilige vrees, opdat er een lieflijke vereniging tussen die beiden zij.

Dan wil ik u dit nog zeggen, dat er onderscheid is tussen *de schenking en de gift van vergeving*; (Engels: the grant and gift of pardon) en tussen *de kennisgeving der vergeving*. (Engels: intimation of pardon) Ja, er is ook onderscheid tussen de *kennisgeving van vergeving* van een gedode en beweende zonde, en de *Goddelijke toepassing* daarvan. Vergelijkt 2 Sam. 12:13, waar Nathan tot David zegt: 'Uw overtredingen zijn uitgedelgd en uw zonde is weggenomen', met Psalm 51. In die Psalm is beide de schenking en de kennisgeving van vergeving en toch bidt hij nog om *de toepassing* van vergeving. De vergeving was niet toegepast, hoewel het hem was bekend gemaakt.

Hieruit kunnen wij zien, dat wij uit het gemis van de bewuste overreding van vergeving (Engels: sensible convictions of pardon) niet altijd moeten besluiten, dat ons de vergeving nog niet geschonken is.

Wij hebben de vorige keer gesproken over *de uitgestrektheid van doding van zonde, dat een Christen niet alleen de erfzonde behoort te doden, maar ook zijn heersende begeerlijkheden met al de bewegingen en gelegenheden, die er toe leiden om ze uit te voeren*. Over de doding van de erfzonde, die in onze tekst *het vlees* genoemd wordt, hebben wij reeds gesproken en ook iets over de doding van heersende lusten en moedwillige zonden. Ik wil dit alleen nog zeggen, dat er onder de wet geen uitdrukkelijk melding wordt gemaakt van een offer voor moedwillige of vermetele zonden. Hierop zinspeelt de apostel in Hebr. 10:26: "Want zo wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zo blijft er geen slachtoffer meer over voor de zonden." Het mag ons dan ook wel verwonderen, dat wij desondanks onze heersende zonde en onze vermetele ongerechtigheden vasthouden, dat wij ze zodanig koesteren, dat wij er niet tegen twisten en mee worstelen. Want zij worden geen vermetele zonden, tenzij zij een zekere hoogte bereiken. Daarom moeten wij dikwijls die bede opzenden: "Houd

Uw knecht ook terug van trotsheden (Engelse vert. *vermeteke of moedwillige zonden*), laat ze niet over mij heersen."

I.

Wij zullen er eerst over spreken, wat de krachtigste en geestelijke middelen zijn, die een Christen kunnen helpen in het doden van zijn heersende begeerlijkheden. Eerst wil ik dit nog zeggen, dat de mensen meer verlangen om te weten wat zij moeten *doen*, dan te doen en te beoefenen wat zij *weten*. Wij menen de hemel te gewinnen door kennis, maar al is het, dat wij die niet gewinnen zonder kennis, toch wordt er méér vereist.

1. *Het eerste middel, dat een Christen helpt tot het doden van zijn heersende begeerlijkheden is, dat hij zich veel afzondert om te bidden.* Hij is een bevoorrecht mens, die er in geslaagd is de minste kracht van één begeerlijkheid te doden door middel van het *openbaar* gebed, hetzij in zijn gezin, of in gezelschap. Hoogmoed en eigen eer zijn als een rups en worm, die de vrucht van deze gebeden tot God opeet. Was u echter meer in het *verborgen* werkzaam, zou dat een kortere weg zijn, om voorspoedig te zijn in het doden van uw begeerlijkheden. Daar kunt u, wanneer een engel des satans u zou slaan, driemaal tot de troon der genade gaan, om de Heere te smeken, dat dit kwaad van u mocht wijken. Dit blijkt uit Ef. 6:18, waarin de beschrijving van de geestelijke wapenrusting ook *het gebed* wordt genoemd: "Met alle bidding en smeking, biddende te aller tijd in de geest." En ook uit Jac. 5:13: "Is iemand onder u in lijden? Dat hij bidde." En uit 2 Kor. 12:7, 8, de tekst die wij zo-even aanhaalden. O, waar is het doornatten van ons bed met tranen, waar is het opzenden van onze smekingen met onuitsprekelijke zuchtingen gebleven? Er zijn weinig christenen, die geen woorden voor hun smart meer kunnen vinden; want hun droefheid heeft nooit zo'n hoogte bereikt dat zij moeten uitroepen: "Ik ben zo verslagen, dat ik niet kan spreken," (Engelse vert. van Psalm 77:5). Dat zou inderdaad een zeldzaamheid in deze tijd zijn, als men, zonder tegen de Heilige Geest te liegen, zou kunnen zeggen: "Mijn beenderen zijn verouderd in mijn brullen, den gansen dag." Tot hen, die hier niet naar staan, heb ik alleen dit te zeggen: 'u zult ten grave dalen, terwijl uw beenderen vol zullen zijn van uw verborgen zonden.'

2. *Een tweede middel tot doding van zijn begeerlijkheden is, dat een Christen de genade van waakzaamheid gedurig beoefent.* Dit blijkt duidelijk uit Luk. 21:36 en Matth. 26:41: "Waakt en bidt opdat gij niet in verzoeking valt." Waakzaamheid is zeker een heel belangrijk deel van de wapenrusting, opdat wij alles gedaan hebbende staande mogen blijven. Niet alleen omdat een Christen door waakzaamheid zijn zwakheid en onbekwaamheid ontdekt, maar ook, omdat in de overtuiging hiervan zijn sterkte ligt. Dit blijkt

duidelijk uit 2 Kor. 12:10: "Want als ik zwak ben, dan ben ik machtig." Dit is een paradox voor de natuur, maar geen verborgenheid voor de genade.

- Omdat waakzaamheid een zeer krachtig middel voor een Christen is, om de listigheid en het diep bedrog van zijn tegenpartijders te ontdekken, zal dit hem ernstig de wacht doen houden over zijn hart.
- Waakzaamheid is ook een genade, die ontdekt wat de levendige en wat de gebrekkige werking van genade in deze gezegende strijd is. Wanneer het geloof begint te sterven; de hoop begint te kwijnen; en de liefde en ijver beginnen te verkoelen, dan zal de waakzaamheid het gebed waarschuwen, dat ze kracht en sterkte moet gaan zoeken voor die verslappende genade. Daarom is waakzaamheid zo nodig, omdat zij de aandacht vestigt op de eerste bewegingen van de tegenstanders, zodra zij zich beginnen te roeren. Dit is ongetwijfeld een groot voordeel.
- Bovendien maakt waakzaamheid een Christen opmerkzaam op het voordeel, dat hij behaalt door zijn overwinning. Daardoor wordt hij krachtig bemoedigd, om in deze geestelijke strijd te volharden.

3. *Een derde onmisbaar middel is, dat een Christen veel bezig is in het overdenken van het lijden, het sterven, en de liefde van Jezus Christus.* Ik weet voor een teer Christen geen krachtiger middel om zijn bewegingen en begeerlijkheden te doden, dan dit. Dit getuigt ook Paulus in 2 Kor. 5:14, 15: "Want de liefde van Christus dringt ons. Als die dit oordelen, dat indien Eén voor allen gestorven is, zij dan allen gestorven zijn. En Hij is voor allen gestorven, opdat degenen die leven niet meer zichzelf zouden leven, maar Dien, Die voor hen gestorven en opgewekt is." Petrus dringt hier op aan in 1 Petrus 1:18, vergeleken met vers 16: "Zijt heilig, want Ik ben heilig." De reden voegt hij eraan toe: "Want gij zijt duur gekocht," namelijk, door het dierbaar bloed van Christus. In 1 Petrus 4:1, 2 dringt hij de leer van doding van zonde aan, met dit argument: "dat Christus voor ons in het vlees geleden heeft". Ook wordt ons dit geleerd in Psalm 26:3, waar David als een voorname grond om oprechtheid na te jagen, aanwijst: "Want Uw goedertierenheid is voor mijn ogen." Is dit geen lieflijk beeld, om altijd liefde te beschouwen en daar op te zien, 'totdat gij naar datzelfde beeld veranderd wordt van heerlijkheid tot heerlijkheid? De dood en de liefde van Christus moeten toch zeker een krachtige invloed uitoefenen om zijn begeerlijkheid te doden. Kan iemand deze woorden lezen: "En Zijn zweet werd gelijk grote druppelen bloed"; en die woorden "Indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan?" Ik zeg: kunt u deze woorden lezen zonder aangezet te worden, de zonde te haten met een volkomen haat? Kunt u liefhebben, wat Christus gekruist en Hem zo diep vernederd heeft?

Indien wij veronderstellen dat alle zondaren rondom het kruis hadden gestaan, in de dag toen Christus tussen hemel en aarde werd opgehangen; - in die dag toen van Zijn dierbaar lichaam de bloeddruppels op de aarde dropen; - zou dát hen niet doen uitroepen: *O, welk ding moet toch wel zijn, dat*

wij 'zonde' noemen, en dat Hem zo diep vernederd heeft? Moet niet de terugkaatsing (Engels: reflex) van de liefde van Christus deze gedachte in u opwekken en u aanvuren, dat indien Christus Zich zo diep tot u heeft neergebogen, u ook voor Hem moet buigen en Zijn geboden gehoorzamen? Wie zou zich verzetten tegen de geboden van zo'n Heere? Dit is zeker, indien wij deze dingen wilden overwegen, totdat wij ons verwonderden, en wij ons verwonderden totdat wij liefhadden, dat wij ingewonnen werden, om te proberen onze begeerlijkheden te doden. De dood van Christus heeft niet alleen een zedelijke, maar ook een natuurlijke invloed op de doding van zonde: "Want gij zijt duur gekocht", zegt de apostel Petrus, "uit uw ijdele wandeling". Christus heeft de *verdoemende kracht* van de zonde gekruisigd en Hij heeft de Geest van heiligmaking verworven, om de *heerschappij* van de zonde te kruisigen.

4. Een vierde vereiste voor een Christen in zijn bestrijding van de begeerlijkheid is, dat hij veel werkzaam is in geloofsoefening. Doch is dit naar onze opvatting en veel te verstandelijke hulp. Wij menen, dat het geloof eerst te pas komt, wanneer alle dingen hopeloos zijn. Wij denken dat het gebed een veel gepaster hulp is. Daarom zal een Christen onder de macht van zijn verdorvenheid veel meer zijn toevlucht nemen tot het gebed dan tot het geloof.

Wij moeten echter in het voordeel van de geloofsgenade zeggen, dat het een zeer krachtige en heilige macht heeft tot het kruisigen van begeerlijkheden. Het geloof komt, om zo te zeggen, zichzelf dan het meest nabij, want het geloof heeft een soort *almacht*, zoals er staat: "Alle dingen zijn mogelijk dengenen die gelooft." Het blijkt ook duidelijk, niet alleen uit 1 Joh. 5:4: "Dit is de overwinning die de wereld overwint, namelijk ons geloof", maar ook uit Ef. 6:16: "Bovenal aangenomen hebbende het *schild des geloofs*, met hetwelk gij al de vurige pijlen des bozen zult kunnen uitblussen." Ongetwijfeld, hadden wij een geloof als een mosterdzaadje, wij zouden tot elke berg, die ons in de weg staat, zeggen: "Word opgeheven en in de zee geworpen!" En hij zou ons gehoorzamen.

- Wij kunnen de invloed des geloofs op het doden van onze verdorvenheid hiermee duidelijk maken, dat de geloofsgenade de zeer voortreffelijke en dierbare uitnemendheid van Jezus Christus ontdekt, bij welks verschijning de schoonheid en luister van onze afgoden verdwijnt. Wij beschouwen onze afgoden als sterren, die in de nacht verschijnen en die wij als nuttige schepsels zien, maar als eenmaal de zon, namelijk *de Zon der gerechtigheid* opgaat, dan wordt hun schoonheid niet gezien, trouwens ze is er ook niet. Hebt u nooit zo'n gezicht van Hem gehad, dat u gedwongen was uit te roepen: "Wat heb ik meer met de afgoden te doen?" Indien wij zouden veronderstellen, dat er Boven een afgod kon binnenkomen, zou hij daar geen onthaal vinden, want die Boven leven worden ondersteund door een eeuwige sterkte, die niet kan falen.

- De invloed en macht van het geloof kunnen hieruit gekend worden, dat het een genade is, die de beloften aangrijpt, waardoor sterkte van het Hoofd aan de strijders wordt meegedeeld. Wanneer bijvoorbeeld een gelovige met zijn begeerlijkheden worstelt, grijpt het geloof de belofte van hulp aan, en door de belofte grijpt het Jezus Christus aan, die de Belover is.
- De macht van het geloof blijkt ook hieruit, dat het een genade is, die aan een Christen de kroon en vergelding des loons ontdekt. Dit gezicht doet de liefde en de ijver ontvlammen en doet hem op de hoogten der aarde doet treden, zodat wanneer de schutters op hem schieten en hem smartelijk verwonden, zijn boog nochtans in stijvigheid blijft.

5. *Een vijfde middel, dat voor een Christen nuttig is tot doding van zijn heersende begeerlijkheden, is dit, dat hij tracht een tere gestalte te bewaren, opdat hij, als de verzoeking op hem aanvalt, met Jozef mag zeggen: "Hoe zou ik dit een zo groot kwaad doen, en zondigen tegen God?"* Ik ben er zeker van, dat de zonde die niet in haar bewegingen wordt tegengestaan, verharding veroorzaakt. Wij mogen er aan toevoegen, dat het tegenstaan van de beginsels van zonde, zeer doeltreffend de genade van teerheid zal uitwerken. Het is ook hard nodig, dat een Christen onder gedurige indrukken leeft van dood, oordeel en eeuwigheid. De overdenking van deze drie dingen zal ons de zonde doen vrezen. Ik denk, dat een Christen nooit wandelt zo het behoort, wanneer hij niet zó leeft, alsof hij elk volgend ogenblik kan worden opgeroepen, om voor de rechterstoel van Christus te verschijnen. O, wat zou het voor velen een droevige zaak zijn, heden een dagvaarding te ontvangen, om zonder uitstel voor het vreselijk en verschrikkelijk gericht van Jezus Christus te verschijnen! Daar worden de boeken geopend waarin uw afdwalingen geschreven staan. Daar wordt ook het boek van uw consciëntie geopend, dat *amen* zal zeggen op alles wat in die beide boeken is opgetekend. Wij lezen in Hand. 17:30, 31, "dat Hij alle mensen alom verkondigt, dat zij zich bekeren," hetwelk op deze grond wordt aangedrongen: 'dat Hij een dag gesteld heeft, op welken Hij den aardbodem rechtvaardiglijk zal oordelen door de Man Jezus Christus.'

In Prediker 11:9 wordt dit ook, bij wijze van heilige ironie, krachtig door Salomo aangedrongen, als hij zegt: "Verblijd u, o jongeling, in uw jeugd, en laat uw hart u vermaken in de dagen uwer jongelingschap, en wandel in de wegen uws harten en in de aanschouwing uwer ogen; maar weet, dat God, om al deze dingen u zal doen komen voor het gericht." Wij wensen, dat het 'Momento', dat wil zeggen 'gedenkt', altijd in uw gedachten zal leven en in uw oren klinken: "Ontwaakt en komt ten oordeel." En dat uw wandel daarnaar moge gericht zijn.

Ik zal hierover niet veel meer zeggen, maar pas op dat u uw begeerlijkheden niet koestert en het gericht u overvalle. De stenen uit de muur van dit huis zullen in de dag des Heeren tegen u getuigen, dat u aangedrongen bent de

toekomende toorn te ontvlieden, maar dat u de dierbare aanbiedingen van een gekruiste Zaligmaker hebt afgewezen. Wij bidden en smeken u, indien er een God is; indien er een hemel is; indien er een eeuwigheid is; indien er een hel en een eeuwig verderf van het aangezicht des Heeren is; welke dingen alle zeer zeker en absoluut zijn; en indien u kostelijke en onsterfelijke zielen hebt, dat u uw zaligheid mocht hoogschatten, dat u medelijden met uzelf mocht hebben, opdat u niet door onkunde uzelf verderft.

Als wij het zo mogen zeggen, de hel doet haar mond wijd open, om er velen te ontvangen van de bewoners van deze plaats en van degenen die in deze tijd leven, die ontbloot en verstoken zijn van de genade van de levende God!

II.

Wij zullen in de tweede plaats aanwijzen wat de bewijzen en kentekens zijn, dat de begeerlijkheid de heerschappij over iemand heeft.

1. *Wij menen dat dit er een bewijs van is, als het zover met iemand gekomen is, dat hij de zonde met lust en graagte doet.* Wanneer iemand er vermaak in schept zijn verfoeilijke dingen na te jagen, dan heerst de zonde over hem. Het is duidelijk, dat de zonde heerst over hen, waarvan gesproken wordt in 2 Petrus 2:13: "Die de dagelijkse weelde hun vermaak achten, zijnde vlekken en smetten, en zijn weelderig in hun bedriegerijen." En over zulke dwazen, waarvan Salomo spreekt, "dat zij de schuld zullen verbloemen", of (Engelse vert. die met de zonde spotten.) Het is ook duidelijk in hen waarvan Ef. 4:19 zegt, "dat zij alle onreinheid gieriglijk bedrijven." En bij hen waarvan de profeet Jeremia zegt, "dat zij razen naar de schrikkelijke afgoden."
2. *Een tweede bewijs is, dat iemand aan zijn begeerlijkheid toegeeft, zonder ervan overtuigd te worden, of dat zijn overtuigingen spoedig verdwijnen.* Van hen wordt gesproken in Jer. 6:15: "Zijn zij beschaamd omdat zij gruwel bedreven hebben? Ja, zij schamen zich in het minst niet, weten ook niet van schaamrood te maken." Zij hadden het zover gebracht in de goddeloosheid, dat zij zich niet wilden schamen, ja, zij konden het ook niet meer. Hetzelfde wordt in Jer. 8:12 vermeld. Het blijkt ook duidelijk uit Jer. 3:3. "Maar gij hebt een hoerenvoorhoofd, gij weigert schaamrood te worden." In Spr. 30:20 lezen wij van een overspelige vrouw, die zegt: "Ik heb geen ongerechtigheid gewrocht." Wanneer u tot zo'n hoogte gekomen bent in de goddeloosheid, weet dan, 'dat gij uzelf voor die tijd hebt overgegeven, om dienstknechten der ongerechtigheid te zijn'.
3. *Een derde bewijs is dit, wanneer iemand de ongerechtigheid kan doen op kleine verzoeken, ja zonder dat die er zijn.* Dit was een bewijs, dat de zonde van overspel over David heerste, dat hij die met zo weinig of geen verzoeking kon begaan. Dit wordt ingebracht tot verzwaring van zijn zonde: "Ik heb u uws heren vrouwen in uw schoot gegeven." (2 Sam. 12:8) De verzwaring wordt ook zeer nadrukkelijk aangewezen in het 2e en 3e vers, dat die arme

man niets had dan één klein ooilam, maar dat David er zoveel had, en nochtans dat ene najaagde. Het blijkt ook zeer duidelijk uit Jes. 5:18: "Wee degenen die de ongerechtigheid trekken met koorden der ijdelheid, en de zonde als met dikke wagenzelen." Ik denk dat de mening van deze woorden is, dat zij, zonder enige bekoring of verleiding, heftig de genieting van hun verfoeilijke dingen najaagden. Zij mogen zeker wel achterdocht over zichzelf koesteren, die zodra zich een afgod voordoet, dadelijk klaar staan om ervoor te buigen en die te aanbidden.

4. *Dit is er ook een bewijs van de heerschappij der zonde, als iemand de ongerechtigheid doet, niettegenstaande overtuigingen van de Gods alwetendheid, Die hem aanschouwt.* Dan is de zonde ongetwijfeld tot een zeer verdoemelijke en gruwelijke hoogte gestegen. Zo voerde de zonde heerschappij over Er. "Hij was kwaad in de ogen des Heeren." (Gen. 38:7) Wat naar mijn gedachte betekent, dat hij een kwaad deed, niettegenstaande hij overtuigd was van de alwetendheid en het alziend oog van God. Zo wordt van Achab vermeld: "dat hij zich verkocht had, om te doen dat kwaad was in de ogen des Heeren." (1 Kon. 21:20) Hij deed deze gruwelen, hoewel hij wist, dat de Heere zeven ogen heeft, die het ganse land doortrekken.

5. *Tenslotte blijkt het ook hier uit wanneer de mens zondigt met veel berekening en overleg.* Zij worden niet door hun verzoeken en begeerlijkheden overvallen, maar zij zetten zich neer, om te overleggen hoe zij zoiets kunnen uitvoeren. Die ongerechtigheid heerst over hen, waarvan gesproken wordt in Micha 2:1: "Wee dien, die ongerechtigheid bedenken en kwaad werken op hun legers." Zij leggen zich bedachtzaam neer in de stille nachtwaken, om boze stukken in hun hart te smeden. Wij zeggen tot dezen alleen dit: leest het 3^e en 4^e vers van het hoofdstuk, waar de Heere spreekt, met een lieflijk doch rechtvaardige argument, tegenover hun kwaad bedenken: "Ziet, Ik denk een kwaad over dit geslacht." God zal weloverwogen en met veel gramschap die zonde straffen. Deze zonde wordt ook duidelijk beschreven in Jer. 18:12: "Maar ze zeggen: Het is buiten hoop; maar wij zullen naar onze gedachten wandelen, en wij zullen doen, een iegelijk het goeddunken van zijn boos hart."

Wij zullen het ditmaal hierbij laten, alleen wensen wij nog iets hierover te zeggen: *waarom het de Heere soms behaagt de Zijnen aan sommige zonden over te geven.* Het was een merkwaardig en zeer waar gezegde van een zeker heiden: "Zoveel ondeugden, zoveel heren." Elke ondeugd toch is een heer. Wij mogen zeggen, dat elke begeerlijkheid een dienstknecht heeft en sommige hebben er tienduizend, die haar ten dienste staan. Wanneer een Christen zijn eigengerechtigheid begint op te richten, dan is hij in gevaar voor een tijd aan de heerschappij van zijn zonde te worden overgegeven. Dit staat in Ezech. 33:13:

"Als de rechtvaardige op zijn gerechtigheid vertrouwt, en onrecht doet." Dit kan er de reden van zijn, dat hij het onderscheid mag leren kennen tussen het juk van Christus en het juk van de dienstbaarheid der zonde. Daarop wordt gewezen in Deut. 28:47 en 48: "Omdat gij den Heere uw God niet gediend zult hebben met vrolijkheid en goedheid des harten, vanwege de veelheid van alles; zo zult gij uw vijanden, die de Heere onder u zenden zal dienen, in honger, en in dorst, en in naaktheid en in gebrek van alles."

Ik geloof, dat dit een van de redenen is, dat God voorneemt de heerlijkheid van Zijn onnaspeurlijke genade te verheerlijken, in het verlossen van mensen vanaf de deur der hel, opdat dit lied zal gezongen worden: "*Deze Mijn zoon was dood en is weder levend geworden; hij was verloren, en is gevonden.*" Dit is het lied van *herstellende genade*, nadat genade reeds was voorafgegaan.

Onze ernstige wens is, dat u veel tijd aan dit kostelijk werk van doding van zonde zult wijden. De meeste Christenen onder ons gelijken op afgoden: *wij hebben handen en doen niets, wij hebben voeten en gaan niet.* De stelling en praktijk van Machiavelli (Florentijns staatsman, 1469-1527) worden veel onder ons beoefend. Hij beschouwde het als voordelig *een belijdenis* van godsdienst en van deugd te hebben, maar achtte het gevaarlijk *de werkelijkheid* van de godsdienst te hebben. Velen willen wel de kleren van Christus dragen, maar verlangen nooit naar gelijkvormigheid met Christus in de inwendige mens.

Ik denk, dat Christus als Hij van de hemel neerkwam, aan velen van ons deze vraag zou stellen: "*Verraadt gij de Zoon des mensen met een kus?*" Ik ben er zeker van, dat er velen zijn die Judas nog overtreffen, die Christus voor nog minder dan dertig zilverlingen zouden verkopen. O, eeuwigheid, eeuwigheid! "Wat zult gijlieden doen ten dage der bezoeking en der verwoesting, die van verre komen zal? Tot wien zult gij vliden om hulp; en waar zult gij uw heerlijkheid laten?"

Wat ik nog heb te zeggen kan ik hierin samenvatten: De toorn van de levende, hoewel verachte Steen, die uit een berg zonder handen afgehouden is, zal ondragelijker zijn dan het gewicht van bergen en heuvelen. Daarom zullen de verworpenen het gewicht van heuvelen en bergen verkiezen, boven het gewicht van die levende, maar zozeer verachte Hoeksteen. Wilt u Hem niet omhelzen? Zullen niet de engelen u belachen en u bespotten? De zegepraal is Boven en het zal niet lang meer duren, dat de Zijnen zullen uitroepen: "*Het is volbracht.*" Als wij meer geloof oefenden, zouden wij ongetwijfeld deze heilige strijd gemakkelijk tot een goed einde brengen. Wij mogen het geloof *Eliëzer* noemen, van wie gezegd wordt, dat hij zijn vijanden zo vervolgde, dat het volk terugkeerde om de roof te verzamelen. Liefde, gebed en blijdschap zullen eeuwig neerzitten, om de zoete vruchten van de overwinning des geloofs in te zamelen. Nu, Hem, die u kan doen overwinnen door het bloed des Lams en het woord van uw getuigenis, wensen wij de lof toe te brengen. Amen.

ZESDE PREEK

"Maar die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden." Galaten 5: 24.

Het is een heilige uitspraak van *de meester der bevindingen, dat de liefde alle overtredingen toedekt*. Wij mogen zeggen, dat de beminnelijke en oneindige liefde die Christus tot de zondaren heeft een menigte van zonden bedekt heeft. Dit is echter een weklacht en zal tot een weklage worden, dat de meesten onder ons het nog niet zover in de godsdienst gebracht hebben, als de tollenaars en zondaren, namelijk: *lief te hebben, die hen liefhebben*. Daar Christus Zijn liefde tot zondaren met letters van bloed heeft gegraveerd, zou Hij dan niet van onze hand eisen, dat wij onszelf geheel aan Hem zullen wijden? Maar wij moeten dit erkennen, dat de hopeloze vijandschap en arglistigheid van alle mensen zodanig zijn, dat, indien zij die de Goddelijke natuur deelachtig zijn door hun eigen hart naar de hemel geleid werden, zij op een dwaalspoor terechtwamen. Dát is het onmededeelbaar en weergaloos voorrecht van de *Overste Leidsman der zaligheid*, vele zonen en dochteren tot de heerlijkheid te leiden.

Mij dunkt, indien wij van de meesten een beschrijving moesten geven, wij zouden moeten zeggen, wat wij lezen in Spreuken 6:13: *"Hij spreekt met zijn voeten, leert met zijn vingeren."* En de grote les, die wij onderwijzen met onze voeten en preken met onze handen, is *ongerechtigheid, vormelijkheid en veraf leven van God*. Ik zou willen, dat zij die de Heere verwachten en die een kleine hoop hebben eeuwig bij Hem te zijn, veel bezig waren in dit dierbaar werk *de doding van zonde*. Sommigen zijn zo gewoon geraakt aan de zonde, dat, als God het niet verhoedt, hun laatste daad op het toneel van deze wereld een daad van ongerechtigheid zal zijn en zij hun laatste adem zullen uitblazen, als afwijkers van die onzichtbare Majesteit!

Er zijn er, die al zeventig jaar leven, maar van niet één dag in hun leven kunnen zeggen, dat zij die aan God gewijd en gegeven hebben. De doding van zonde is een verborgenheid voor onze kennis, maar nog veel meer een verborgenheid voor onze praktijk. Het is een wonder dat velen onder ons niet in hun geestvermogens gekrenkt zijn en dat zij niet met Kaïn moeten uitroepen: *al wie mij vindt, die zal mij doodslaan*.

Tot hen echter, die enigszins consciëntie maken van deze plicht, willen wij de volgende twee dingen zeggen:

1. U mag de veronderstelling en beweringen, die het ongeloof trekt uit de heerschappij der zonde over u, toestemmen, maar u moet de gevolgtrekkingen ontkennen. Dit was de praktijk van David in Psalm 65:4. De verklaring van het ongeloof is: *"Ongerechtige dingen hebben de overhand over mij."* Maar David ontkent de gevolgtrekking, die wij gewoonlijk maken, dat wij daarom verworpenen zijn. Het geloof voegt er

liefelijk aan toe: "maar onze overtredingen, die verzoent Gij." Het ontkennen van de gevolgtrekking is slechte logica, maar het is kostelijke Godgeleerdheid.

2. U mag van de heerschappij van uw ongerechtigheid met grote vrijmoedigheid gebruik maken als een pleitgrond, om bij God te pleiten om vergeving, overeenkomstig het vermaarde gebed van David: "Om Uws Naams wil, Heere, zo vergeef mijn ongerechtigheid; want die is groot." (Psalm 25:11) Dit zouden wij ook willen zeggen, dat God gebruik maakt van de ongerechtigheden van de mensen als een beweegreden, om Zichzelf tot barmhartigheid op te wekken. Ja zelfs van die ongerechtigheden waarvan Hij tevoren gebruik heeft gemaakt als een beweegreden, om Zijn rechtvaardigheid te betonen. Het is wonderlijk, wanneer men die twee teksten Gen. 6:5 en Gen. 8:21 met elkander vergelijkt, dat de reden die God geeft van het verderven van de aarde, deze is, "dat al het gedichtsel der gedachten zijns harten te allen dage, alleenlijk boos was." En toch wordt dit zelfde als een reden genoemd, waarom Hij de aardbodem *niet* meer om 's mensen wil zou vervloeken; "want", zeide Hij, "het gedichtsel van des mensen hart is boos van zijn jeugd aan."

Toen wij de laatste keer over deze woorden hebben gesproken, zeiden wij over het tweede punt *van de uitgestrektheid van de doding van zonde*, dat een Christen niet alleen de erfzonde, welke hier het 'vlees' wordt genoemd, maar ook zijn heersende afgoden, welke hier 'de bewegingen' worden genoemd, moet doden. Over deze beide hebben wij gehandeld.

Tot de uitgestrektheid van doding van zonde behoort ook dit, dat een Christen, de eerste bewegingen van zonde en de aanvechtingen daartoe, welke hier *begeerlijkheden* genoemd worden, moet doden. Om duidelijk te maken wat wij hierover nog zullen zeggen, merken wij op, dat de eerste bewegingen van de zonde de twee volgende zaken omvatten:

- *Ten eerste, dat een Christen ernstig moet proberen de eerste aanvechtingen te doden, die hij heeft tot het doen of omhelzen van de een of andere begeerlijkheid.*
- *Ten tweede, dat een Christen ijverig moet zijn, alle schijn des kwaads te vermijden, waardoor hij tot het bedrijven van zonde kan worden gebracht.*

Wij zullen ons niet lang ophouden, om te bewijzen, dat het de plicht van een Christen is het eerste te doen. De Schrift spreekt hier overvloedig van. In Jacobus 4:7 wordt ons geboden: "de duivel te wederstaan", waarin het weerstaan van de eerste opwellingen van zonde begrepen is. "Denwelke wederstaat, vast zijnde in het geloof." (1 Petrus 5:9) Het was de praktijk van David, wanneer het ongelooft zich begon te roeren, het geloof te oefenen: "Ten dage als ik zal vrezē, zal ik op U vertrouwen." Toen Paulus "een Engel des satans gegeven werd, om hem met vuisten te slaan, bad hij de Heere driemaal, opdat hij van hem zou wijken." (2 Kor. 12:7, 8)

Wij zullen er ook niet lang bij stilstaan, om te bewijzen, dat het de plicht van een Christen is zich te onthouden van alle schijn des kwaads. Dit blijkt duidelijk genoeg uit Deut. 12:30: 'Wacht u, dat gij niet vraagt hoe deze volken hun goden dienen.' De ongerechtigheid lag niet zozeer in de vraag zelf, maar God verbood het, omdat het de schijn des kwaads was. In Deut. 25:13, 14 staat geschreven: "Gij zult geen tweeërlei weegstenen in uw zak hebben, een groten en een kleinen." Gij zult in uw huis geen tweeërlei Efa hebben, een grote en een kleine." Men mocht denken dat het bezitten van die dingen, wanneer men ze maar niet gebruikte, geoorloofd was; maar ook het bezitten moest men vermijden, omdat het een schijn des kwaads was.

Lees ook die opmerkelijke tekst Spreuken 5:8. 'Nadert niet tot de deur van het huis van een hoer.' En Deut. 12:3, waar het volk geboden wordt zelfs "de namen der afgoden teniet te doen." En Judas vers 23: "Haat ook den rok, die van het vlees bevlekt is." In Deut. 16:19 wordt verboden de rechter een geschenk te geven, omdat het een schijn heeft dat men hem wil omkopen, om het gericht te verdraaien; hetwelk verboden is.

I.

Ter behandeling van ons punt, dat een Christen de eerste beweging van zonde en de schijn ervan moet ontvlieden, zullen wij in de eerste plaats enkele beweegreden voorstellen, om deze plicht krachtig aan te dringen.

1. *De eerste beweegreden die wij voorstellen, is deze, dat de zonde, wanneer zij in haar eerste bewegingen wordt tegengestaan zeer gemakkelijk wordt gestuit en overwonnen.* Wanneer de zonde in haar geboorte wordt gesmoord, wordt zij met het grootste gemak gedood. Wanneer wij de doding van onze begeerlijkheden uitstellen en de duivel niet weerstaan, is het geen wonder dat wij door onze ongerechtigheden worden gevangen genomen. Het was een oude spreuk, waardig beoefend te worden:

*"Wederstaat het kwaad in zijn begin,
want genezing is later moeilijker dan in het begin."*

Wij willen echter de Christenen de twee volgende besturingen in betrekking tot dit motief geven:

- Nadat u, door genade, de eerste bewegingen van de zonde hebt overwonnen, moet u niet ophouden te waken, noch in vleselijk vertrouwen neerzitten, want zij zal u opnieuw aanvallen, ook nadat u de overwinning hebt behaald. Het is een opmerkelijk woord, dat in Lukas 4:13, aan het verhaal van de verzoeking van Christus wordt toegevoegd, nadat de nederlaag van de satan beschreven is, dat "hij van Hem week voor een tijd." Zijn voornemen was terug te keren, al was hij overwonnen.
- Het weerstaan en overwinnen van de bewegingen der zonde zal, indien het niet met nederigheid samengaat, gewoonlijk gevolgd worden door de een of andere zware slag van de hand des Heeren.

2. *Een tweede reden om u te bewegen de eerste bewegingen van de zonde tegen te staan, is deze, dat een Christen, die deze plicht ernstig ter harte neemt, gewoonlijk met zeer hemelse en dierbare genietingen van Jezus Christus gezegend wordt.* Laat hij er een bevindelijke proef van nemen, of niet, wanneer hij er ernstig werk van maakt de zonde bij haar eerste aanval te weerstaan, de dauw des hemels zal op zijn tak vernachten, zijn heerlijkheid zal vernieuwd worden en hij zal bewogen worden Gode een Eben-Haëzer op te richten en uit te roepen: "Tot hiertoe heeft mij de Heere geholpen." Dit wordt bevestigd in Rom. 8:13: "Indien gij door den Geest de werkingen des lichaams doodt, zo zult gij leven." Het blijkt ook duidelijk uit Openb. 2:17, waar geschreven staat, dat Christus hem, "die overwint, zal geven te eten van het Manna dat verborgen is." Naar onze gedachte, wordt in deze dagen, - als wij op die woorden mogen zinspelen - deze vloek vervuld: "Ik zal uw hemel als ijzer maken, en uw aarde als koper." Er zijn er onder ons op wie het in drie jaar en zes maanden niet heeft geregend, die als en ledere zak in de rook zijn en in wier beenderen het vocht verdroogd is.

3. *Een derde reden is, dat het weerstaan van de bewegingen en de eerste opwellingen der verdorvenheid de weg is, om de ziel onder heilige indrukken van de gruwel der zonde te brengen en te houden.* Wanneer riep de apostel Paulus uit: "Ik ellendig mens?" Was het niet toen er een wet in zijn gemoed strijd voerde tegen de wet die in zijn leden was? Toen hij de krachtigste strijder was, kwam hem de zonde bovenmate zondig voor. Ik geloof, dat veel Christenen in hun praktijk dikwijls gebruik maken van die onderscheiding, die bij de roomsen in hoge waarde is, van *vergeeflijke zonden* en *doodzonden*. Zijn er niet veel zonden, die u voor vergeeflijk houdt, op welker voorhoofd u deze naam schrijft: "Dit is een Zoar. Is zij niet klein?" Vraagt u niet om vergeving, wanneer u uw knie in het huis van Rimmon buigt, en niet meer dan dat doet? Zeker, de weg om een ziel tot een heilige walging van alle zonde te brengen, is haar in de eerste bewegingen tegen te staan.

4. *Een vierde beweegreden is deze, dat het tegenstaan van de eerste bewegingen der zonde de geloofsgenade werkzaam houdt, in het bijzonder in een uur van beproeving en verzoeking.* Ik houd het ervoor, dat niets de kenmerken van een Christen zo zal verdonkeren als de overtuiging, dat hij nooit een zonde die op hem aanviel, in haar eerste bewegingen en opwelling heeft tegengestaan. Ik geloof, dat een kwade consciëntie de moeder van het ongeloof is, waarop de apostel duidelijk wijst, als hij zegt: "Houdende de verborgenheid des geloofs in een reine consciëntie." (1 Tim. 3:9) Alsof hij wil zeggen, dat die heilige en dierbare gast, het geloof, in geen andere woning kan huisvesten, dan in een reine en onbevleete consciëntie. Zie tot bewijs hiervan, dat het tegenstaan van de eerste opwelling van zonde invloed heeft op het werkzaam blijven van het geloof, Openb. 2:17. "Die overwint", dat is, in de weg van overwinnen, "zal Ik een nieuwe naam geven." Hij zal weten, dat zijn naam in de dierbare

registers des hemels geschreven is, en dat hij, voordat de morgensterren vrolijk zongen, ja, voordat de hoeksteen van de wereld gelegd werd, in het hart van de Beminnelijkste was gegraveerd, met onvergankelijke, onuitwisbare letters. Het blijkt ook uit Rom. 8:1 vergeleken met vers 8. Wanneer riep Paulus uit: "Zo is er dan geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn?" (Vers 1) Was het niet toen hij worstelde tegen zijn verdorvenheden? (Vers 8)

5. Tenslotte zullen wij u nog deze beweegreden voorstellen, om deze plicht aan te dringen, dat het niet tegenstaan van de eerste bewegingen van zonde gewoonlijk veel verharding en ongevoeligheid veroorzaakt. Daardoor worden onze overtuigingen door luiheid tot stilzwijgen gebracht en beantwoorden wij onze bestraffer: "Ik heb mijn rok uitgetogen, hoe zal ik hem weer aantrekken?" Ik wil tot dezulken zeggen, dat het een slecht voorteken is en een teken, dat God op weg is op te houden met u te bestraffen. Ik geloof, dat er verschil is tussen zondigen tegen licht en zondigen met licht, en dat velen zich aan het ene schuldig maken, die niet schuldig staan aan het andere. Indien u echter zover gaat, dat u met de verzoeking een vredescontract sluit, kunt u verwachten, - indien u naar de hemel gaat - dat u behouden zult worden, maar als door vuur.

Wij geloven, dat er zijn, bij wie hun consciëntie getuigt dat zij de eerste bewegingen en opwellingen van zonde nog nooit hebben tegengestaan. Dit is een les van zo'n hoge natuur, dat die voor hen een nadere verklaring nodig heeft. Meent u, dat u tot de levende en dierbare hoop kunt komen, die nooit met de zonde en met uw verdorvenheid worstelt? Kan zo'n misleiding u bevangen, dat u meent te kunnen heersen zonder de strijd aan te binden, en te overwinnen zonder worstelen? U geeft hiermee aan, dat u meent zonder Christus, als koningen te kunnen heersen; maar dat kan nooit. Met Hem als koningen heersen, kan alleen als u ernstig bezig bent met uw begeerlijkheden te doden.

II.

Wij zullen in de tweede plaats verhandelen wat de reden is, dat Christenen de zonde niet in haar eerste bewegingen en opwellingen tegenstaan.

- Naar mijn gedachte vloeit dit voort uit een gemis van waakzaamheid. Ik denk, dat de verzoeking een Christen dikwijls aangrijpen, eer hij het gewaar wordt. Daarom eist de apostel Petrus, wanneer hij vermaant de bewegingen van de zonde tegen te staan, *dat men vooraf waakzaam zij.* (1 Petrus 5: 8, 9) Hij zegt eerst: "Waakt", en dan: "Wederstaat, vast zijnde in het geloof." Wanneer een Christen eenmaal zijn wacht verlaten heeft, is hij een prooi voor zijn begeerlijkheden. Dan mag zeker van hem gezegd worden, dat hij een opengebroken stad zonder muren is, wanneer hij niet wakende is.

- Het kan ook hieruit voortvloeien, dat hij niet in een heilige en geestelijke gestalte was, om de verzoeken tegen te staan, toen zij eerst op hem aanvielen. Wij geloven, dat onze geesten dikwijls zó beladen zijn met de genoegens en zó ingenomen zijn met de kortstondige genietingen van een voorbijgaande wereld, dat wij ons gemakkelijk neerbuigen om de verzoeken te omhelzen, wanneer ze tot ons komen. Wanneer de apostel Jakobus deze vermaning aandringt: "Wederstaat de duivel," voegt hij er als een bijkomende plicht aan toe: "Naakt tot God", alsof hij wilde zeggen: "Als de verzoeken u ver van God af vinden, mag u wel uitroepen: *Ontferm U mijner!* U wordt zeker haar prooi als u niet binnen Zijn gezicht bent en indien u er geen ernst van maakt voor Zijn dierbaar aangezicht te wandelen. Petrus handelt op dezelfde wijze. Hij zegt eerst: "Zijt nuchteren", en dan: "wederstaat hem, vast zijnde in het geloof." (1 Petrus 5:8, 9) Nog duidelijker is het in Matth. 26:41: "Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt." Laat mij u dit zeggen, dat het een zeer verheven en hemelse wandel is, altijd voor het aangezicht Gods te wandelen, zodat u, wanneer u in het graf daalt, kunt zeggen: *"ik ga nu van plaats veranderen, maar niet van gezelschap."* De dood zal dan maar een lieflijke doorgang en overgang zijn tot een meer duurzame en onmiddellijke genieting van God.
- Het kan ook hieruit ontstaan dat een Christen, wanneer hij door de bewegingen en opwellingen van de zonde wordt aangevallen, *zijn eigen vlees geen geweld kan aandoen*. Ik geloof, dat die twee afgoden, de eigenliefde en de zorgeloosheid, die van elkaar afhankelijk zijn, moordenaars zijn van de ijver van een Christen. Zij zijn de voornaamste oorzaken waarom hij niet overwint door het woord van zijn getuigenis en door het bloed des Lams. Meent u, dat het zo gemakkelijk gaat verzoeken te overwinnen? Ik weet wel, dat zij die er niet mee bekend zijn, dit waarschijnlijk zullen zeggen, maar dit is zeker, *dat dit geslacht niet uitvaart dan door bidden en vasten*. Het heeft Christus zware arbeid gekost, u van de schuld van zonde vrij te maken en het zal u veel arbeid kosten, u van het vuil van zonde te bevrijden.
- Tenslotte is dit ook een reden, waarom Christenen de zonde niet in haar eerste bewegingen en roeringen doden, namelijk, ik houd het er voor, dat wij dikwijls menen, wanneer de verzoeken ons aanvallen, dat *afwijken van God* een toelaatbaar kwaad is, waarvoor gemakkelijk vergeving te vinden is. Ik zeg u, dat dit één van de grootste verborgenheden van de christelijke godsdienst is, voortdurend onder heilige indrukken te verkeren van de gruwel der zonde, zodat u ze aanmerkt in haar Godonterend karakter en in haar uitwerkingen. Laat ik erbij zeggen: zalig, eeuwig gelukkig is hij, die dat bereikt heeft. Ik denk, als er iemand van de doden opstond, zijn voeten geklonken in ketenen van eeuwige toorn en zijn handen geboeid met boeien van de grimmigheid des Heeren, om u het Godonterend karakter van de

zonde te prediken en hoe verdoemelijk zij is, dat velen niet veel aandacht zouden schenken aan zo'n leer.

III.

In de derde plaats wenssen wij volgens onze tekstwoorden nog iets te zeggen over de moeilijkheid van het werk van doding van zonde, voorgesteld onder de benaming "kruisigen." Dit sluit in, dat doding van zonde een langzaam vorderend werk is, evenals het kruisigen een langzame, pijnlijke dood is. Het geeft ook de krachtige en vurige aard van deze doding te kennen, dat een Christen zich moet inspannen om toch niet te rusten voordat hij de verdorvenheid gedood heeft. Wij zullen deze zaken tegelijk behandelen en de moeilijkheid van het werk van deze doding door het volgende aanwijzen.

1. *Blijkt niet hieruit de moeilijkheid van doding van zonde, dat er een nare overeenstemming is tussen onze genegenheden en onze begeerlijkheden?* Zij zijn ons zo lief als ons rechteroog, onze rechterhand en onze rechtervoet. Ik geloof, dat die uitdrukking, die u gewoonlijk doet, als u berispt wordt over uw drift, of over uw vloeken, duidelijk genoeg is om u daarvan te overtuigen. Want meestal antwoordt u: "wat bemoei je jezelf met mij?" Daarmee geeft u aan u en uw begeerlijkheden één zijn. Ik geloof dat Paulus hetzelfde bedoelt, als hij zegt in Romeinen 7:18: "Ik weet dat in mij, dat is, in mijn vlees geen goed woont." Er is een tweevoudig 'mij' en een tweevoudig 'ik' in een Christen, een geestelijk gezuiverd 'mij' en een vleselijk goddeloos 'mij'. Paulus onderscheidt deze in dit vers. "Ik weet", zegt hij, "dat in *mij* geen goed woont." Dit is een vleselijk *mij*. Maar hij voegt er een geestelijk *mij* aan toe: "Want het willen is wel bij *mij*. Maar van het vleselijk *mij* staat: "Zij zijn met de afgoden vergezeld, laat hen varen."

2. *De moeilijkheid van doding van zonde blijkt ook uit de kracht van begeerlijkheden, die in ons zijn.* Wij geloven dat de Schrift zo vol is met getuigenissen van de sterkte van de zonde, dat wij er niet veel van behoeven te zeggen. In Romeinen 8:2 wordt dit met een heel wonderlijk woord uitgedrukt; daar wordt zij "de wet der zonde en des doods" genoemd. De zonde pleit zo krachtig, dat wij onszelf haar zullen onderwerpen, alsof wij door de wet verbonden waren haar te gehoorzamen. Er komt in dat vers een schone tegenstrijdigheid van wetten voor: "De wet des Geestes des levens in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods." Het ene besluit des hemels, verklaart om zo te zeggen de andere wet nietig. Want het was toch een wet des hemels, dat wij onder de dood besloten lagen, omdat wij onder de zonde waren. Maar zie, hier volgt een latere wet, namelijk *de wet des levens*, welke die voorgaande wet zachtjes terugdringt.
 De kracht van verdorvenheid wordt ook aangewezen in 2 Kor. 10:4, waar geschreven staat, dat wij hebben te strijden tot neerwerping van de sterkten. Wij belijden dat wij, als dit geloofd werd, er vrij wat meer werk

van zouden maken en ons met meer ijver zouden inzetten om onze verdorvenheden te doden.

3. *De moeilijkheid van doding van zonde, blijkt ook uit de bedrieglijkheid van onze begeerlijkheden en uit de listigheid waarmee zij ons bedriegen.* Dit wordt duidelijk te kennen gegeven in Jacobus 1:14, waar geschreven staat: "Een iegelijk wordt van zijn eigen begeerlijkheid afgetrokken en verlost." Het woord "verlost" is ontleend aan de vissers, die de onnozele vissen verlokken met een lokaas, dat hun schijnbaar genot zal verschaffen. Er zijn twee voorname hinderpalen die de voortgang van een Christen op zijn weg naar de hemel belemmeren, namelijk: verzoeken wegens vrees en verzoeken wegens voordeel. Indien deze twee weggeruimd waren, zouden wij met meer gemak onze begeerlijkheden ten onder brengen en een zegelied zingen over onze afgoden. De uitdrukking, "bedrieglijkheid der zonde," wordt dikwijls gebezigd, maar geloofden wij het meer, we zouden meer geestelijke en heilige voorzichtigheid aanwenden, om niet verstrikt te worden.

Voor wij onze rede over de doding van zonde eindigen, waarover wij reeds veel gezegd hebben, zullen wij nog iets zeggen ter voorkoming van misvattingen omtrent de moeilijkheid van doding van zonde, en daarbij tevens samenvatten wat wij van plan waren te behandelen, namelijk: *de zekerheid der overwinning*.

- In de eerste plaats willen wij dit zeggen, dat u er van overreed moet zijn, dat er meer heilige voldoening is in het weerstaan van uw begeerlijkheden en in die te bestrijden, dan in die alle dadelijk te genieten. De overspelige vrouw zegt dat "de gestolen wateren zoet zijn." (Spr. 9:17) Maar zij zullen tenslotte het tegendeel gewaar worden. Zo staat er verder: "en het verborgen brood is lieflijk. Maar hij weet niet, dat aldaar doden zijn, haar genoden zijn in de diepten der hel." Wij houden het ervoor, dat de apostel de Romeinen lieflijk hierover berispt, als hij zegt: "Wat vrucht dan hadt gij toen van die dingen, daarover gij u nu schaamt?" Het is treurig te denken over die jammerlijke teleurstelling welke velen zullen ondervinden.
- Dan wilden wij ook dit zeggen, dat er een heilige zekerheid is van de overwinning van een Christen, al zijn de moeilijkheden nog zoveel. O geliefden in de Heere! Is dit geen goede tijding uit een ver land, en als koud water voor een vermoeide ziel, dat een Christen eens zal overwinnen? De volgende vier dingen verkondigen de zekerheid van de overwinning van een Christen:
  1. De getrouwheid en de liefde van Jezus Christus zijn er voor verpand, volgens Joh. 6:39: "Dit is de wil des Vader die Mij gezonden heeft, dat al wat Hij Mij gegeven heeft, Ik daaruit niet verlieze, maar hetzelfde opwekke ten uitersten dage." Dit is ook zeker, dat het meer de zaak en het belang van Christus dan van de gelovige is, dat een Christen zal overwinnen. O,

welke schone gezangen over de trouw van Christus, wat liederen over Zijn liefde, zullen er in die dag worden gezongen, wanneer de dierbare scharen van Zijn heiligen van de dag des oordeels zullen terugkeren, en die plechtige intocht zal plaats hebben van al degenen die zijn wedergeboren tot een levende hoop! Wanneer zij met Christus zullen ingaan door de poorten van het Nieuwe Jeruzalem, ieder met de harp Gods in zijn hand, en zij uitroepen: "Halleluja, halleluja, Hem Die op de troon zit en het Lam, tot in alle eeuwigheid!" Dat lied zal geen einde hebben, hoewel het een begin heeft.

2. Dit wijst ook de zekerheid der overwinning aan, dat Christus overwonnen heeft; daarom zal een Christen ook overwinnen. Dit was de lieflijke Godgeleerdheid van de apostel Paulus. (Hebr. 2:9, 10) Hij zegt: 'Er is een belofte, dat alle dingen onder Zijn voeten zullen onderworpen worden, maar wij zien nog niet, dat die belofte vervuld is, maar', zegt hij, 'ik zie één ding, dat er een onderpand van is, ik zie Jezus Christus, Die een weinig minder dan de engelen geworden is, wegens het lijden des doods, met heerlijkheid en eer gekroond'. Christus is in de hemel en wij moeten daar ook komen. Ook dat woord: "Hebt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen," (Joh. 16:33) is een pand en zeker teken, dat u eens zult overwinnen.
3. Ook dit wijst de zekerheid van hun overwinning aan, dat dezelfde kracht, waardoor Christus uit de dood is opgewekt en de overheden en machten heeft overwonnen, aan de gelovigen is meegedeeld, om hen te doen overwinnen. Dit blijkt duidelijk uit Ef. 1:19, 20, waar geschreven staat: 'Die werking der sterkte Zijner macht, die Hij gewrocht heeft in Christus, als Hij Hem uit de doden heeft opgewekt, werkt ook in ons die geloven'. O christenen, erfgenamen van de genade des levens, gelooft dit, dat Almacht voor uw bestwil werkzaam is. Hebt u het eerste punt van de geloofsbelijdenis niet geleerd, dat er bij God niets onmogelijk is? Wanneer u soms gedrongen wordt uit te roepen: "Wie zou bestaan voor het aangezicht der kinderen Enaks? Berust dan hierin, dat voor Hem niets te wonderlijk is.
4. En tenslotte wijst ook die geestelijke en onzichtbare knoop van vereniging, waarmede Christus en Zijn leden aan elkaar verbonden zijn op de zekerheid van overwinning. Is Christus Boven? Dan moeten de leden volgen. U weet toch, dat hoewel Christus de Volheid der heiligen is, nochtans de heiligen de volheid van Christus uitmaken? Er is een wederkerig onderling vervullen van elkaar. Kent u dat woord niet: "Opdat gij ook zijn moogt daar Ik ben." Ik denk, dat van al de woorden die Christus tot de Vader gesproken heeft, dit woord het meest gebiedende was, het meest op een gebod geleek: "Vader Ik wil, dat daar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt." (Joh. 17:24) Het was geen bede meer die Hij uitsprak, Hij eiste het, Hij wilde niet tegengesproken worden. Er is werkelijk niets, dat u in de uur van

verzoeking zó zal kunnen troosten dan dit, dat Christus op weg is, om u te bevrijden en dat u op weg bent om te overwinnen.

- Ik zal er nog alleen dit woord aan toevoegen, dat uw praktijk behoort te zijn: "Die uit God geboren is, zondigt niet, en de boze vat hem niet." (1 Joh. 5:18) Of, zoals wij het in het dagelijks leven gewoon zijn uit te drukken: "schuw hem en raak hem niet aan."
- En tot hen, die de brede paden der zonde bewandelen, wil ik. nog alleen dit zeggen: (Job 21:20) "Dat zijn ogen zijn ondergang zien, en hij drinkt van de grimmigheid des Almachtigen!" Uw ogen en uw smaak zullen beide verzadigd worden. En in vers 30 staat: (volgens de Engelse vertaling) *Hij zal bewaard worden tot de dag des toorns*. Er zal, als het ware, een vereniging zijn van toorn en rechtvaardigheid, waardoor u zult worden aangegrepen.
Nu, Hem, Die op weg is, Die zal komen en niet vertoeven, Wiens loon met Hem is, zij lof en aanbidding. Amen!

ZEVENDE PREEK

"Maar die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden." Galaten 5: 24.

Ware Christelijkheid bestaat in een zalige verandering van genegenheden. Het is een hartelijk afsterven in zijn genegenheid aan de achting van alle dingen die hier beneden zijn, en een leven en opheffen van zijn begeerten naar Hem, Die het zalig en algenoegzaam Goed is. Een Christen behoort altijd, in zijn voornaamste doel wat hij beoogd, er naar te streven om tot die oorspronkelijke eenheid met God te komen, die eens in de genegenheid van de mens was. O, wat zaligheid genoot Adam, zolang hij in die staat stond, waarin God hem geschapen had! Wat gezegende eensgezindheid was er in al zijn genegenheden tot God! Wat was er een heerlijke harmonie en zalige gemeenschap tussen de hemel en de aarde, tussen Hem die op de troon zit en hen die op de voetbank Zijner voeten leven!

Maar wat werd dat woord in zeer hoge mate bewaarheid: *"De mens nochtans, die in waarde is, blijft niet."* O zeker, wat angstige en overstelpende gedachten moet de arme Adam gehad hebben enkele uren na zijn val, bij de gedachte wat zijn vorige staat was, in vergelijking bij wat nu zijn lot was! Mocht hij niet dit klaaglied over zichzelf aanheffen: "Immers is de mens, hoe vast hij staat, enkel ijdelheid?" Ook mocht hij dat spreekwoord op zichzelf toegepast hebben: "Hoe zijt gij uit de hemel gevallen, o morgenster, gij zoon des dageraads?" Door het verlies van die gezegende eenheid in de genegenheid van de mens, kwam er een jammerlijke en eindeloze verdeeldheid in de plaats, naar de dingen die hier beneden zijn. De genegenheden, die eens zo lieflijk in één kanaal tot God stroomden, lopen nu in veel kanalen verdeeld en gescheiden, naar de dingen die hier beneden zijn. Er is niets onder de zon, dat zo veel van onze begeerten gevangen wegsleept, als de wereld.

Daarom is het uw voordeel, dat u aan de wereld gekruisigd wordt en dat de wereld voor u gekruisigd is. En dat u de eindeloze ijdelheid en de onuitsprekelijke kwelling des geestes, die in alle dingen hier beneden zijn, poogt te ontdekken. De wereld is compleet samengevat en in één woord gezegd, één en al ellende. God is in één woord samengevat, alle volmaakte zaligheid. Er niets is dat wij hieronder kunnen bevatten, of het is in de hoogste mate in Hem. Het is een plicht, die in deze dagen zeer onderschat wordt, dat een Christen vordering maakt in dat nuttige werk, om aan de wereld gekruist te worden en dat de wereld voor hem gekruisigd is. O, hoe gepast is die plicht voor hen, die erfgenamen en verwachters zijn van de zalige hoop en het eeuwig genot van bij God te leven, Die de Rechter van allen is, en met Jezus Christus, Die de Middelaar van het Nieuwe Verbond is, en met het ontelbaar gezelschap van heilige engelen! Hoe nuttig is die plicht voor hen die erfgenamen Gods en mede-erfgenamen met Jezus Christus zijn! Is het niet veel te laag voor u, zó bezig te zijn in uw ijdel en angstig

najagen van de dingen die beneden zijn? De begeerten van uw onsterfelijke ziel behoren veel hogere dingen te zoeken dan die hier beneden zijn. Het behoren meer Goddelijke dan menselijke dingen te zijn. Uw genegenheden behoorden op te gaan als rookpilaren en u moest hijgen naar die gezegende dag, wanneer ál uw genegenheden zich op Hem zullen richten.

Wij hebben bij sommige gelegenheden gesproken over de genade van nederigheid en over de genade van liefde, hoe de een ons leert onszelf gering te schatten en hoe de andere ons onderwijst God ten hoogste te waarderen. Wanneer u veel werkzaam geweest bent in de geestelijke en levendige oefening van deze genaden, dan zal het niet moeilijk zijn u vandaag te overreden.

Wij zullen er niet lang bij stilstaan, om te zeggen wat doding van zonde is.

Het is een standvastige en gezegende poging van een Christen, om al de beletselen uit de weg te ruimen, die de oefening van liefde verhinderen.

Het is een standvastige en voortdurende afkeer en heilige verontwaardiging tegen alles waardoor de gelijkvormigheid met God en het volmaakte beeld van onze Schepper enigszins zou kunnen schenden.

- De doding van zonde bestaat niet in onstandvastige en onredelijke pogingen om onze begeerlijkheden te doden. Zij bestaat ook niet in die heftige opflikkeringen van vurige ijver en gramschap tegen onze ongerechtigheden. Want hoewel die afkeer voor een tijd hevig is, gaat zij weer gauw over en verdwijnt. De doding van zonde moet standvastig en dagelijks geoefend worden. Wanneer wij geen voldoening kunnen ontvangen in de dadelijke genieting van onze afgoden, dan gaan wij ons in de kamers van onze verbeelding troosten met hun beeltenis te bezien, die op de wand geschilderd wordt en gaan ons inspannen om zó voldoening te krijgen in onze overleggingen. Zó groot is de jammerlijke verdorvenheid van ons hart, dat wanneer God een worm beschikt in de wortel van die wonderboom onder welks schaduw wij ons verkwikken, wij uit een ontevreden humeur zullen uitroepen: "*Het is mij beter te sterven dan te leven.*" O, er zijn velen hier, voor wie het de dood zou zijn, als zij hun afgoden moesten overleven. Hun afgoden en zij zijn lieflijk in hun leven en zij wensen in hun dood niet gescheiden te worden.
- De doding van zonde bestaat niet in het doden van een *gedeelte* en uitgekozen soort verdorvenheden, waardoor wij wraak oefenen aan sommige van onze begeerlijkheden, maar evenals Saul *de koning* sparen. Naäman de Syriër verzoekt wat toegeeflijkheid, als hij zich in het huis van Rimmon zal neerbuigen en Lot pleit voor het sparen van Zoar, omdat het een kleine plaats is. Zo doen wij ook wanneer wij het werk van doding voornemen, wij pleiten voor het sparen van de dingen, die wij *Zoars* noemen. Wij noemen ze kleine zonden, hoewel het onze hoofdzonden zijn. Gewis, de *evangelische doding van zonde* die van ons vereist wordt bestaat hierin niet, maar wij

moeten een *totale* scheiding tussen ons en onze afgoden zoeken. Wij moeten alle afgoden voor de mollen en vleermuizen werpen en hun deksel voor onrein houden en 'de Heere alleen moet een Deksel voor onze ogen zijn'. Hij weet er niets van wat de genade van doding van zonde is, die nog nooit begonnen is aan de algehele vernietiging van die voornaamste hoofdafgod, die over hem heerst. Ik houd het er voor, dat de beste en degelijkste manier om onze groei in de doding van zonde te kennen, is, dat wij acht geven op het verval van die afgoden welke het krachtigst over ons heersen. Andere zonden die ons aanvallen kunnen afnemen en haar kracht kan verzwakken, zonder dat onze doding van zonde vordering maakt. Want er zijn veel begeerlijkheden in ons, die meer sterven door zwakte dan door dwang; er zijn meer afgoden, die uit ons uitgaan, dan dat ze uitgeworpen worden.

1. Het eerste, dat een Christen moet trachten te doden, is zijn liefde tot de wereld, waarop zich ook deze heilige man heeft toegelegd. In Gal. 6:14 wijst Paulus aan langs welke weg hij gekomen is tot dit volkomen en geestelijk sterven aan de wereld, in deze woorden: "Door Wie de wereld mij gekruisigd is, en ik der wereld." (Engelse vertaling) Dit ziet op Jezus Christus, van Wie in de voorgaande woorden gesproken wordt. De tekst van ook vertaald worden: "Door hetwelk de wereld mij gekruisigd is, en ik der wereld", en dan heeft ze betrekking op het kruis van Jezus Christus.
  - (1) Onder dit begrip "gekruisigd zijn", stelt hij ons voor, welke grote *moeilijkheden* er aan dit werk van doding van zonde verbonden zijn. Ook geeft hij met deze benaming de *langdurigheid* te kennen van de tijd, voordat wij volkomen doding van zonde kunnen bereiken. De kruisdood is een van de *pijnlijkste* en langzaamste van alle gewelddadige doodstraffen. Doding van zonde is niet het werk van één dag; het zal veel dagen en jaren kosten, voordat wij de kop zullen vermorzelen van hem, die ons zo dikwijls de verzenen vermorzeld heeft. Ja, voordat die gezegende belofte zal vervuld worden, dat "ons alle dingen zullen onderworpen zijn." Het valt de zonde gemakkelijk inbreuk op ons te maken en ons te bezetten, maar zij wordt niet zo gemakkelijk uit de bezitting verdreven. Wanneer wij de oneindige kracht van Hem, die de Heere is, niet tot onze hulp hadden, konden wij er wel met gesloten handen bij neersitten, zonder er ooit over te denken die afgoden tegen te staan, aan wie wij onderworpen zijn.
  - (2) Het woord "gekruisigd zijn", stelt ons ook het *pijnlijke en angstige* van de doding van zonde voor. De kruisdood is onder alle doodstraffen een van de bitterste. Wij moeten zeker eerst aan onze gemakzucht gedood worden. voordat wij onze begeerlijkheden kunnen afsterven. Wij moeten in barensnood zijn, voordat de genade van doding van zonde een gestalte in ons kan krijgen. Het is een ellendig kwaad in deze tijd,

dat de meeste mensen van gedachten zijn dat er niet veel moeilijkheid aan verbonden is, om hun verdorvenheid te doden. Dat is echter een teken, dat zij niet weten wat het inhoudt hun begeerlijkheden te doden, als zij nog onkundig zijn hoe moeilijk het is.

- (3) Een derde zaak, die wordt voorgesteld onder de benaming "gekruisigd zijn" is de ontstellende tegenzin en afkeer die wij hebben van deze gezegende oefening, onze verdorvenheden te doden. Wij zijn er even onwillig toe, als om een gewelddadige dood te moeten ondergaan. O, hoe vast zijn ijdelheid en verdorvenheid in de ziel van de mens aan elkaar verbonden! Hoe afkerig zijn wij, dat die ellendige en vervloekte vereniging tussen ons en onze begeerlijkheden zou worden ontbonden! O, hoeveel advocaten en procureurs zijn er in ons, die pleiten voor het sparen van onze begeerlijkheden! Hiervan kunnen wij zeker zijn, indien wij de ondergang van onze ongerechtigheid niet verkrijgen, de ongerechtigheid zeker onze ondergang zijn zal! Wij mochten wel zeven dagen beschaamd en schaamrood zijn, dat wij zo afkerig zijn van een scheiding tussen ons en de dingen, waardoor onze afstand van God en onze vervreemding van Hem, zó is toegenomen. Onze ijdelheid is onuitsprekelijk, dat wij zo'n weerzin hebben in de dingen waarin onze eeuwige zaligheid bestaat; en dat de ellendige band rondom onze nek ons zal worden afgedaan door de gezegende en eeuwige hand van Hem, Die om dit zalig doel uit te werken, gestorven en weder opgewekt is!
- (4) Met de woorden "gekruisigd zijn" wordt ons de volkomen en geestelijke doding aan de wereld te kennen gegeven, welke deze heilige man Paulus bereikt had. Hij was voor die dingen als een dode. Hij was niet verblijd over het bezit van de wereld en hij had geen droefheid over het gemis van de dingen der wereld. Hij was als een gestorven mens, die door die dingen niet in beweging kon gebracht worden. Wij zeggen hiermede niet, dat Paulus geheel en al een Stoïcijn was, zonder alle hartstochten van smart en droefheid, of van blijdschap, maar wij zeggen alleen dit, dat hij over het gemis van de wereld niet bedroefd was, zoals degenen die geen hoop hebben. En dat hij zich ook niet zodanig verblijdde over hetgeen hij in de wereld had, zoals degenen die de hemelse en hogere bron van troost missen. Hij was bekleed met een heilige onverschilligheid en een gezegende belangeloosheid, of hij die dingen had, of miste. Paulus had geen begeerte de wereld te bezitten. Hij had die heilige en uitnemende kunst geleerd, vergenoegd te zijn met elke staat des levens. Hij murmureerde niet. Het zou ons zeker tot veel voordeel strekken, indien wij tot jaloersheid werden gewekt, ziende op de praktijk van deze heilige man. Ik geloof, dat, indien allen die hier zijn zichzelf wilden onderzoeken, hoever hun doding van zonde bij deze tekort schiet, zij neerzittende bij zichzelf zouden moeten besluiten, dat zij nog

met dit grote werk moeten beginnen. Ja, er zijn velen hier, tot wie wij moeten zeggen, dat zij er zó ver vanaf zijn met een heilige onverschilligheid omtrent het bezit van de dingen der wereld omkleed te zijn, dat zij integendeel, bekleed zijn met de jammerlijke en onafslaanbare aandrang, om die dingen na te jagen. De taal van de meesten is: "Geef! Geef!" De mensen verwickelen zich in een groot aantal wensen of vrezes, verwachtingen of een oneindig aantal begeerten; en wat is het einde en de uitslag van al die dingen, anders dan ijdelheid en kwelling des geestes?

Nu, om u behulpzaam te zijn tot het bereiken van deze belangrijke plicht, de wereld af te sterven, zullen wij u de volgende middelen voorstellen.

1. *Houdt u veel bezig met een heilige beschouwing en een geestelijke aanschouwing van de onnaspeurlijke voortreffelijkheden, die in God zijn.* Indien de ziel van een mens maar eens kon opklimmen tot die hoogte om Hem te aanschouwen, dan zou het niet zo moeilijk vallen aan de wereld gedood te worden. Indien het ons maar eens vergund werd het voorhangsel een weinig open te schuiven en de ongeschapen heerlijkheid en onuitsprekelijke majesteit te aanschouwen, die in de Heere als een schat zijn opgelegd, zou voor ons de doding van zonde niet zo moeilijk zijn. Paulus geeft dit duidelijk te kennen, als hij ons meedeelt vanwaar hij deze genade van doding van zonde had, namelijk *door het aanschouwen van deze lieflijke Plant van Naam, Jezus Christus*. Het blijkt ook uit 1 Joh. 5:5: "Wie is het die de wereld overwint, dan die gelooft, dat Jezus is de Zoon van God?" Geloofden wij maar eens het fundamenteel geloofsartikel, dat Hij, Die op het hout gekruisigd werd, de eeuwige Zoon van God was, wij zouden zeer gemakkelijk tot deze plicht komen. Wij kunnen alle oorzaken van liefde tot de wereld terugbrengen tot de jammerlijke onkunde van God, die de meeste mensen aankleeft. O, was voor ons een deur in de hemel geopend en waren wij maar in de geest om Hem te aanschouwen Die op de troon zit, Wiens aangezicht is als de steen Sardonyx en om Wiens troon een regenboog is! Konden wij door deze voorhangsels heendringen, waarmee beiden Hij en wij bedekt zijn! Wij zijn bedekt met het voorhangsel van onze onkunde en met dat van onze onreinheid, en Hij is omsluierd met die twee allerheerlijkste voorhangsels van Zijn onnaspeurlijkheid en van Zijn onuitsprekelijke en wondervolle majesteit. Het ene brengt ons *inzicht* en het andere onze *genegenheden* in verlegenheid en verbazing, zodat inzicht en genegenheid als het ware buiten werking worden gesteld en die beide zich lieflijk oplossen in een zalige verwondering.

Wij behoeven u, die Hem nooit hebt leren kennen, niet veel te zeggen tot aanprijzing, om u daardoor te overreden uw oude liefhebbers te verlaten. Wij zullen dit alleen zeggen, dat stilzwijgen en bewondering het minst spreken en nochtans het méést zeggen. Er is meer Goddelijke welsprekendheid in heilig stilzwijgen en er zijn meer voortreffelijke uitdrukkingen in zalige bewondering, dan al ons verstand zou kunnen

uitdenken. Wat zou de mens kunnen zeggen van Hem, Die de onnaspeurlijke en onbegrijpelijke majesteit is? Het mag u een paradox, een schijnbare tegenstrijdigheid toeschijnen, dat *stilzwijgen* zou spreken, en dat *bewondering* zou aanprijzen, maar het is geen paradox, wanneer de Persoon van onze lof v er boven onze lof verheven is! O, mensen van de wereld, laat uzelf eens overreden die gezegende echtscheiding aan te gaan tussen u en uw afgoden, om een eeuwige vereniging tussen God en u te bewerken! Dat u zoveel geestelijk verstand had, om de dingen te beoordelen naar hun wezenlijke waarde. "De Heere alleen zal in dien dag verheven zijn." (Jes. 2:11) Komt en ziet, wat oneindige lieflijkheid in Hem, als een schat is opgelegd. De bronnen waarin u uzelf verlustigt zullen eens uitdrogen, maar Hij is die hoge en oneindige Fontein, Die altijd opspringt en uitvloeit en nooit vermindert.

2. *Het tweede middel om de wereld af te sterven, is: overdenkt hoe vergankelijk en voorbijgaand de dingen zijn, waarin de mensen hun troost zoeken.* Paulus dringt het sterven aan de wereld met deze overweging aan: "Want de *gedaante* dezer wereld gaat voorbij." Dit woord is zeer nadrukkelijk, namelijk, de wereld is maar als een schema, een schets, of een toneel wat voorbij gaat. Laat daarom die blijde zijn, wezen alsof zij niet blijde zijn. En wees in geen ding bezorgd. Dit wordt ook duidelijk gezegd in 1 Joh. 2:17 en 1 Petrus 4:7. Geloofden wij in waarheid hoe veranderlijk de genietingen van deze wereld zijn, wij zouden ons niet zo druk maken met ze na te jagen. Zij die heden in hun genietingen worden opgetrokken, kunnen morgen diep worden neergestoten. Job was een man die in veel dingen rijk geworden was, maar een paar dagen, ja, wij mogen zeggen, een paar uur, brachten een droevige en wonderlijke verandering teweeg. Wij kunnen met grote zekerheid, naar waarheid vaststellen, dat "*een ieder mens, hoe vast hij staat, enkel ijdelheid is.*" Het zinnebeeld en de spreuk van uw staat is: '*ijdelheid*', zeer aan verandering onderhevig. Waarom zou u uzelf dan warm maken voor hetgeen de ijdelheid zelf is?

3. *Het derde middel om de wereld af te sterven is: houdt u veel bezig met de overdenking van de korthed van uw leven.* Wij geloven, als wij meer in het klaaghuis verkeerden en die waarheid geloofden, "*dat het de mens gezet is eenmaal te sterven*", en wij eens tot een onveranderlijke levensstaat zullen overgaan, dat dan ons najagen van de vergankelijke dingen zeer zou afnemen. Ik denk, dat die tekst als een weinigje water is, dat wij met onze wijn van de wereld wel mochten vermengen, als wij op de wereld ons vertrouwen stellen. Wij mogen het wel met dit water, '*de korthed des levens*' vermengen, opdat de kracht van de wereldse wijn ons hoofd niet verwarre. Wanneer wij zeer hoog in de wereld zijn, is het een nuttig onderwerp tot overdenking, hoe laag wij binnen enige dagen kunnen zijn. "Want hoedanig is uw leven? Want het is een damp, die voor een weinig tijds gezien wordt, en daarna verdwijnt."

Veronderstelt, dat de hele schepping gedurende uw gehele leven tot uw beschikking stond, wat zouden uw genietingen nochtans kort zijn. Wat is het leven van een mens meer dan een handbreedte, een palm, een van onze kleinste maten? Ons leven is een morgen, een middag en een avond, alles bij elkaar genomen: één dag. Er zijn kinderjaren, een jongelingstijd, de mannelijke leeftijd en de ouderdom, en die vliegen voorbij en verdwijnen. Hoe velen storten in de eeuwigheid bij de eerste stap van hun dagen, in hun kindsheid? En hoe velen in hun jeugd? En zien wij niet dikwijls dat voor velen in hun mannelijke leeftijd, in de kracht van hun leven, het vonnis wordt uitgesproken: "*Keert weder gij mensenkinderen!*" Er is niet één op de honderd, die het uiterste bereikt, dat de natuur toelaat. Maar al leeft u tachtig jaar, - dat de uiterste leeftijd is, die de natuur toelaat, - dan vliegt toch uw tijd snel voorbij en ze verdwijnt. Waarom zou u toch uw troost zoeken in de dingen, die niet eeuwig bij u kunnen blijven? Wanneer u naar het graf gaat, kunt u niets van die dingen meenemen, want het is ten opzichte van al die dingen waar: "*zo gij gekomen zijt, zo ook zult gij heengaan.*" En wat voordeel is er in gelegen, dat u voor de wind gearbeid hebt?

4. *Het vierde middel om de wereld af te sterven is: Wees veel werkzaam in het doden van de gierigheid, een zonde die dikwijls bovenaan ligt om die te koesteren.* Er zijn sommige verdorvenheden, die zo nauw verwant zijn aan en zo afhankelijk van de gierigheid, dat wij niet tot de doding van zonde kunnen raken, indien die niet worden verbroken. Zo zijn verkwisting en hoogmoed twee tegenovergestelde vijanden hiervan. Wij moeten beginnen deze ten onder te brengen, voordat wij ons zalig doel kunnen bereiken.
5. *Houdt u ook veel bezig met de overdenking van de zalige hoop en de genade die u zal worden toegebracht in de openbaring van Jezus Christus.* Petrus dringt aan op matigheid in alle aardse dingen, met deze beweegreden: "Nuchteren zijnde, hoopt volkomenlijk op de genade, die u toegebracht wordt in de openbaring van Jezus Christus." (1 Petrus 1:13) O, hielden wij ons veel bezig met de beschouwing van die zalige staat, welke de zielen van de volmaakt rechtvaardigen bij God deelachtig zijn! Daar zullen wij genieten, zonder ooit zat te worden. Daar zal een eeuwige band zijn tussen het begeren en het genieten van Hem, Die de Geliefde is, zodat een ziel denken zal, dat zij nooit verzadigd zal worden. Want alles wat zij ontvangt dient meer om haar eetlust op te wekken, dan om haar begeerte te verzadigen.
6. *Tenslotte, het laatste middel om de wereld af te sterven is: denkt veel om de dag wanneer alle geslachten der aarde voor Hem zullen verschijnen, in het dal der beslissing.* (Engelse vert. van Joël 3:14) Dit zou ons zeker goed helpen om aan de dingen van de wereld te sterven. Dit wordt ons duidelijk geleerd in Pred. 11:9: "Maar weet, dat God om al deze dingen, u zal doen komen voor het gericht." Was het geloof aan de dag dat wij rekenschap moeten geven van al

ons doen en laten, in onze ziel gegrift, hoe behoedzaam zouden wij zijn in ons gedrag ten opzichte van de ijdelheid. Ik denk, dat de grootste reden waarom de zonde zo algemeen over de mensen heerst deze is, dat wij niet in waarheid geloven, dat er zo'n dag aanstaande is, waarop wij voor de rechterstoel moeten verschijnen van Hem, Die naar het gericht Zijner ogen niet zal richten, noch naar het gehoor Zijner oren zal bestraffen, maar een rechtvaardig oordeel zal uitspreken. De schrik des Heeren zou ons zeker overreden, indien wij dit geloofden. O, wat zouden wij heilig onwillig zijn, om onze afgoden na te wandelen!

Nu, wij zullen onze rede hiermee sluiten. Laat u toch eens overreden, om dat werk van doding van zonde te beginnen, in het bijzonder, om uw liefde tot de wereld af te sterven.

Wij mogen hem, die na de strijd met zijn afgoden als overwinnaar wederkeert, *Jozef* noemen, want *hij zal als een vruchtbare tak zijn, elkeen der takken loopt over de muur.* (Gen. 49:22) Indien u eenmaal die grote aartsrebel berooft, die u zo gedurig tegenstaat, zult u, in zekere zin, alleen staan en een lied van overwinning zingen:

*"Wij zijn van den roef opgeklommen.
Hij kromt zich, hij legt zich neder als een leeuw;
wie zal ons doen opstaan?"* (Gen. 49:9)

ACHTSTE PREEK

"Ik ellendig mens; wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?"

Romeinen 7:24

Toen het zwaard der gerechtigheid Gods werd opgeheven, om ons neer te vellen, riep onze gezegende Heere Jezus, in de oneindige diepte Zijner onnaspeurlijke liefde en ontferming over zondaren die zichzelf verdierven, met een luide stem, *dat de gerechtigheid haar hand niet zou uitstrekken*. En evenals de ram, die voor Izak geofferd werd, met zijn hoornen in de struiken verward zat, zo gaf Hij zich gewillig over, om een vlekkeloos en eeuwig offer voor zondaren te worden. Hij gaf Zich gewillig om verbrijzeld te worden, opdat wij daardoor vrij zouden uitgaan en daardoor de hand van Zijn Vaders rechtvaardigheid van de kleinen zou worden afgewend. Maar hoewel Hij gestorven is om onze zonden en opgewekt om onze rechtvaardigmaking, heeft Hij al Zijn volgelingen een geestelijke strijd opgedragen, zodat zij voortdurend in de strijd gewikkeld worden *tegen de overheden, de machten en de geestelijke boosheden in de hoge plaatsen*; zoals de woorden door sommigen vertaald worden. (Efeze 6:12) Maar wij voelen meer voor de toevoeging: *in hemelse zaken*.

Zeker, er is in deze oorlog geen ontslag, noch enige onderbreking, zolang wij aan deze zijde van de eeuwigheid zijn. Wij belijden, dat God gemakkelijk al onze geestelijke vijanden had kunnen verhinderen en hen verbieden een gelovige na de rechtvaardigmaking nog langer tegen te staan. Maar het heeft Hem, in de diepte van Zijn onnaspeurlijke wijsheid - en wij mogen er bijvoegen van Zijn oneindige liefde tot de Zijnen, - behaagd, hun weg naar de hemel zo te leiden, dat wij door veel benauwdheden en verdrukkingen tijdens onze geestelijke strijd, daar mogen binnengaan.

Het is werkelijk al groot dat een Christen als overwinnaar in de strijd zal sterven, al is het dan niet als een triomfator; dat volgt pas na zijn dood. De zegetekenen en de beloningen van onze overwinning zullen ons pas ten volle worden geschonken, wanneer onze voeten zullen staan binnen de poorten van het Nieuwe Jeruzalem en wij die twee heerlijke en eeuwige gedenktekenen van onze overwinning zullen ontvangen: een kroon op ons hoofd, waarop geschreven staat: *"Eeuwigdurend,"* een spreuk, die nooit op enige kroon hier op aarde kon gegraveerd worden, en *een palmtak in onze handen*. Dan zullen wij eerst recht zingen als die de buit verdelen, wanneer wij de gevangenis gevangen genomen hebben en op een troon zullen zitten, die vast staat tot in eeuwigheid. Wij geloven, dat wij deze geestelijke strijd met veel meer opgewektheid en gewilligheid zouden voeren als wij meer bezig waren in hemelse overdenking en heilige overpeinzing van de dierbare vergelding des loons en van de verheven en onbegrijpelijke hoge waardigheid, waartoe de gelovigen en overwinnaars bevorderd worden.

En toch wordt al onze overwinningen niet uitgesteld totdat onze strijd geëindigd is. Want, geloof mij, de overwinning over één begeerlijkheid geeft meer ware

blijdschap, - ja, een ernstig aanhouden in het strijden tegen onze begeerlijkheden, al is het, dat wij daarin naar onze gedachte maar weinig voordeel behalen, - en geeft meer hemelse voldoening, dan het daadwerkelijk genot en de genieting van al onze begeerlijkheden. U mag de zonde onder uw tong verbergen en zij kan u heerlijk smaken, maar eens zal zij u als adderenvergif en drakenvenijn zijn. O, betoon zoveel heilige edelmoedigheid en geestelijke eerezucht, dat u, al zou satan de koninkrijken van de hele wereld u aanbieden, - indien u wilt neervallen en hem aanbidden, - met heilige ijver en verontwaardiging mocht uitroepen: "*Ga achter mij, satan!*" O, die bedrieglijke welsprekendheid en die boosaardige listigheid, waarmede hij onsterfelijke zielen in zijn strikken vangt en ze aan zich onderwerpt! O, wat zijn de diepten des satans sluw en groot! Hij is een man van verstand, die ze kan uithalen en wie zijn listen niet onbekend zijn. Tenzij de lamp des Heeren, die het binnenste des buiks ontdekt, ons verlicht om deze verborgen sluwheid te zien van hem wiens naam "*Bedrieger*" is, zullen zij steeds raadsels en verborgenheden blijven.

Nu wij met dit *lichaam des doods* zijn omvangen en er een *wet in onze leden* is, welke strijdt tegen *de wet van ons gemoed*, moesten wij veel zuchtende zijn naar de dag van onze verlossing, wanneer *de gevangene des rechtvaardigen* zal ontkomen, en *de machtige de vangst zal ontnomen worden* en dat gezegend besluit zal voortkomen: "*O gevangenen der hoop, gaat uit en komt te voorschijn!*" Wij vrezen, dat de Christenen van dit geslacht een wapenstilstand hebben uitgeroepen en een vredesverdrag hebben gesloten met hun begeerlijkheden, en niet alleen een offensief, maar ook een defensief verbond hebben gesloten. Dat wil zeggen, dat zij hun begeerlijkheden niet meer zullen aanvallen, maar ik voeg eraan toe, dat zij ze zelfs gaan verdedigen. Indien wij eenmaal dit verdrag en deze overeenkomst met onze afgoden hebben verzegeld, wat zouden zij dan meer van ons kunnen eisen? Ik geloof dat wij met smart mogen zinspelen op dit woord: "Er is niemand onder veertigduizend in Israël, bij wie een schild of spies gezien wordt, om in deze geestelijke strijd te strijden." O, kan u zo'n misleiding bevangen, dat u kunt overwinnen zonder te strijden? Is uw kracht meerder dan die van hen, die u zijn voorgegaan, dat u meent, dat u in één dag deze strijd kunt voleindigen, en uw vijanden vervolgen en najagen, totdat u ze overvallen en verdaan hebt? O, wanneer zal die dag aanbreken, dat wij dagelijks deze droeve klacht zullen uitzuchten: "*Ik ellendig mens! Wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?*"

In de woorden van onze tekst zien wij in het algemeen:

1. Ten eerste, dat er een liefelijke en aangename nadruk ligt op dat woordje "*mij.*" Dit wil zeggen dat Paulus van mening was, dat indien oneindige kracht en genade vatbaar waren voor enige beperking en als die ergens door konden gebonden worden, hij aan die uiterste grenspaal gekomen was. En indien er een zondaar bestond, voor wie het aan de genade onmogelijk was die zalig te maken, het dan voor hem onmogelijk zou zijn geweest zalig te

- worden, die de voornaamste der zondaren en de allerminste van al de heiligen was. Indien elk Christen zichzelf beschouwde als de grootste schuldenaar aan de rechtvaardigheid Gods, dan zou zijn schuld aan de oneindige genade Gods meer in haar uitzonderlijkheid gezien worden.
2. Ten tweede. Wij mogen opmerken dat de geluksstaat van een Christen bestaat in een liefelijke verwisseling van heerschappij en regering. Eens heerste de zonde in zijn sterfelijke lichaam en was hij onder de heerschappij van zijn begeerlijkheden, maar wanneer de genade inkomt wordt de vorige koning door haar afgezet en onttroond en regeert zij in de tempel van zijn hart. Dat is duidelijk uit Romeinen 5:21. Het is een opmerkelijk woord, dat daar geschreven staat "*Opdat de genade zou heersen.*" Naar deze volheid van de heerschappij der genade ziet de apostel hier uit. En zeker, er is geen berouw van deze verwisseling van heren. Er wordt in deze dagen veel drukte gemaakt en geklaagd over de verandering van regering, van de ene soort regering tot de andere. Wij laten het bespreken daarvan over aan hen, die lust hebben zich daarmee bezig te houden, maar hiervan zijn wij zeker, dat zij, die déze verandering ondergaan, haar als in elk opzicht wettig en rechtmatig zullen aannemen, zijnde onder de Goddelijke goedkeuring én van de engelen én van de zielen der volmaakt rechtvaardigen.
  3. Ten derde. Dat Paulus zijn klacht, onder de krachtige werking van het lichaam des doods, vraagsgewijze voorstelt. "*Wie zal mij verlossen?*" betekent niet, dat hij enigszins twijfelde, of het wel zeker was, dat hij tenslotte een lied van overwinning over zijn begeerlijkheden zou zingen, maar alleen dat het een van de schoonste en bijzonderste gedenk- en zegetekenen van Christus zou zijn, dat juist *hij* zalig zou worden. Paulus had er ongetwijfeld een recht begrip van, dat onder al de koninklijke gedenktekens, welke, als het ware, zouden worden opgehangen rondom de muren van dat hoogst en heerlijk Paleis, hij het hoogst zou geplaatst worden. Omdat hij, hoewel er van de *minste verdienste* geen sprake kan zijn, *de minste verdienste* bezat om hem daar te brengen en dus aan hem de meeste liefde en genade bewezen was.

Nu, wij zullen meer bijzonder de woorden van onze tekst gaan behandelen. Nadat Paulus allervoortreffelijkst die jammerlijke tegenstand en tegenstrijdigheid had voorgesteld, die er was tussen het onvernieuwde en het vernieuwde deel en welke krachtige heerschappij de zonde over hem had, geeft hij in deze woorden uiting aan de zoete begeerte, om verlost te worden, niet alleen van zijn dadelijke verdorvenheid, maar ook van *zijn erfzonde*, die hij hier *het lichaam dezes doods* noemt. Hij noemt die zo, niet alleen omdat de verdorvenheid iets is, dat wij gemakkelijk kunnen onderscheiden en kennen. Zij is toch iets, dat wij kunnen zien, zij is geen geest, maar *een lichaam*. Maar hij noemt die ook zo wegens de grote menigte van verdorvenheden, die uit de wortel van erfzonde voortkomen. Zij heeft zoveel verschillende leden en delen, die zó afwisselen en zó volkomen zijn, dat zij samen één lichaam uitmaken, welk lichaam, indien het wordt onderhouden, zeker zijn dood zal veroorzaken.

In de woorden: "*Ik ellendig mens!*" kunnen wij zien, hoe hij werkzaam is en geoefend wordt onder de krachtige overtuigingen van zijn schuld en als iemand, die volkomen aan zichzelf ontdekt is. Het woord betekent in de grondtaal iemand, die vermoeid is door zware en voortdurende strijd met ogenschijnlijk weinig voorspoed. Dit geeft zeker te kennen, dat hij iemand was, die voortdurend worstelde met zijn verdorvenheden, trachtende ze in onderwerping te brengen tot de gehoorzaamheid van Jezus Christus.

U kunt ook in de woorden zien welke weg Paulus insloeg om zijn begeerlijkheden te overwinnen. Hij was veel biddende werkzaam. Onze tekstwoorden zijn een kort en aandoenlijk gebed. Naar mijn gedachte zijn de woorden uit Jesaja 38:14: "*O Heere, ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg,*" in liefelijke overeenstemming met deze woorden.

U kunt hier zien, dat Paulus eerste en voornaamste begeerte was, verlost te worden van dit *lichaam des doods*. Die omzwevende gevangene zag verlangend uit om losgemaakt te worden; hij keek uit de vensters van de gevangenis of de cipier haast zou komen, om de ketens en boeien van zijn voeten af te doen. Ik weet wel, dat ze niet geheel zullen worden afgenomen, voordat wij de deur van onze eeuwige rust zullen doorgaan, wanneer wij van die jammerlijke en droeve klacht afscheid nemen en die voor eeuwig vaarwel zullen zeggen. Want de begraafplaats van de zonde ligt voor de deur van onze eeuwige rust. Dan zal de zonde ophouden te zijn, wanneer ons menszijn op de meest verheven wijze een aanvang zal nemen.

Moeten wij ons niet schamen en schaamrood zijn, dat wij, onder de overtuigingen van onze zondigheid, niet méér zuchten met die onuitsprekelijke zuchtingen des Geestes? Ziende dat deze heilige man, die het ongetwijfeld ver gebracht had in de doding van zonde der zonde, die veel rechterogen uitgerukt en veel rechterhanden afgehouden had, en die dikwijls als overwinnaar uit de strijd was wedergekeerd, nog zo gedurig zuchtte onder zijn verdorvenheid? O, wat hebben wij de weg naar de hemel toch omgekeerd! Ik kan niet anders zien dan, dat praktikale Antinomianerij in deze dagen een epidemische, een heersende dwaling is.

Velen menen, dat het beneden de stand van een wedergeboren mens is, te treuren en over *het lichaam des doods* te zitten klagen. Wij weten niet, wat het is, onze bedstede te doornatten met tranen en wenende onze aangezichten naar de wand te keren en naar Sion te vragen. Zij zijn van gedachte, dat het een les is die geleerd en beoefend moet worden door degenen die nog niet zover zijn gevorderd en die, om zo te zeggen, pas de eerste beginselen van de christelijke godsdienst leren. Maar dit is niet nodig voor hen die al tot de hoogste klasse bevorderd zijn. Dat zou naar hun bevattning beneden hun stand zijn, een afkomen van de top van volmaaktheid, dat zij, naar hun inbeelding, bereikt hebben. Maar geloof mij, het is een werk, dat niet te gering is voor de oudste Christen, noch te hoog voor de jongste gelovige. Voor wie wezenlijk oud is in de godsdienst zal de praktijk van dit werk weer nieuw zijn. Ik zal u deze

voortreffelijke raad geven van een heilig man, wiens verlangen was, dat de Christenen werk zouden maken van de doding van zonde hunner begeerlijkheden, alsof zij zich van tevoren nog nooit met die plicht hadden ingelaten: *Neemt elke dag het werk van doding van zonde ter hand, niet als iemand die er bedreven in is, maar als een eerstbeginnende, die nog nooit enige vordering in dat gezegend werk gemaakt heeft.*

Nu, in het spreken over Paulus, die ons hier wordt voorgesteld, als voortdurend worstelende tegen die verdorvenheden en dat lichaam des doods, die in hem waren, behoeven wij er niet lang bij stil te staan om te bewijzen, dat het de plicht van een Christen is zich daaraan met ernst te wijden. Iets daarvan is ingesloten in Hand. 24:16: "Hierin oefen ik mijzelf, om altijd een onergerlijke consciëntie te hebben bij God en de mensen." Het wordt nog duidelijker aangedrongen in Kol. 3:5: "Doodt dan uw leden die op de aarde zijn, namelijk hoererij, onreinheid, schandelijke beweging, kwade begeerlijkheid en de gierigheid, welke is afgodendienst. In Ef. 6:13: "Daarom neemt aan de gehele wapenrusting Gods, opdat gij kunt wederstaan in de boze dag, en alles verricht hebbende, staande blijven." En in 1 Kor. 5:7: "Zuivert dan den ouden zuurdesem uit, opdat gij een nieuw deeg zijn mocht, gelijk gij ongezuurd zijt." Indien een Christen meer de natuur der zonde overdacht, en overwoog, dat de ongelijkvormigheid aan God daardoor wordt vermeerderd en de kostelijke gelijkvormigheid aan Hem verloren wordt, en hij de zonde meer beschouwde in haar jammerlijke gevolgen, dat zij de dood werkt en hem onder de vloek van de levende God besluit, hij zou ongetwijfeld standvastiger zijn in deze geestelijke strijd. O, de Christenen zijn uit gebrek aan de bevassing van deze dingen zo onbekwaam geworden, om te staan in de vrijheid met welke hen Christus vrijgemaakt heeft, zodat zij dikwijls wederom met het juk der dienstbaarheid worden bevangen. Mij dunkt, indien God de Christenen van dit geslacht een naam zou komen geven, dat Hij ons *Issaschar* zou noemen, *omdat wij nu neerliggen tussen twee pakken, en Hem dienen Hem schatting.* Gen. 49:14. Ja, Hij zou zelfs hen, die in deze dagen meer beschaafd en teer in hun wandel zijn, *Ruben* kunnen noemen, omdat zij *ongestadig zijn als water, hetgeen hun voortreffelijkheid bederft.*

Wij zullen éérs verhandelen, hoe het worstelen van een natuurlijk mens tegen het lichaam des doods en tegen de verdorvenheden, die in hem zijn, onderscheiden kan worden van het worstelen van hem, die waarlijk God vreest.

I

Ten eerste. Wij geloven, dat het niet te betwisten en boven alle tegenspraak is, dat een onwedergeboren mens er door het licht der natuur toe gebracht kan worden, de zonden te doden en tegen te staan, welke zeer zinnelijk en grof zijn, omdat het licht der natuur in zichzelf een tegenzin aan die dingen heeft en er van walgt. Wij moeten echter bekennen, dat die zonden, welke onder de kring

van de natuurlijke doding van zonde vallen, door het verderf onzer natuur, tot een klein getal is ingekort, omdat onze natuur nu niet meer zuiver en helder is, zoals zij was toen de mens nog in de staat der rechtheid stond.

Ten tweede. Een ander soort kan uit de een of andere gemene eigenschap sommige zonden tegenstaan. Zo zullen zij, die meer beschaafd en heldhaftig van geest zijn een afkeer hebben van gierigheid en andere dergelijke zonden, waardoor zij in zekere zin trachten die dingen te doden.

Ten derde. Een natuurlijk mens kan dat doen door een overtuiging van de Heilige Geest, welke *het algemene werk van de Geest is*. Hij kan aangezet worden, om die zonden te doden, die meer zichtbaar en in haar natuur grover zijn, zoals blijkt uit hen, die *het buitenste des schotels* reinigen en zich beijveren, om een uitwendige gelijkvormigheid aan de wet van God te verkrijgen, niettegenstaande die inwendige en heimelijke afkeer tegen de gestrengheid van Gods wet. Méér nog, een natuurlijk mens, die de een of andere heersende zonde heeft, kan zijn best doen en trachten te worstelen tegen de zonde, die er recht tegenover staat. Zo zal iemand die *gierig* is ijverig zijn om de zonde van *verkwisting* te doden; dit zijn twee ondeugden die recht tegenover elkander staan. Uit al deze dingen besluiten wij, dat het niet veilig is uit elke tegenstand, die wij tegen onze verdorvenheden aanwenden, de gevolgtrekking te maken, dat wij wezenlijk in deze *geestelijke strijd* betrokken zijn. Het is heel iets anders dan de meeste mensen zich inbeelden, dat het is. Wij erkennen, dat er moeite aan verbonden is, om het zelfs zover te brengen in het pogen tot doding van zonde van zonde, als een natuurlijk mens, door de dingen die wij genoemd hebben, kan bereiken. Er bestaat echter verschil in hun strijd.

1. *Het eerste verschil is dit, dat een natuurlijk onwedergeboren mens hoofdzakelijk strijdt tegen die zonden, die uitwendig en grover zijn, en niet zozeer tegen die zonden, die van binnen zijn en niet onder het oog van mensen vallen.* Wij ontkennen niet, dat een natuurlijk mens kan strijden tegen ijdele gedachten en de opwellingen van verdorvenheid in zijn gemoed enigermate kan tegenstaan. Maar wij zijn van mening, dat er twee verborgen zonden zijn, die een natuurlijk mens niet, of ten minste maar zeer weinig bestrijdt, namelijk: *zijn oorspronkelijke verdorvenheid en zijn ongeloof*, terwijl iemand, die waarlijk God vreest, veel werkzaam zal zijn in deze aan te vallen. Paulus is hier bezig met tegen zijn oorspronkelijke zonde te worstelen. David in Psalm 51:7 vergeleken met vers 4 en 9 is er ook mee in strijd gewikkeld. De vader van dat kind, in Markus 9:24 die uitriep: *"Ik geloof Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp,"* worstelde tegen zijn ongeloof, evenals Asaf in Psalm 77. Dit is zeker, dat iemand, die nooit, ten minste enigermate, tegen deze beide de strijd heeft aangeboden, wel mag aarzelen om vast te stellen, dat hij ooit ernstig in deze heilige strijd is gewikkeld geweest. O, indien velen, die voor belijders doorgaan, eens voor de vraag gesteld werden, wanneer zij de strijd hebben aangeboden tegen de

inwonende zonde, zij zouden naar waarheid moeten antwoorden, dat zij niet weten wat het is, daartegen te strijden. Dit getuigt, dat wij weinig weten van *onze erfschuld*. Geloof mij, er is meer ongelijkvormigheid met het beeld Gods vanwege de erfzonde, dan in duizend uitbrekende daden. Het is vergeefs werk voor een Christen, dat hij naar doding van zonde staat en de takken tracht af te kappen, zolang hij zich niet beijvert de wortel uit te roeien, waaruit alsem en gal opgroeit.

2. *Een tweede verschil is dit: "Een natuurlijk mens bindt meer de strijd aan tegen zijn verdorvenheden, omdat zij hem onder de slag van de Goddelijke rechtvaardigheid brengen, dan omdat zij in strijd zijn met de heiligheid Gods. Daaruit vloeit het voort, dat een natuurlijk mens er het meest tegen zal strijden, als hij onder verdrukking verkeert, waarvan wij iets vinden aangewezen in Psalm 78:34, 35. "Als Hij ze doodde, zo vraagden zij naar Hem, en zochten God vroeg, en gedachten dat God hun Rotssteen was en God de Allerhoogste hun Verlosser." Wij kunnen dit verschil duidelijk zien in Paulus en Jozef, die de heiligheid Gods tot grondslag stelden, waaruit zij al hun bewijsgronden haalden voor het tegenstaan van zonde. Zo deed Paulus in dit hoofdstuk en Jozef in die kostelijke uitspraak: "Hoe zou ik dan dit een zo groot kwaad doen, en zondigen tegen God." Maar Kain, aan wie de Heere Zijn rechterhand had onttrokken, had een ander grondbeginsel, waaruit hij zijn begeerlijkheden tegenstond en bestreed: "Mijne straf is groter dan dat ik ze zou kunnen dragen." (Engelse vertaling van Gen. 4:13) Daarom zal een natuurlijk mens nooit zijn zonde bestrijden, omdat daardoor zijn gemeenschap met God wordt belemmerd, of uit dat Goddelijk beginsel, dat de liefde van Christus hem dringt. O, het beginsel, waaruit een natuurlijk mens tegen zijn verdorvenheid strijdt, is zelfzuchtig en laag! Indien er geen hel en geen plaats van pijniging was, zou een natuurlijk mens zichzelf de vrijheid verlenen zijn zonde niet te doden. Het is een bewijs van een hemelse en heldhaftige geest, en het is loffelijk in hen, in wie Christus is, de Hoop der heerlijkheid, dat, al werd er geen acht op geslagen, al was er geen beloning voor hun gehoorzaamheid, noch straf voor hun ongehoorzaamheid, nochtans alleen hun begeerte, om Gode te behagen en Zijn heiligheid niet te ontheiligen, welke Hij liefheeft, hen tot gehoorzaamheid verbindt. Ik kan gerust zeggen, dat zij, die niet weten wat het is, door dat kostelijk drievoudig snoer de heiligheid Gods, de vreeze om de gemeenschap met Hem te verstoren en de liefde van Christus, gebonden te wezen aan gehoorzaamheid en geleid te worden tot de doding van hun begeerlijkheden, wel mogen twijfelen, of zij ooit ernstig in deze heilige strijd werden gewikkeld. Hiermede ontkennen wij niet, dat de vrees voor straf, mits op haar plaats genomen, ook een zeer voortreffelijk beginsel van doding van zonde is. Is er echter niet iets hogers, dan kan men er niet op bouwen.*

3. *Het derde verschil is dit, dat een natuurlijk mens er meer werk van maakt, de zonde te beteugelen, dan die af te sterven.* Hij stelt zich reeds tevreden met de beteugeling van de werking van zonde, al is er geen doding van die bedorven neiging in hem. Wij zien dat in Haman (Esther 3:5); in Saul (1 Sam. 24:14,17 vergeleken met 1 Sam. 26:2); en in de schriftgeleerden en Farizeeën (Matth. 23:25). Maar de doding van zonde die het hart vereist, is van een hoger natuur, volgens Gal. 5:24. Daar wordt ons geboden het vlees te kruisigen met de bewegingen en begeerlijkheden. De werkingen moeten niet alleen *beteugeld*, maar de hebbelijkheden moeten *gedood* worden. Wij moeten bekennen, dat het verschil tussen de beteugeling en de doding van zonde zeer moeilijk te bepalen is, en wat het des te moeilijker maakt is, dat een Christen soms overvallen wordt, zodat hij zonden doet, die waarlijk gedood waren. Ik denk echter, dat dit zelden of nooit voorkomt met zonden, die meer grof zijn, maar dikwijls met zonden, die van een geringer aard en trap zijn. De volgende zaken kunnen het verschil enigermate in 't licht stellen.

1°. Een Christen, die een zonde gedood heeft, is in het doden daarvan met veel hemelse blijdschap en voldoening vervuld. Wat naar mijn gedachte hieruit voortvloeit, dat een Christen, wanneer hij begunstigd wordt een begeerlijkheid te doden, dan gewoonlijk op een meer levendige en geestelijke wijze een bewustzijn ontvangt van zijn vrede met en van zijn deel aan God.

2°. Omdat hij, ook in die tijd, veel dierbare en liefelijke gemeenschap met God ontvangt en dan leeft zijn ziel. Iets hiervan wordt ons aangewezen in Rom. 8:13 en Rom. 7:23 vergeleken met vers 25.

3°. Het verschil kan hieraan gekend worden, dat, wanneer een mens dikwijls werkzaam is geweest in vasten en bidden, om de een of andere begeerlijkheid of afgod gedood te krijgen, en hij dat slechts met grote moeite bereikt heeft, het zeer waarschijnlijk is, dat, bij het ophouden van de verzoeking en de werkingen van zijn geest, om die zonde te doen, zo'n begeerlijkheid niet alleen beteugeld, maar ook gedood is. Hiervan wordt iets te kennen gegeven in Matth. 17:20, 21, waar geschreven staat, *dat dit geslacht niet uitvaart dan door bidden en vasten.* Wel ziet deze tekst voornamelijk op het *wondergeloof*, maar krachtens overeenstemming geldt het ook voor het heiligend geloof. O, in deze dagen gaan onze begeerlijkheden eerder van krachteloosheid uit, dan dat zij worden uitgeworpen; zij sterven eerder aan ons, dan wij aan haar.

4°. Uit onze gesteldheid na het doden van een begeerlijkheid kunnen wij zien of het een waar werk is, of alleen een inbinding voor een tijd. Iemand die heeft bereikt, dat een begeerlijkheid werkelijk gedood en gekruisigd is, zal veel werkzaam zijn in dankzegging (Rom. 7:25; 1 Kor. 15:55-57) Hij is overtuigd, dat het zijn plicht is de Heere te loven al is hij ook overtuigd, dat het hem onmogelijk is dit te doen zoals het behoort. Naar mijn gedachte zal

iemand, wiens begeerlijkheden alleen beteugeld en niet gedood zijn, niet zoveel dankzegging betrachten. Wat een hemelse lofspraken en dankzeggingen aan de onnaspeurlijke en almachtige genade van Christus hebben de heiligen opgetekend, wanneer zij bekwaam gemaakt werden een begeerlijkheid te overwinnen en te kruisigen! 'Hun hart gaf een goede rede op tot lof van de Koning; hun tong was een pen van een vaardig schrijver'.

5°. Ook kan dit verschil aanwijzen, dat zonden die *gedood* zijn, meestal niet zo vlug zodanig terugkomen, dat zij de overwinning behalen over de Christen. Wel kan satan, om ons geloof te verzwakken, ons met verzoeking en aanvallen, om die ongerechtigheid te doen, en ons zodoende daartoe te brengen, dat wij onze wezenlijke en geestelijke overwinning in twijfel trekken. Maar als de begeerlijkheden alleen ingetoomd zijn, kan het niet lang duren voordat zij de overwinning behalen over een Christen. Wel kan Esther 4:10 vergeleken met de volgende verzen, waar Esther eerst weigerde te vasten, maar daarna gehoorzaamde. (Zo ook in 1 Sam. 24:16 en verder, vergeleken met 1 Sam. 26: 2.)

4. *Het vierde verschil is, dat een natuurlijk mens niet standvastig is in de worsteling tegen zijn verdorvenheid, maar dat bij vlagen doet, hetzij hij onder verdrukking doorgaat, of dat hem iets overkomt, dat smartelijk is, of dat hij krachtig en plotseling overtuigd wordt door een gewoonlijk verlichte consciëntie.* Hij echter, die waarlijk in deze geestelijke strijd gewikkeld is, blijft standvastig, tenminste in zijn pogingen. Dit blijkt duidelijk uit Hand. 26:16 en Kol. 3:5. Ongetwijfeld is de jammerlijke onstandvastigheid in deze geestelijke strijd een bewijs, dat wij in feite maar weinig in deze strijd gewikkeld zijn. Zijn er niet velen hier, die de strijd weken lang kunnen staken en toch maar weinig ontdekken van hun verlies, noch er enigszins bedroefd over zijn? Indien het geloofd werd, dat in één dag meer verloren, dan in veel dagen gewonnen kan worden, wij zouden zeker standvastiger zijn. Genade is zo'n tere zaak, wij behoorden die als onze oogappel te bewaren. Helaas, er zijn er maar al te veel, die verslappen in hun strijd tegen de zonde, die veel dagen werkeloos neerliggen en nochtans zichzelf inbeelden, dat zij op andere tijden, als ze er zelf zin in hebben, hun begeerlijkheden van zich zullen kunnen afschudden. Tot hen zullen wij dit alleen zeggen: pas op, dat u niet eenmaal zult ondervinden, als u zult proberen om uw begeerlijkheden en banden af te schudden, uw kracht van u zal geweken zijn, en uw vijanden u zullen gevangen nemen en uw ogen uitgraven! O, onze verdorvenheden kunnen soms zulke vooroordelen over ons behalen, dat wij wel mogen zeggen: *"ik zie en keur de betere dingen wel goed, maar volg de slechtere."* (Latijn: video medioraproboque, deteriora sequor)
5. *Het vijfde verschil is dit, dat zij deze strijd niet voeren uit een zuiver beginsel, wat de Christen wel doet.* De een worstelt in zijn eigen kracht, maar de ander rust op de kracht des Heeren, die eeuwige Sterkte. Dit wordt aangewezen in Rom. 8:13. Er is één gebod dat een strijdend Christen altijd zoekt te gehoorzamen

wanneer hij zich tot de strijd begeeft, namelijk die kostelijke Godgeleerdheid van David: "Ik kom tot u in de Naam des Heeren der heirscharen, de God der slagorden van Israël, Dien gij gehoond hebt. Te dezen dage zal de Heere u besluiten in mijn hand, en ik zal u slaan, en ik zal uw hoofd van u wegnemen." (1 Sam. 17:45, 46) Helaas, velen menen dat zij in deze strijd gewikkeld zijn, van wie wij vrezen, dat het in de oordeelsdag zal blijken, dat zij nooit waarlijk de strijd hebben aangebonden *tegen de overheden en machten en geestelijke boosheden*. Het is ook geen wonder, dat velen onder ons verslagen zijn door de hand onzer ongerechtigheden, omdat wij niet eerst, toen wij de strijd aanbonden, zijn gaan neerzitten, om te beraadslagen, of wij machtig zijn met tienduizend te ontmoeten, die met twintigduizend tegen ons komt. Wij begaven ons tot de strijd, zonder enige kennis van de moeilijkheden die er aan verbonden waren. Daarom is het geen wonder, dat wij zonder veel moeite overwonnen worden. Onderzoekt uzelf hieraan, of u waarlijk in deze geestelijke strijd gewikkeld bent.

II

Wij zullen in de tweede plaats spreken over *de voordelen, welke er voor een Christen aan verbonden zijn, dat hij voortdurend in deze geestelijke strijd gewikkeld is*.

1 *Het eerste voordeel is, dat het een uitnemende weg is, om de overwinning te behalen over die begeerlijkheden en afgoden, welke ons omringen*. Mij dunkt, dat het geen wonder is, dat dit de voornamelijkste klacht van de Christenen in onze dagen is, dat zij 'gevankelijk weggevoerd worden' door de hand hunner ongerechtigheden, en dat de stem en het geraas van de verwoester zo gedurig door hen gehoord wordt, omdat zij niet voortdurend de zonde tegenstaan en bestrijden. Hiervan wordt ons iets aangewezen in Openb. 3:5, waar, - al moet die belofte, *dat hij zal bekleed worden met witte klederen*, voornamelijk worden verstaan als het loon van de overwinnaar, wanneer hij Boven zal zijn, - nochtans naar onze gedachte, is dit ook inbegrepen, dat een mens, die hier gedurig overwinnende is, een hoge mate van gelijkvormigheid aan God en van ongelijkvormigheid aan de wereld zal deelachtig worden. Tot hen, die veel met moedeloosheid te kampen hebben, omdat zij, niettegenstaande hun standvastigheid in het tegenstaan van hun begeerlijkheden, zo weinig vordering maken en schijnbaar telkens de nederlaag lijden, zeggen wij alleen, tot hun troost, bij wijze van zinspeling, uit Daniël 7:12: "Haar heerschappij zal van haar worden weggenomen, maar verlenging van het leven is haar gegeven tot tijd en stonde toe." De heerschappij van uw begeerlijkheden zal haar worden ontnomen, al is het dat haar leven, - tot uw oefening en om u uw afhankelijkheid van Hem te doen kennen, -voor een korte tijd mag worden verlengd. In deze geestelijke strijd moet u een verdrukking ondergaan van tien dagen. Wees er echter van overtuigd, dat de dag nadert, wanneer u op een troon zult zitten, nadat u overwonnen hebt, gelijk ook Christus overwonnen heeft. Eenmaal zult u staande blijven en het veld behouden, wanneer al uw

begeerlijkheden als kaf voor de wind zullen wegvlieden. Al is het, dat onze zwakheid dikwijls zal zeggen in het worstelen met de duivel, wat Saul tot David sprak: "Gij zult niet kunnen heengaan tot deze Filistijn, om met hem te strijden, want gij zijt een jongeling en hij is een krijgsman van zijn jeugd af," (1 Sam. 17: 33) dan behoren wij nochtans te antwoorden: "In God zullen wij kloeke daden doen."

2 *Een tweede voordeel is dit, dat het de weg is, om veel Goddelijke troost te ontvangen.* Dit wordt duidelijk aangewezen in Openb. 2:17 "Die overwint, Ik zal hem geven te eten van het Manna, dat verborgen is. "Hoewel het voornamelijk op Jezus Christus ziet, geeft het ten dele, naar mijn gedachte, ook te kennen, dat hij de vertroosting van de Heilige Geest zal ontvangen. O, wat hemelse vergenoeging en onuitsprekelijke troost ontvangt een Christen daaruit, als hij een voortdurende staat van vijandschap tegen zijn begeerlijkheden onderhoudt! Ik ben er van overtuigt, dat de onderbreking van die heilige en hemelse vijandschap, die wij tegen de zonde behoren te hebben, onze vrede zeer zal verstoren. Geloof mij, er wordt meer geestelijke voldoening gevonden wordt in één dag ernstig tegen de zonde te strijden, dan in eeuwig de genieting te hebben van de mooiste wereldse vermaken. In deze strijd zaait u met tranen, maar u zult met gejuich maaien. Het eerste is ook waar van de wereldse mensen in het na jagen van hun genoegens, dat zij met tranen zaaien, maar het is nog nooit gehoord of van hen vermeld, *dat zij met gejuich gemaaid hebben.* Er is altijd een overeenstemming geweest tussen hun zaaitijd en hun oogst, maar er is een Goddelijke verwisseling en onevenredigheid tussen de zaaitijd van Christenen en hun oogst. Onuitsprekelijke vreugde kan opschieten uit de wortel van hun bitterste smarten.

3 *Een derde voordeel is, dat het een uitnemende weg is, om het geloof van ons deel aan God te onderhouden.* Dit blijkt uit Openb. 2:17, waar Christus de overwinnaars deze belofte geeft, dat *Hij hun een nieuwe naam zal geven, die niemand kent dan die hem ontvangt,* hetgeen hun aanneming en hun deel aan Hem te kennen geeft. Er is dan ook niets, dat de hoop van een Christen zó verdonkert en zijn deel aan Hem zo verduistert, als een onderbreking van deze heilige strijd. Hij zal door de volharding in deze strijd tot een vaster overtuiging komen, dat hij de overwinning zal behalen over zijn verdorvenheden. Hiervan wordt iets te kennen gegeven in 2 Tim. 4: 7, 8. "Ik heb den goeden strijd gestreden"; waaruit Paulus het besluit trekt, dat "hem is weggelegd de kroon der rechtvaardigheid." Dat Paulus standvastig tegen de verdorvenheid trachtte te worstelen, bracht hem tot een krachtige verzekering, dat hij zeker zou overwinnen. Ik houd het voor geheel onmogelijk, dat een Christen deze heilige strijd zal staken en toch een Goddelijke en vaste overtuiging behouden, dat deze strijd goed aflopen en een gezegend einde voor hem zal hebben. Hier vloeit het, dunkt mij uit voort, dat Gods kinderen dikwijls uitroepen "Wie zou bestaan voor het aangezicht der kinderen Enaks?" en dat zij tot het besluit komen, "een hoofd op te werpen en

weder te keren naar Egypte." Indien wij in deze strijd standvastig waren, zouden wij, naar mijn gedachte leren, om ze heilig te onderschatten en een Goddelijke verzekering omdragen van ze te overwinnen. Ik geloof, dat een Christen niet alleen dit voordeel zal trekken uit zijn standvastigheid in deze strijd en hij tot een verzekerde overtuiging wordt gebracht, dat hij zal overwinnen, maar dat hij ook tot dit liefelijk besluit zal komen, dat de sterkte van zijn verdorvenheid is vergaan, zodat hij mag optrekken en de strijd aanbinden.

4 *Een vierde voordeel is, dat het handhaven van deze strijd, een Christen veel bevinding geeft.* Hij verkrijgt daardoor veel onderscheiden kennis van de listigheid van hem, die de verleider der broeders is. Wij zijn er van overtuigd, dat zij, die standvastig in deze strijd zijn, het best over de sluwe listen kunnen spreken en het nauwkeurigst zijn diepe raadslagen kunnen doorgronden; ook kunnen zij het best de onnaspeurlijke bedrieglijkheid van hun hart nagaan. Er is ook ongetwijfeld geen klein voordeel in gelegen die beide te kunnen naspeuren, zowel om afgebracht te worden van alle vertrouwen op onszelf, als om onze hoop en ons vertrouwen op Jezus Christus te vestigen, die de Overste Leidsman van onze zaligheid is. Dat zal ons dringen, om in die dag, 'wanneer het blazen der tirannen is als een vloed tegen een wand en wanneer de schutter op ons schiet en ons bitter doorwondt', tot Hem te gaan, wiens Naam een eeuwige Sterkte is, opdat wij door Zijn kracht mogen overwinnen.

III

In de derde plaats zullen wij er over spreken *wat de reden is, dat de Christenen in hun geestelijke strijd zo weinig de overwinning behalen.* Wij zullen hierbij niet alleen spreken over de *zedelijke reden* die hen verantwoordelijk stelt, maar ook over de heilige en *dierbare bedoelingen Gods*, waarom Hij de Zijnen de overwinning onthoudt, ook al is het, dat zij enigszins in standvastige vijandschap tegen hun verdorvenheid blijven staan.

1. *Een eerste oorzaak is, dat zij zich te veel inbeelden en een hoogmoedige gedachte hebben van hun eigen kracht.* Ik houd het er voor, dat de zwakheid van Petrus, waardoor hij de verzoeking om Christus te verloochenen, niet kon weerstaan, voor een groot deel voortvloeide uit hetgeen hij gezegd had: "Al werden zij ook allen aan u geërgerd, ik zal nimmermeer geërgerd worden." (Matth. 26: 33) Daarom menen wij, dat de voornaamste en uitnemendste weg om de overwinning te behalen, is, voortdurend onder het besef te verkeren, dat wij te zwak zijn om te overwinnen. Die Goddelijke en heilige paradox of schijnbare tegenstrijdigheid blijkt altijd waar te zijn: "*Want als ik zwak ben, dan ben ik machtig.*" Dan kunnen wij de strijd met onze verdorvenheden aanbinden, als wij niet op het vlees betrouwen, maar in de naam van de God Israëls, de sterkste Goliath die ons tegenkomt, wensen te bestrijden. O, nederigheid is zo'n schoon en sterke wapenrusting! Wanneer een Christen ten strijde trekt, behoort hij daarmee bekleed te zijn. Hij moet wandelen in die heilige vrees welk met het

geloof bestaanbaar is en zoveel geloof en geestelijk vertrouwen voeden, dat die heilige vrees niet geheel wordt afgesneden.

2. *Een tweede oorzaak is, dat men te veel is ingewikkeld in de genoegens en beslommeringen van de wereld.* Het is onmogelijk, dat iemand, die zich voortdurend bezig houdt met het geraas en gegons van de dingen, die beneden zijn, een overwinnaar zal worden. Daarom dringt Paulus er op aan in 2 Tim. 2:4: "Niemand, die in de strijd dient, worde ingewikkeld in de handelingen des leeftochts, opdat hij dien moge behagen, die hem tot den krijg aangenomen heeft." En in 1 Kor. 9:25: "Een iegelijk die om prijs strijdt, onthoudt zich in alles." O, wij worden dikwijls door de verleiding van de wereld en haar genoegens gevangen genomen door middel van onze eigen ongerechtigheid, en zo vallen wij voor het aangezicht van onze vijanden. Ik weet niets, dat zo gepast en behulpzaam is om een Christen te doen overwinnen, als verloochend te zijn aan die drie voorname en fundamentele verzoeken, waardoor de satan ons tracht te bekoren, namelijk: *"de begeerlijkheid des vleeses, de begeerlijkheid der ogen en de grootsheid des levens."* Door die onbevrediging zien wij niet alleen naar de liefelijke en aangename voorstellingen van de voorbijgaande wereldse ijdelheden; noch wordt onze zinnelijke eetlust opgewekt door de smaak van haar zeer bittere en wrange lekkernijen; noch wordt onze eerezucht gestreeld, *totdat wij ze bezitten en genieten.*

3. *Een derde oorzaak is deze, dat wij niet voortdurend wakende zijn.* Dit is zeker, dat de werking van deze genade een sterke, hemelse invloed uitoefent op het overwinnen van onze verdorvenheden. Dit blijkt duidelijk uit Mattheüs 26:41: "Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak." Dat moest de voorname lijfspreuk van een Christen krijgsknecht zijn, die op zijn wapenen moest gegraveerd worden: *"Waak."* Waakzaamheid is niet alleen doeltreffend tot overwinning in dit opzicht, dat zij onze verzoeken ontdekt, wanneer zij ons beginnen aan te vallen, maar zij wijst ons ook de list en kracht van de verzoeken aan, zowel als de zwakheid en onbekwaamheid in ons, om die verzoeken te weerstaan.

Als deze drie dingen maar bereikt worden, wordt een Christen zelden of nooit door zijn ongerechtigheden overwonnen. Wat ik daarom tot de Christen krijgsknecht zeg, dat zeg ik tot u allen: *"waakt."*

4. *Een vierde oorzaak is, dat wij ons niet genoeg wijden aan het eenzaam bidden.* Het gebed is een edele en geestelijke wapen, waardoor een Christen overwint. Dit blijkt duidelijk uit Mattheüs 26:41: "Waakt en bidt," maar ook uit 2 Korinthe 12:7, waar wij lezen, dat Paulus, wanneer hij door een Engel des satans met vuisten geslagen werd, gedrongen werd, de Heere daarover driemaal te bidden. De meeste Christenen zijn met deze praktijk weinig bekend; zij weten niet wat het is, zonder ophouden te bidden, wanneer zij onophoudelijk verzocht worden. Ik denk, dat dit het krachtigste is van al de wapens, die een Christen opvat, om

de verzoeking te weerstaan. Wanneer de satan ziet, dat een Christen dit voordeel trekt uit de verzoeking, dat zij hem uitdrijft tot God, dan ziet hij af van de strijd en hij geeft het op. Ik geloof, dat een Christen in zover mag roemen in zijn zwakheden, dat zij hem gelegenheid bieden, meer gedurig met God te spreken. O, hadden wij onze tijd meer besteed in het spreken met God in de eenzaamheid, wij zouden veel zegetekens en zoete vruchten van onze overwinning oogsten, die wij nu alleen in hoop en verwachting hebben.

5. *Een vijfde oorzaak is, dat wij niet veel werk maken van de oefening des geloofs, hetwelk Paulus het voornaamste wapen van een Christen noemt in Efeze 6:16: "Bovenal aangenomen hebben het schild des geloofs, met welk gij al de vurige pijlen des bozen zult kunnen uitblussen." Van dit wapen wordt met zoveel lof gesproken, dat een Christen geen verzoeking kan overkomen, die hij niet door het geloof zou kunnen overwinnen. Daarom zegt Paulus: "waarmede gij al de vurige pijlen des bozen zult kunnen uitblussen." Dit wapen dient niet alleen tot verdediging, maar wij mogen zeggen, dat het tot op zekere hoogte ook tot de aanval kan gebruikt worden. Het geloof helpt een Christen, in het overwinnen van zijn verzoeken en van de verdorvenheden die op hem aanvallen. Niet alleen door de oneindige sterkte aan te grijpen van Hem, Die de Overste Leidsman der zaligheid is, maar het is ook een genade, die het voortreffelijkste en scherpste oog heeft, om de sterkte der verdorvenheid op te nemen. Een mens, die veel geloof oefent, kan een nauwkeurig vonnis vellen over de begeerlijkheden en afgoden, waarmee hij te strijden heeft. Niets is onmogelijk voor hem, die gelooft. Ik denk, indien er één genade is waardoor een Christen, meer dan door andere, opklimt tot een heilige eenheid met de almacht Gods, dat het dan het geloof is. Hierdoor wordt de kracht van een Christen het meest vergroot. O, het geloof zal de zwakken sterk maken. Daarom wensten wij wel, dat u gedurig uw vertrouwen mocht stellen op Hem, dat die *Sterkten der steenrotsen* is, zodat u mag overwinnen door Hem en door het woord van Zijn getuigenis.*

6. *Tenslotte kan ook dit een oorzaak zijn, dat wij gewoonlijk na een kleine overwinning over onze begeerlijkheden door zorgeloosheid verstrikt worden, omdat wij niet weten wat het is, de overwinning over één begeerlijkheid als een prikkel aan te wenden tot de overwinning van een andere. O, ik denk, om met de woorden van Psalm 18:31 te spreken, dat het veel de praktijk van een Christen behoort te zijn, "zijn vijanden te vervolgen totdat hij ze aantreft, en niet weder te keren, totdat Hij ze verdaan heeft." Zo kan hij door de sterkte des Heeren, door een bende te lopen en met zijn God over een muur te springen. Standvastig te strijden in deze oorlog, nooit een wapenstilstand uit te roepen, zou spoedig al onze wederpartijders verdrijven. Hij zou onze handen leren ten strijde, zodat een stalen boog door onze armen verbroken zou worden. Ik denk, dat het bij Petrus net als bij David was, zijn zorgeloosheid was de reden dat hij na een kleine overwinning zo krachteloos stond tegen zijn begeerlijkheden. Er is zolang wij leven geen*

onthefing van deze strijd, maar bij de dood zullen wij ons eeuwig loon ontvangen voor al onze arbeid.

- En wat nu ten tweede *de Goddelijke doeleinden betreft*, waarom de Heere de Zijnen de overwinning over hun begeerlijkheden onthoudt, ook al is het dat zij er enigermate volstandig mee in oorlog blijven, die kunnen hieruit voortvloeien, dat God weet, dat wij meer voordeel kunnen trekken uit een worstelende, dan uit een overwinnende staat. Wij kunnen zolang wij hier beneden zijn, minder buiten de oorlog dan buiten de overwinning. Daarom doet Hij ons op onze reis door deze woestijn slangen en schorpioenen ontmoeten.
- Maar de Heere kan er ook dit mee ten doel hebben, dat wij onze gedurige afhankelijkheid van God leren kennen en een voortdurende heilige omgang met Hem zullen onderhouden. Het is zeker, dat, indien wij niet door de *noodzaak* gedrongen worden om met God te wandelen, wij het zelden zouden doen uit een beginsel van *plicht of van liefde*. Het zal duidelijk blijken wanneer wij onszelf in stilte onderzoeken, dat wij het meest met God wandelen, wanneer wij Hem het meest nodig hebben.
- Het kan ook ten doel hebben, dat wij, zolang wij hier beneden zijn, *nederig* mogen gehouden worden en ons niet bovenmate zullen verheffen. Ook, dat de genade en de kracht van onze gezegende Heere Jezus in ons bij te staan om te overwinnen zich meer in het ooglopend en helder mogen vertonen. Want in deze strijd wordt de kracht van Christus op de meest verheven wijze geopenbaard tegenover onze zwakheid en de overlegging van de onoverkomelijke moeilijkheden, welke ons overvallen en dikwijls overwinnen.

Om hiermee te eindigen: het is de begeerte van mijn hart, dat u toch uw namen aan de Heere Jezus mocht opgeven, om onder Zijn koninklijke banier te strijden. Geloof mij, dan zult u, al zijn uw verdorvenheden nog zo sterk, ze toch eenmaal overwinnen. De zekerheid hiervan wordt u bevestigd, dat ons gezegend Hoofd de gevangenis gevangen genomen heeft en nu aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen gezeten is. De hoop en verwachting van dat gezegend einde kan werken, dat u uzelf verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde. Amen.